

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŻŁOTA NA LATA 2025 - 2031

Dokument opracowany przez:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik

26-200 Końskie ul. Polna 72

tel./fax: 41 372 49 75

e-mail: basz@post.pl

przy współpracy:

Urzędu Gminy Złota

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
I. UWARUNKOWANIA PRAWNE I USTALENIA DIAGNISTYCZNE.....	7
1.1. UWARUNKOWANIA PRAWNE I METODYKA OPRACOWANIA	7
1.2. KOMPLEMENTRANOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI	9
1.3. WNIOSKI Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	18
1.4. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY	27
1.5. ANALIZA SWOT	40
II. PLAN STRATEGICZNEGO ROZWOJU GMINY ŻŁOTA.....	46
2.1. WIZJA ROZWOJU GMINY ŻŁOTA	46
2.2. MISJA ROZWOJU GMINY ŻŁOTA	47
3. PLAN STRATEGICZNY.....	47
4. KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	53
III. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ ROZWOJU GMINY	65
IV. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE	68
V. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI WYZNACZONE DLA GMINY ŻŁOTA.....	71
VI. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITORINGU, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII.....	77
6.1. SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII.....	77
6.2. SYSTEM MONITORINGU REALIZACJI STRATEGII.....	78
6.3. EWALUACJA	79
6.4. AKTUALIZACJA DOKUMENTU.....	80
6.5. WSKAŹNIKI REALIZACJI STRATEGII	80
VII. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	83
VIII. ŚRODOWISKOWE UWARUNKOWANIA REALIZACJI PLANU STRATEGICZNEGO	84
IX. WYTYCZNE DLA SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH.....	87
BIBLIOGRAFIA.....	89
SPIS TABEL, RYSUNKÓW, WYKRESÓW I ZAŁĄCZNIKÓW	90

WSTĘP

„Strategia Rozwoju Gminy Żłota na lata 2025-2031” jest kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego. Jest to podstawowy instrument długofalowego zarządzania gminą, który określa strategiczne kierunki jej rozwoju w perspektywie do 2031 r. „Strategia ...” określa oczekiwany stan docelowy wyrażony w sformułowanej dla gminy misji i wizji, jaki zamierza się osiągnąć poprzez realizację zdefiniowanych celów strategicznych, a w ich ramach celów operacyjnych i kierunków działań.

„Strategia...” jest odpowiedzią na nieustannie zmieniające się wewnętrzne i zewnętrzne warunki gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia. Umożliwia ona efektywne gospodarowanie własnymi, ograniczonymi, zasobami. Do zasobów gminy należą: zasoby ludzkie i ich kondycja, stan infrastruktury społecznej i technicznej, stopień rozwoju gospodarczego i zagospodarowania przestrzeni, ale też środki finansowe.

Strategia Rozwoju Gminy Żłota na lata 2025-2031 powstała na mocy uchwały Nr LVI/401/2024 Rady Gminy Żłota z dnia 28.02.2024 w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Żłota na lata 2025-2031 oraz określenia szczegółowego trybu opracowania i konsultacji projektu Strategii.

Głównym powodem opracowania nowej Strategii była konieczność stworzenia nowego, długofalowego dokumentu odpowiadającego oczekiwaniom i wyzwaniom współczesności. Istotnym powodem opracowania nowego dokumentu była również konieczność dostosowania jego zapisów do nowego paradygmatu polityki regionalnej w Polsce, mającego na celu zdynamizowanie rozwoju oraz redukcję przestrzennych różnic rozwojowych. Bardzo ważną kwestię stanowiło również zapewnienie spójności pomiędzy strategią rozwoju gminy i aktualnie obowiązującymi dokumentami strategicznymi na poziomie wspólnotowym, krajowym i regionalnym. Zasadniczym argumentem, przemawiającym za opracowaniem nowej Strategii rozwoju Gminy Żłota była również konieczność dostosowania jej celów i działań do polityki spójności Unii Europejskiej oraz wynikających z tej polityki celów tematycznych, wdrażanych za pomocą krajowych i regionalnych programów operacyjnych finansowanych w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027.

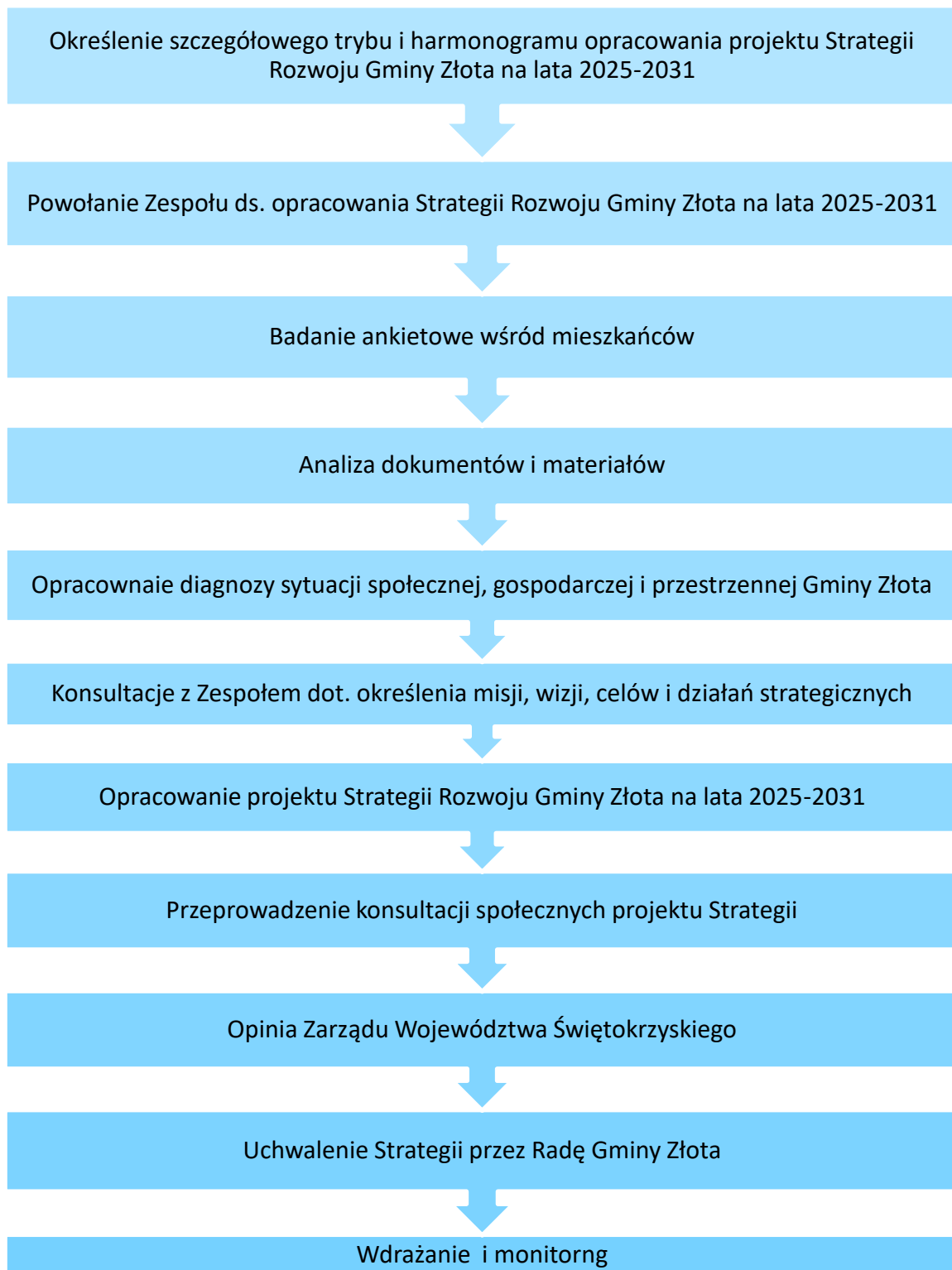
Głównym celem tworzenia dokumentu strategicznego, jakim jest Strategia Rozwoju, jest zdiagnozowanie priorytetowych kierunków rozwoju, zmierzających do rozwoju społeczno-gospodarczego. Strategia Rozwoju Gminy Żłota na lata 2025-2031 to długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju, zawierający kierunki oraz priorytety, które są niezbędne do realizacji przyjętych założeń.

Opracowanie Strategii Rozwoju pozwala na określenie najbardziej efektywnych działań mogących zapewnić dynamiczny rozwój całego obszaru, stworzenie dogodnych warunków dla jego rozwoju oraz powstawanie nowych inicjatyw społecznych. Strategia stanowi ogół planowanych działań, zmierzających do realizacji wyznaczonych celów rozwojowych. Jest to sposób, w jaki gmina zamierza realizować swoją misję. Istotną cechą strategii jest budowa wizerunku gminy, który stanowi jej swoistą wizytówkę, jest źródłem informacji dla

podmiotów gospodarczych, inwestorów i społeczności lokalnej o długoterminowych uwarunkowaniach rozwoju przyjętych przez gminę oraz o sposobach rozwiązywania przez nią pojawiających się problemów. Strategiczne planowanie polega przede wszystkim na wyeliminowaniu rozwiązań nierealnych. Każda strategia jest inna, ponieważ endo- i egzogeny wkład w programowanym przypadku jest inny. Za sprawą dokumentu strategicznego dana jednostka terytorialna może efektywnie wykorzystać własne zasoby, w tym zasoby finansowe, rzeczowe czy społeczne oraz określić sposoby przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom. Strategia stanowi źródło zasad i zbiór rozwiązań.

Strategia Rozwoju Gminy Złota na lata 2025-2031 składa się z dwóch zasadniczych części. Pierwszą z nich jest część diagnostyczna, oparta na analizie danych zastanych, która pozwoliła na przedstawienie sytuacji w gminie oraz zdefiniowanie mocnych i słabych stron gminy. Drugi, kluczowy element stanowi część planistyczną, która identyfikuje kluczowe cele, kierunki i plany na poziomie strategicznym i operacyjnym. Dopelnienie stanowi omówienie systemu wdrażania i monitoringu oraz ram finansowych i źródeł finansowania, które jest niezbędne do oceny możliwości realizacji Strategii.

ETAPY PROCESU PRAC NAD STRATEGIĄ ROZWOJU LOKALNEGO GMINY ZŁOTA NA LATA 2025-2031

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE I USTALENIA DIAGNISTYCZNE

1.1. UWARUNKOWANIA PRAWNE I METODYKA OPRACOWANIA

PODSTAWA PRAWNA

Podstawą do sporządzenia *Strategii Rozwoju Gminy Żłota na lata 2025-2031* jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. jedn. Dz. U. 2024 poz. 609 ze zm.), ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t. jedn. Dz. U. 2024 poz. 324 ze zm.) oraz ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. jedn. Dz. U. 2024 poz. 1112). Art. 10e ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2021 poz. 1057) oraz określa w szczególności:

- 1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 4) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- 6) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2020 poz. 1668 oraz 2021 poz. 1038), wraz z zakresem planowanych działań;
- 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- 9) ramy finansowe i źródła finansowania.

Zgodnie z art. 10f. ust. 1. ustawy: *Rada gminy, w drodze uchwały, określa szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.* Dokument strategii wymaga podjęcia działań konsultacyjnych z interesariuszami zewnętrznymi, którymi są m.in. sąsiednie gminy i ich związki, a także lokalni partnerzy. Oprócz tego, projekt przedstawiony zostaje zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa przez zarząd województwa (art. 10f. 1-3.).

METODYKA OPRACOWANIA STRATEGII

Opracowanie Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Żłota

Celem diagnozy jest określenie stanu rozwoju i struktury gminy oraz wskazanie istniejących tendencji przemian, które będą miały wpływ na kształtowanie strategicznych kierunków dalszego rozwoju lokalnego gminy. Diagnoza zawiera charakterystykę stanu obecnego gminy, pozwala określić mocne i słabe strony gminy oraz szanse i zagrożenia jakie są w jej najbliższym otoczeniu i mogą mieć wpływ na jej dalszy rozwój. Identyfikacja wspomnianych czynników pozwoli na wyznaczenie kierunków rozwoju oraz celów, jakie należy osiągnąć, by skutecznie wzmocnić rozwój gminy.

Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne dają możliwość współdziałania mieszkańców w budowaniu strategii. W ramach prac nad strategią zostało przeprowadzone wśród mieszkańców gminy badanie w formie ankiety internetowej udostępnionej na stronie Gminy Żłota, którego celem było poznanie opinii mieszkańców o obecnej sytuacji w gminie oraz o zauważanych problemach i zadaniach rozwojowych, wskazania mocnych i słabych stron gminy.

Strategie rozwoju to dokumenty silnie uspołecznione, głos mieszkańców jest istotny przy ich tworzeniu. Ankietyzacja umożliwiła poznanie rzeczywistych potrzeb lokalnej społeczności. Pozyskane w ramach ankietyzacji informacje będą miały wpływ na zdefiniowanie kierunków rozwoju gminy i zaplanowanie zadań do wykonania w perspektywie do 2031 roku.

Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod analizy diagnozy sytuacji. Służy porządkowaniu i segregacji faktów, danych i informacji pozyskanych na potrzeby opracowania diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy. Analiza stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenia priorytetów rozwoju. Jako główne zalety tej metody należy wskazać:

- generowanie z otoczenia szans rozwoju oraz zagrożeń hamujących rozwój gminy, szczególnie w kontekście efektywnego wykorzystania lokalnego potencjału,
- diagnoza bliższego oraz dalszego otoczenia gminy,
- określenie mocnych punktów oraz wskazania jej słabych stron pod kątem zasobów,
- poznanie otoczenia konkurencyjnego.

Określenie misji i wizji gminy

Wizja rozwoju gminy stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie czasowej. Określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała gmina rozumiana, jako wspólnota mieszkańców tj. władze samorządowe, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, partnerzy i instytucje, wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja to pewne modelowe ujęcie

gminy, które musi odzwierciedlać ambicje ogółu jej mieszkańców. Wizja powinna odpowiadać na pytania: Jak widzimy naszą gminę?, Czego chcemy, czego oczekujemy?, Jak chcemy, aby nas postrzegano?, Czego potrzebują mieszkańcy?

Rozwinięciem wizji jest misja, która służy określeniu tego, co w wyniku realizacji strategii rozwoju uzyskają mieszkańcy. Właściwie sformułowana zapewnia, iż rozwój będzie służył rzeczywistym oczekiwaniom społecznym. Misja w sposób dokładny definiuje charakter gminy a przede wszystkim wskazuje jej atuty. Dobrze wypracowana, wraz z wizją, pokazuje pozytywne ujęcie gminy w perspektywie czasowej. Jednocześnie misja stanowi ważne przesłanie, komunikujące w najprostszy sposób nadrzędną ideę strategii rozwoju.

Sformułowanie celów

Zdefiniowane cele strategiczne i operacyjne odnoszą się bezpośrednio do wypracowanej misji i wizji rozwoju gminy. Bazą do formułowania celów strategicznych oraz zaplanowania kierunków działań są wnioski, które wyciągnięte zostały na pierwszym etapie prac nad strategią, czyli wnioski z diagnozy i konsultacji społecznych oraz analiza SWOT. Stanowią one odpowiedź na zidentyfikowane na etapie diagnostycznym problemy oraz są szansą na lepsze wykorzystanie potencjałów gminy.

Opracowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego

Model funkcjonalno-przestrzenny jest ilustracją założeń strategii, która przedstawia długookresową wizję rozwoju gminy. Prezentacja graficzna, będąca odzwierciedleniem i dopełnieniem przedstawionych w dokumencie treści, sprawia, że wizja i kierunki rozwoju są bardziej przystępne w odbiorze.

Opracowanie części wdrożeniowej

Część wdrożeniowa dokumentu zawiera informacje na temat mechanizmów wdrażania tj. system realizacji strategii, monitoringu, ewaluacji i aktualizacji. W celu oceny możliwości realizacji zapisów w strategii określone zostaną ramy finansowe oraz źródła finansowania, które ułatwią ocenę jej realizacji.

1.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI

Strategia Rozwoju Gminy Złota na lata 2025-2031 odnosząc się w swych założeniach (celach strategicznych, operacyjnych i kierunkach działań) do wykorzystywania lokalnych potencjałów i rozwiązywania problemów, uwzględnia kontekst innych dokumentów strategicznych na szczeblu subregionalnym i regionalnym, a także realizuje założenia dokumentów w przedmiotowym obszarze na szczeblu krajowym oraz europejskim. W związku z tym, komplementarność z innymi celami, działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność zaplanowanych przedsięwzięć. Polityka rozwoju gminy musi więc uwzględniać i wpisywać się w koncepcję rozwoju określoną w obowiązujących dokumentach nadrzędnych.

Podstawą aktualnie obowiązującego systemu zarządzania rozwojem kraju jest ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, natomiast głównymi dokumentami strategicznymi, w oparciu o które prowadzona jest polityka rozwoju są:

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. oraz Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 z 17 września 2019 r.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)		
Cel główny: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.		
Cele szczegółowe:		
Cel szczegółowy	Główne obszary koncentracji działań	Cel
I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	Reindustrializacja	Wzrost zdolności polskiego przemysłu do sprostania globalnej konkurencji.
	Rozwój innowacyjnych firm	Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych.
	Małe i średnie przedsiębiorstwa	Przemiany strukturalne sektora. Nowe formy działania i współpracy. Nowoczesne instrumenty wsparcia.
	Kapitał dla rozwoju	Trwałe zwiększenie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie przy większym wykorzystaniu środków krajowych.
	Ekspansja zagraniczna	Zwiększenie umiędzynarodowienia polskiej gospodarki. Zwiększenie eksportu towarów zaawansowanych technologicznie.
II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	Spójność społeczna	Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy.
	Rozwój zrównoważony terytorialnie	Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe. Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania.
III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	Prawo w służbie obywatelom i gospodarce	Uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli.
	Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem	Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców. Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno – gospodarczego i przestrzennego.
	E-państwo	Cyfrowe państwo usługowe.

	Finanse publiczne	Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne.
	Efektywność wykorzystania środków UE	Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe.
Obszary wpływające na osiągnięcie celów Strategii: kapitał ludzki i społeczny, cyfryzacja, transport, energia, środowisko, bezpieczeństwo narodowe		

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR, została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. SOR stanowi aktualizację średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Dokument ten zawiera nową wizję i model rozwoju kraju będące odpowiedzią na wyzwania stojące przed polską gospodarką. Wyzwania te określono mianem „pięciu pułapek rozwojowych”: średniego dochodu, braku równowagi, przeciętnego produktu, demograficznej oraz słabości instytucjonalnej. Niezależnie od nich za bariery rozwoju Państwa uznano rozwarstwienie społeczne i utrzymujące się zróżnicowania przestrzenne w poziomie rozwoju społeczno – gospodarczego.

W SOR zawarte są rekomendacje dla polityk publicznych. Strategia stanowi również podstawę do zmian w systemie zarządzania rozwojem, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów).

Nowy model rozwoju zakłada odchodzenie od dotychczasowego wspierania wszystkich sektorów/branż na rzecz wspierania sektorów strategicznych, mogących stać się motorami polskiej gospodarki. Jego fundamentalnym wyzwaniem jest **przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu.**

SOR zmierza do **zmiany struktury gospodarki na rzecz uczynienia jej bardziej innowacyjną, efektywnie wykorzystującą zasoby kapitału rzeczowego i ludzkiego.** Na podkreślenie zasługuje dążenie do **zwiększenia odpowiedzialności instytucji państwa za kształtowanie procesów gospodarczych, społecznych i terytorialnych.**

Polityka regionalna doprowadzić ma do zwiększenia efektywności interwencji publicznej, w szczególności w odniesieniu do słabszych regionów, podregionów, miast i obszarów wiejskich, nie rezygnując jednak z wykorzystania potencjałów terytoriów wysoko rozwiniętych.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030) z 17 września 2019r.		
<p>Cel główny: Efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.</p>		
Cele szczegółowe:		
Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
Kierunki interwencji:		
1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją	2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem
1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno - gospodarcze	2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym	3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym
1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego	2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach	3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych
1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych		3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej
1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów		

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030) rozwija postanowienia **Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**, określone w filarze *Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony*. KSRR 2030 przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorządy: wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki w perspektywie roku 2030.

Cele realizowane będą poprzez zapisy uszczegółowiające zawarte w strategiach oraz planach sektorowych:

- Polityka ekologiczna państwa 2030 z 16 lipca 2019r.,
- Strategii Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030 z 10 listopada 2020r.,
- Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 sierpień 2019r.,
- Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 z 27 października 2020r.,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku z 24 września 2019r.,
- Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 z 15 października 2019r.,
- Strategii Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022 z 9 kwietnia 2013r.,
- **Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły** - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 poz. 300),

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły stanowi podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody. Plan zawiera m.in. wykaz Jednolitych części Wód Powierzchniowych (JCWP) oraz Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd), wykaz obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4 ustawy – Prawo wodne. W Planie określone zostały także cele środowiskowe dla Jednolitych Części Wód (JCW) i obszarów chronionych a także ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych JCWP, JCWPd i obszarów chronionych.

- **Plan przeciwdziałania skutkom suszy** – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 poz. 1615),

Główny cel PPSS, jakim jest „przeciwdziałanie skutkom suszy”, odwołuje się do procesu kształtowania zasobów wodnych oraz do racjonalnego korzystania z zasobów wodnych zgodnie z obowiązującymi normatywami.

Do celów szczegółowych PPSS należą:

- 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy;
- 2) zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy;
- 3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy;
- 4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

- **Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły** (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. 2022 poz. 2739), stanowiący aktualizację Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły przyjętego do realizacji w 2016 r., w formie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. poz. 1841).

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Przyjęte w I cyklu planistycznym PZRP trzy cele główne, zostały utrzymane w II cyklu planistycznym, a ich realizację zapewnia osiągnięcie 11 celów szczegółowych w odniesieniu do zagrożenia od strony rzek. Poniżej przedstawiono cele główne i przyporządkowane im cele szczegółowe aPZRP:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:

- 1.1. Zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi;
- 1.2. Zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP;

2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:

- 2.1. Zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi;
- 2.2. Redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP;
- 2.3. Redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na OZP;

3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:

- 3.1. Zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych;
- 3.2. Zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych;
- 3.3. Zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi;
- 3.4. Wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększanie jego skuteczności;
- 3.5. Wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe;
- 3.6. Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

Przyjęte cele odnoszą się do wszystkich etapów zarządzania ryzykiem powodziowym (etap prewencji i ochrony, etap przygotowania oraz etap odbudowy i analiz).

Zgodnie z art. 166 pkt 10 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

Nadrzędnym dokumentem strategicznym na poziomie województwa, w oparciu o który prowadzona jest polityka rozwoju jest **Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+**. Strategia określa zasady programowania – realizacji polityki – we wszystkich aspektach życia w województwie, wyznaczając cele strategiczne oraz Obszary Strategicznej Interwencji i Miejskie Obszary Funkcjonalne.

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+		
<p>Wizja rozwoju województwa świętokrzyskiego: Świętokrzyskie w 2030 roku to ambitny region o atrakcyjnym wizerunku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wnoszący coraz większy wkład w rozwój gospodarczy, społeczny i kulturowy Polski i Europy, - szanujący i dbający o swoje dziedzictwo kulturowe i środowisko naturalne, - będący dobrym miejscem do życia, pracy i rozwoju. 		
<p>Misja rozwoju województwa świętokrzyskiego: Samorząd województwa świętokrzyskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy przestrzeń współdziałania, pozwalającą na wykorzystywanie potencjału mieszkańców i przedsiębiorców regionu dla budowania wspólnoty o wysokim kapitale społecznym i rosnącej zdolności konkurencyjnej, - uzyskuje konsensus w regionie wokół najważniejszych celów strategicznych i przedsięwzięć, służących modernizacji i transformacji ścieżki rozwoju województwa, - pozyskuje kapitał stymulujący rozwój regionu, obejmujący publiczne środki finansowe (od wspólnotowych po lokalne), środki prywatne (w tym – nowe inwestycje zewnętrzne). 		
Cele strategiczne rozwoju województwa świętokrzyskiego:		
GOSPODARKA	ŚRODOWISKO	DEMOGRAFIA
Cel 1. Inteligenta gospodarka	Cel 2. Przyjazny dla środowiska	Cel 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń
Cele operacyjne:		
1.1. Zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności świętokrzyskiej gospodarki	2.1. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego	3.1. Silny kapitał społeczny w regionie
1.2. Kompetentne kadry dla gospodarki regionu	2.2. Adaptacja do zmian klimatu i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych	3.2. Powszechnie dostępne wysokiej jakości usługi społeczne i zdrowotne w środowisku lokalnym
1.3. Wsparcie procesu transformacji kluczowych branż gospodarki regionu	2.3. Energetyka odnawialna i efektywność energetyczna	3.3. Wzmocnienie spójności przestrzennej i społecznej regionu
Sprawne zarządzanie regionem (Cel 4 horyzontalny)		
<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.1. Rozwój systemu zarządzania strategicznego rozwojem 4.2. Budowa rozpoznawalnej marki regionu świętokrzyskiego 4.3. Wzmacnianie partnerstwa i współpracy na rzecz rozwoju województwa 		

Dokumentem, który obok w/w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ stanowi podstawę zintegrowanego systemu zarządzania województwem, łączącego

instrumenty gospodarki przestrzennej z instrumentami rozwoju społeczno – gospodarczego jest **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego**, przyjęty uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2870).

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

Główne założenia Planu:

Mimo utrwalania się zjawisk recesyjnych oraz występowania wielu zagrożeń i problemów przestrzennych województwo świętokrzyskie nadal posiada własne, niewykorzystane potencjały rozwoju, które można i należy uruchomić w celu urzeczywistnienia wizji regionu konkurencyjnego, kojarzącego potrzebę zachowania i wzbogacenia wybitnych walorów naturalnych z szansami na przyspieszenie procesów gospodarczych. Zagospodarowanie przestrzenne województwa powinno być oparte o mechanizmy rynkowe oraz zasadę równoważenia działań przestrzennych zakładającą równorzędność celów środowiskowych oraz społeczno – gospodarczych. Wizja ta jest zbieżna z celami szeroko rozumianego ekorozwoju i odpowiada oczekiwaniom społecznym, powszechnie wyrażanym we wnioskach zgłoszonych do Planu województwa.

Wiodącym imperatywem regionalnej polityki przestrzennej winno być zatem integrowanie działań gospodarczych, politycznych i społecznych, podejmowanych na różnych poziomach zarządzania, z utrzymaniem równowagi środowiska naturalnego, trwałości podstawowych procesów przyrodniczych oraz zachowaniem najcenniejszych wartości krajobrazu. Wśród nadrzędnych priorytetów zagospodarowania przestrzennego w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego eksponuje się:

- wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury;
- walory architektoniczne i krajobrazowe;
- wymagania ochrony środowiska przyrodniczego, zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także wymagania osób niepełnosprawnych;
- wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury;
- walory ekonomiczne przestrzeni i prawo własności;
- potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa.

Strategiczna misja Planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego:

„Wzmocnienie spójności terytorialnej regionu oraz konkurencyjności jego struktur funkcjonalnych drogą poprawy dostępności komunikacyjnej, zwiększenia wpływu miast na sąsiadujące obszary wiejskie a także ułatwienia dostępu społeczeństwa do rynków pracy i wyżej zorganizowanych usług”.

Cel generalny Planu (...):

„Kształtowanie zrównoważonej, harmonijnej struktury funkcjonalno – przestrzennej województwa świętokrzyskiego, sprzyjającej poprawie atrakcyjności i spójności terytorialnej regionu oraz efektywnemu wykorzystaniu jego potencjałów rozwoju, przy jednoczesnym wsparciu dla rozwiązań innowacyjnych i przyjaznych środowisku przyrodniczemu”.

Cele warunkujące:

1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności przestrzeni gospodarczej województwa, w tym szczególnie miast z myślą o wykorzystaniu lokalnych potencjałów rozwoju i dostosowaniu tej przestrzeni do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy,
2. Formowanie policentrycznego układu osadnictwa i funkcjonalnych powiązań sieci miast, rozwijanych w ramach harmonijnych struktur obszarowych z jednoczesnym wsparciem procesów metropolizacji i działań służących wzmocnieniu więzi województwa z krajową i europejską przestrzenią gospodarczą,
3. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi zasobów ludzkich oraz integracji rynków pracy,

4. Ochrona i racjonalne zagospodarowanie zasobów przyrodniczych i dóbr kultury, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
5. Kształtowanie systemów infrastruktury technicznej i społecznej w aspekcie poprawy dostępności i spójności przestrzennej oraz osiągnięcia wysokiego standardu świadczenia usług,
6. Wzmocnienie odporności struktur przestrzennych na zagrożenia oraz poprawa bezpieczeństwa publicznego,
7. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Dla każdego z wymienionych powyżej celów warunkujących przypisane zostały priorytety polityki przestrzennej. W priorytetach wojewódzkiej polityki przestrzennej położono naciska na te elementy przestrzeni, które warunkują wzrost atrakcyjności i konkurencyjności województwa w przestrzeni krajowej oraz są niezbędne do zahamowania i odwrócenia wewnętrznych tendencji dezintegracyjnych.

1.3. WNIOSKI Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Dla potrzeb opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Złota na lata 2025-2031”, przed przystąpieniem do opracowania „*Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Złota*” przeprowadzone zostały konsultacje społeczne w formie ankiety skierowanej do mieszkańców gminy, organizacji oraz przedsiębiorców działających na terenie Gminy Złota. Informację o prowadzonych konsultacjach społecznych wraz z ankietami w formie edytowalnego kwestionariusza udostępniono na stronie Urzędu Gminy Złota <https://gminazlota.pl/>. Każdą wypełnioną ankietę można było przekazać na adresy mailowe zarówno Urzędu Gminy Złota jak i Wykonawcy „Strategii”.

Pytania ankietowe obejmowały swoim zakresem m.in.: ocenę poziomu życia w gminie, określenie najpoważniejszych problemów wpływających na warunki życia w chwili obecnej oraz pozytywnych i negatywnych cech funkcjonowania gminy (szanse i zagrożenia rozwojowe), a także największych wyzwań rozwojowych dla gminy. Ponadto w ankietach była możliwość wskazania najważniejszych (z punktu widzenia ankietowanych) inwestycji do zrealizowania w najbliższych latach.

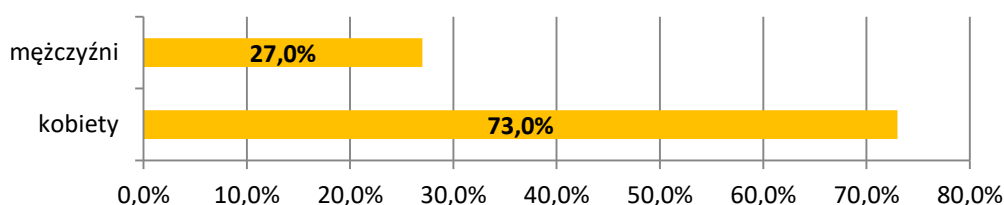
Głównym celem przeprowadzenia ankiet było poznanie opinii społeczeństwa dotyczących głównych aspektów funkcjonowania gminy, które przyczyniły się do określenia priorytetów rozwojowych w nadchodzących latach.

Charakterystyka respondentów, którzy wzięli udział w konsultacjach społecznych oraz wyniki ankietyzacji – statystyka sporządzona w ujęciu procentowym

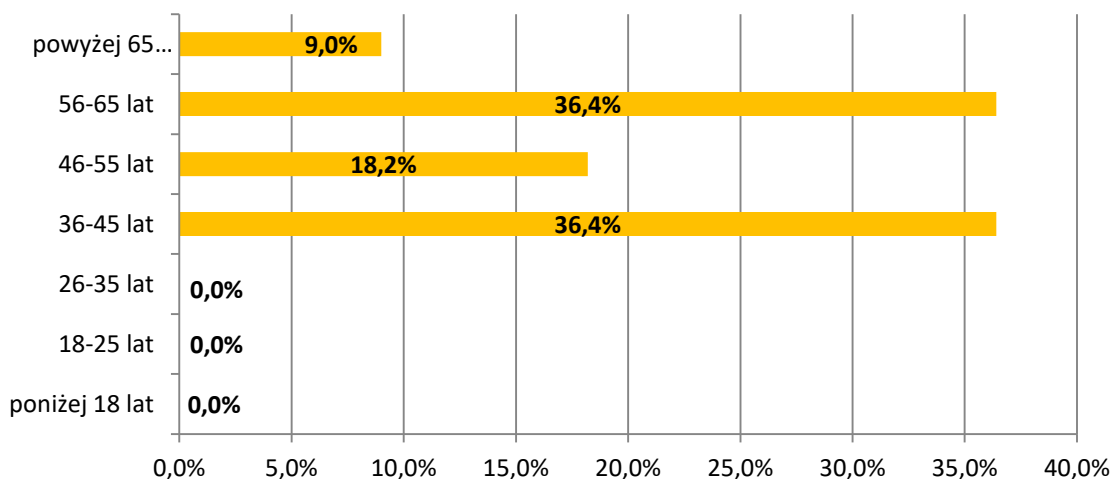
Wyniki ankiety skierowanej do mieszkańców Gminy Złota

Procentowy udział mieszkańców Gminy Złota w ogólnej liczbie osób wypełniających ankietę: 100,0% (wszyscy respondenci, którzy wypełnili ankietę są mieszkańcami Gminy Złota).

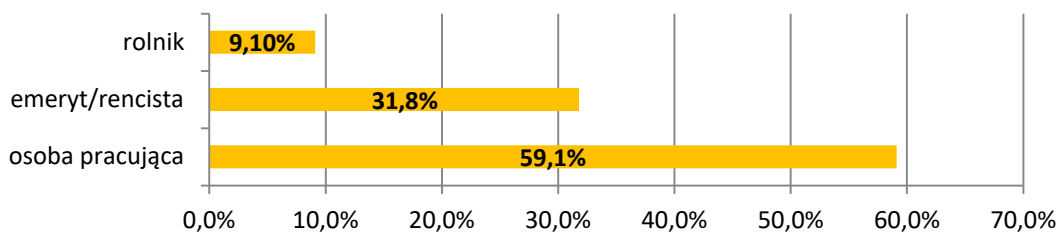
Wykres 1. Podział respondentów ze względu na płeć

Wykres 2. Podział respondentów ze względu na wiek

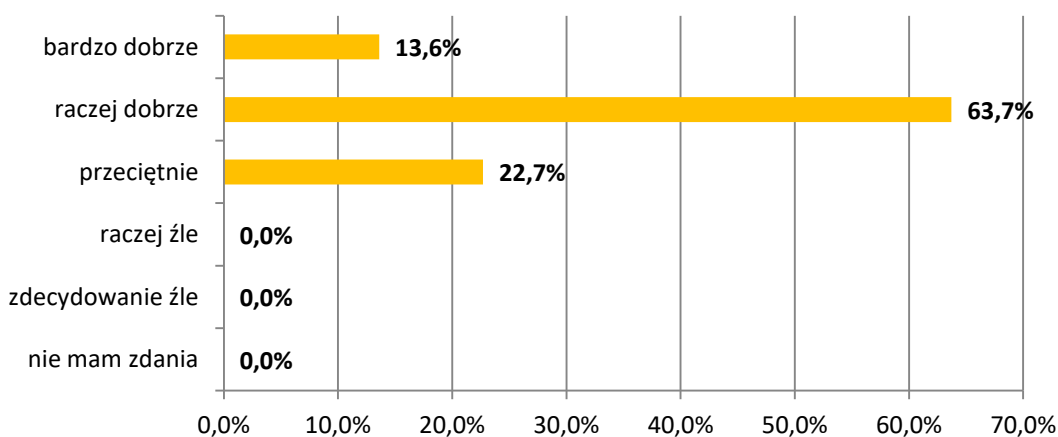
Wykres 3. Podział respondentów ze względu na zatrudnienie/zajęcie

Zestawienie odpowiedzi z ankiet

1. Jak ocenia Pani/Pan warunki życia w Gminie Żłota?

(Wybierz jedną odpowiedź i uzasadnij wybór)

2. Jak ocenia Pan/Pani warunki życia w gminie w wymienionych obszarach/dziedzinach w skali od 1 do 5? (5-bardzo dobrze, 4- dobrze, 3–dostatecznie, 2–raczej źle, 1-zdecydowanie źle)

Wyszczególnienie		1	2	3	4	5
		Liczba wskazań				
1.	Dostępność i jakość edukacji szkolnej (poziom nauczania w szkołach)	0	1	5	12	4
2.	Dostępność i jakość edukacji przedszkolnej i opieki nad małym dzieckiem (żłobki)	5	3	7	4	3
3.	Dostęp do infrastruktury turystycznej, miejsc rekreacji i aktywnego wypoczynku	1	4	9	6	2
4.	Dostępność infrastruktury sportowej na terenie gminy	0	1	7	10	4
5.	Dostępność infrastruktury/oferta spędzania czasu wolnego dla dzieci (plac zabaw)	0	2	7	11	2
6.	Dostęp do instytucji kultury/usług kulturalnych na terenie gminy	0	3	11	6	2
7.	Dostępność komunikacyjna	1	5	7	6	3
8.	Bezpieczeństwo publiczne	0	2	4	9	6
9.	Dostęp do opieki zdrowotnej (infrastruktura i opieka medyczna)	1	4	6	7	3
10.	Wsparcie osób starszych oferowane na terenie gminy (DPS, Kluby Seniora)	1	3	4	9	5
11.	Możliwość zatrudnienia i warunki rozwoju w pracy zawodowej	3	8	7	4	0
12.	Atrakcyjność inwestycyjna gminy (zasób terenów przeznaczonych pod inwestycje, uzbrojenie tych terenów)	2	6	8	5	1
13.	Atrakcyjność gminy pod kątem prowadzenia własnej działalności gospodarczej	0	6	7	7	2
14.	Stan infrastruktury drogowej i okołodrogowej (chodniki, oświetlenie, przystanki, drogi dla rowerów i pieszych)	0	3	4	12	3
15.	Dostępność i jakość infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej	0	3	4	10	5
16.	Dostępność do sieci gazowniczej	4	10	1	4	2
17.	Dostęp i jakość Internetu w gminie	0	2	6	8	6
18.	Jakość powietrza atmosferycznego	2	0	4	10	2
19.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej (zieleni, szlaki turystyczne, estetyka miejsc publicznych)	0	4	7	9	2
20.	Świadomość ekologiczna mieszkańców gminy (segregacja odpadów, uprawy ekologiczne)	1	5	8	4	4

Najlepiej oceniane obszary życia w Gminie Żłota:

1. Bezpieczeństwo publiczne,
2. Dostęp i jakość Internetu w gminie,
3. Wsparcie osób starszych oferowane na terenie gminy (DPS, Kluby Seniora),
4. Dostępność i jakość infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej,
5. Dostępność i jakość edukacji szkolnej (poziom nauczania w szkołach,
6. Dostępność infrastruktury sportowej na terenie gminy,
7. Świadomość ekologiczna mieszkańców gminy (segregacja odpadów, uprawy ekologiczne).

Najgorzej oceniane obszary życia w Gminie Żłota:

1. Dostępność i jakość edukacji przedszkolnej i opieki nad małym dzieckiem (żłobki),
2. Dostępność do sieci gazowniczej,
3. Możliwość zatrudnienia i warunki rozwoju w pracy zawodowej.

3. Jakim zdaniem Pani/Pana są mocne strony gminy?

Wśród mocnych stron gminy, respondenci wymieniali: dobry stan infrastruktury drogowej oraz rozbudowa dróg, środowisko przyrodnicze, atrakcje turystyczne, szybkie i sprawne podejmowanie decyzji, dobry poziom nauczania w szkołach, położenie w tym położenie geograficzne gminy, kreatywni i kompetentni pracownicy Urzędu Gminy, dobry dostęp do informacji poprzez stronę internetową gminy, dostęp do sieci internetowej, wysoki stopień wyposażenia gminy w sieć wodociągową i kanalizacyjną, dostęp do infrastruktury sportowej (hala sportowa, boisko), funkcjonujące Kluby Seniora, pozyskiwanie funduszy ze źródeł zewnętrznych na rozwój gminy, współpraca władz gminy z mieszkańcami, funkcjonujące instalacje OZE na obiektach użyteczności publicznej, które stanowią przejaw dbałości o środowisko, dobra jakość powietrza, znaczny stopień nasycenia sklepami w Żłotej, obecność obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych (obszary chronione), sprzyjające warunki do wypoczynku, rozwoju agroturystyki, lokalna produkcja rolna, brak uciążliwego przemysłu.

4. Jakim zdaniem Pani/Pana są słabe strony gminy?

Wśród słabych stron gminy, respondenci wymieniali: położenie gminy z dala od głównych szlaków komunikacyjnych, brak odpowiedniego zaplecza zapewniającego wsparcie dla osób starszych (DPS) oraz niepełnosprawnych, niezadowolający dostęp do opieki zdrowotnej – brak lekarzy specjalistów, w tym opieki stomatologicznej, mocno ograniczony dostęp do instytucji opieki nad małymi dziećmi, brak miejsc pracy poza rolnictwem, słaby dostęp do sieci gazowniczej, niezadowolająca estetyka miejsc publicznych, brak terenów inwestycyjnych, niezadowolający poziom świadomości ekologicznej mieszkańców, obecność terenów zaśmieconych, niski stopień zaangażowania osób młodych w sprawy gminy, starzejące się społeczeństwo, bezrobocie, niezadowolający stopień wyposażenia w infrastrukturę turystyczną, niezadowolająca oferta kulturowa, ograniczony dostęp do informacji, likwidacja szkół, niedostateczna liczba sklepów spożywczych (brak sklepów w niektórych miejscowościach gminy i co za tym idzie utrudniony dostęp do sklepów), ograniczony dostęp do komunikacji zbiorowej, brak perspektyw rozwoju dla osób młodych,

brak oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży, niezadowalający stan usług pomocy społecznej, brak inwestorów, niezadowalający stan powietrza atmosferycznego, brak dróg rowerowych, zanieczyszczone rowy przydrożne, brak bazy turystycznej i noclegowej.

8. Które z dziedzin wymienionych poniżej mają lub mogłyby mieć największy wpływ na rozwój gminy w latach 2023-2030 oraz rozwiązywanie istniejących problemów i barier rozwoju?

Wyniki przedstawiono w ujęciu procentowym. Liczbę wskazań poszczególnych obszarów odniesiono do liczby ankietowanych ogółem. Istniała możliwość wskazania więcej niż jednej odpowiedzi (maksymalnie 5).

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba wskazań wśród 22 respondentów*
1.	Promocja gminy	17
2.	Rozwój rolnictwa i przetwórstwa ekologicznego	7
3.	Rozwój infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja)	1
4.	Budowa i modernizacja dróg	6
5.	Budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji	2
6.	Budowa i modernizacja obiektów kultury i sportu	7
7.	Pozyskanie dla gminy inwestorów	11
8.	Wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (np. fotowoltaika)	2
9.	Rozwój sieci internetowej	3
10.	Modernizacja i doposażenie placówek oświatowych	6
11.	Udogodnienia dla przedsiębiorców (ulgi podatkowe, rozwój infrastruktury)	7
12.	Poprawa estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznej (place, skwery, zieleń)	7
13.	Poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców (ekologiczne uprawy, segregacja odpadów, wypalanie traw)	5
14.	Rozwój agroturystyki	8
15.	Aktywizacja osób starszych	10
16.	Wspieranie działań integrujących mieszkańców oraz wydarzeń kulturalnych	5
17.	Inne (jakie?).....	0

*22 osoby wzięły udział w badaniu ankietowym

6. Jakie są według Pani/Pana najważniejsze inwestycje/przedsięwzięcia do zrealizowania na terenie Gminy Złota w perspektywie do 2031 roku?

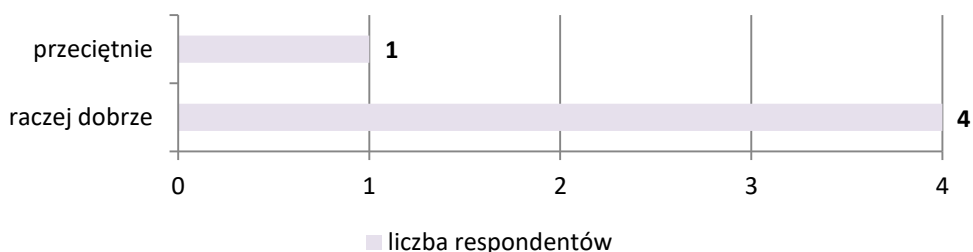
(Według wskazań respondentów)

- Budowa żłobka,
- Budowa ścieżek rowerowych i infrastruktury turystycznej,
- Opracowanie i wdrożenie systemu wsparcia dla osób starszych, schorowanych, niepełnosprawnych,
- Zagospodarowanie budynków po szkołach w Chrobrzu i Miernowie,
- Budowa chodników (np. ul. Gliniki w Chrobrzu),
- Oczyszczanie i udrożnienie rowów przydrożnych,
- Zwiększenie dostępu do opieki zdrowotnej m.in. poprzez wydłużenie czasu i godzin pracy Ośrodka Zdrowia w Chrobrzu),
- Rozbudowa sieci gazowej,
- Promocja ekologicznych źródeł ciepła (np. pompy ciepła),
- Poprawa stanu infrastruktury drogowej, kanalizacyjnej, wodociągowej i energetycznej,
- Podjęcie kroków w kierunku integracji gminy,
- Zagospodarowanie Wzgórza Zamczysko w Chrobrzu,
- Doposażenie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne,
- Poprawa stanu obiektów zabytkowych – ochrona przed degradacją i niszczeniem.

Wyniki ankiety skierowanej do przedsiębiorców Gminy Złota

W badaniu ankietowym wzięło udział 5 respondentów – osoby prowadzące działalność na terenie Gminy Złota.

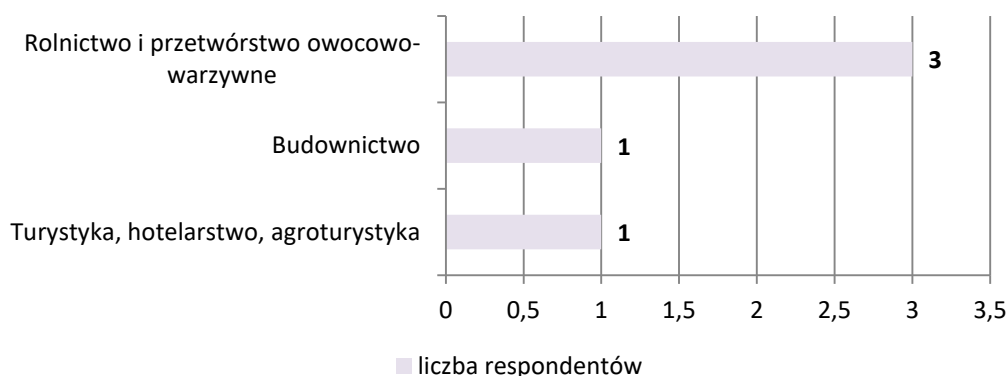
1. Jak ogólnie ocenia Pani/Pan Gminę Złota, jako miejsce do prowadzenia interesów?

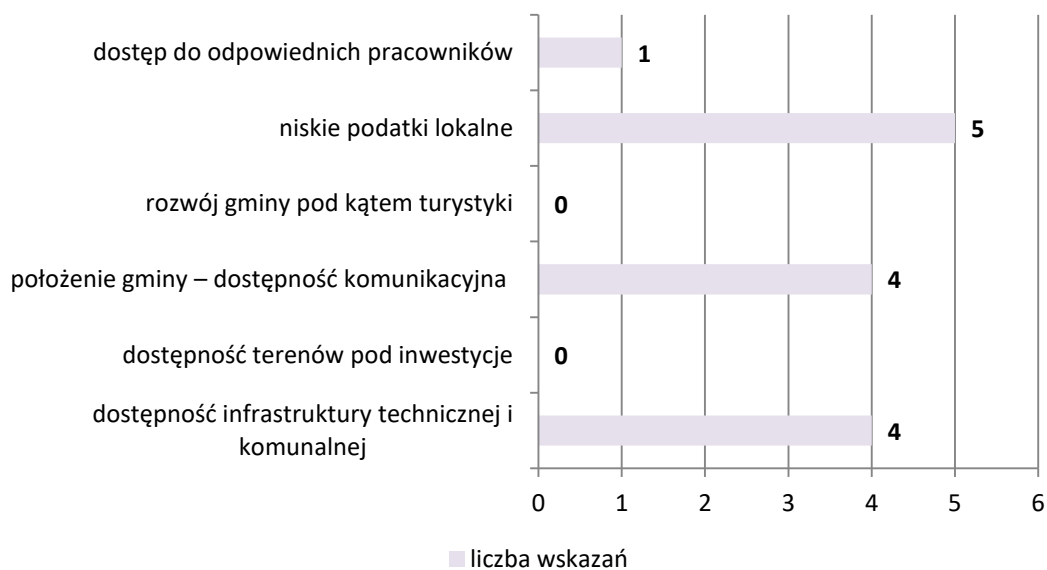
2. Respondenci według liczby zatrudnianych osób

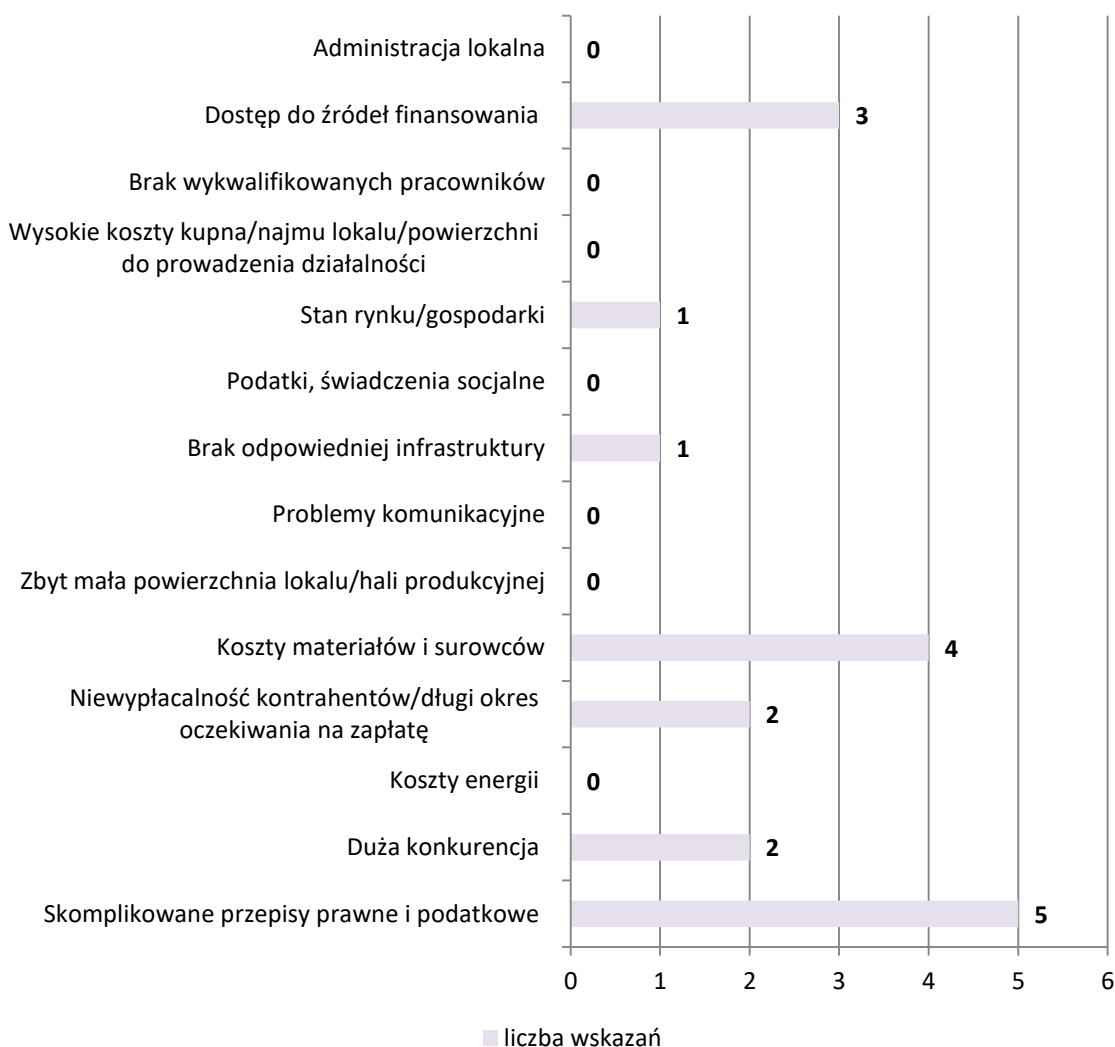
3. Respondenci według rodzaju prowadzonej działalności

2. Jakie aspekty gminy należy ocenić pozytywnie? (Możliwość wskazania maksymalnie 3 odpowiedzi)

3. Które z poniżej wymienionych czynników w największym stopniu wpływają negatywnie na rozwijanie Państwa produkcji/działalności usługowej? (Możliwość wskazania maksymalnie 4 odpowiedzi)

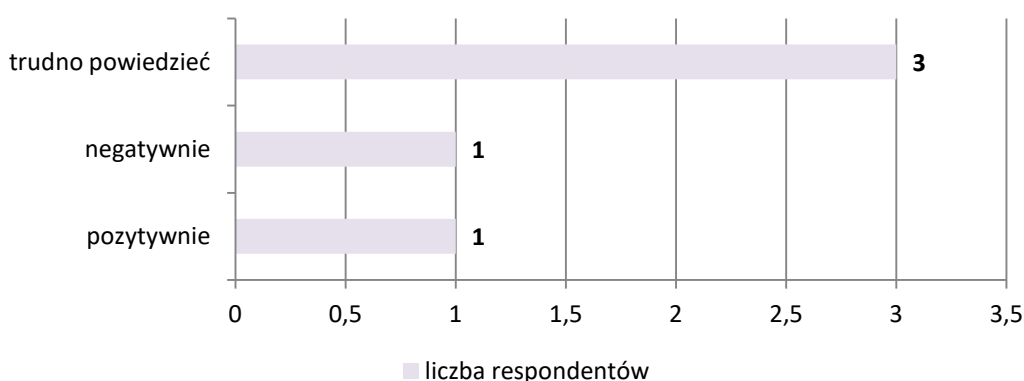

4. Jak ocenia Pani/Pan jakość następujących usług publicznych w skali od 1 do 5? (5 – wysoka, 4 – dobra, 3 – trudno powiedzieć, 2 – dostateczna, 1 – niedostateczna lub brak)

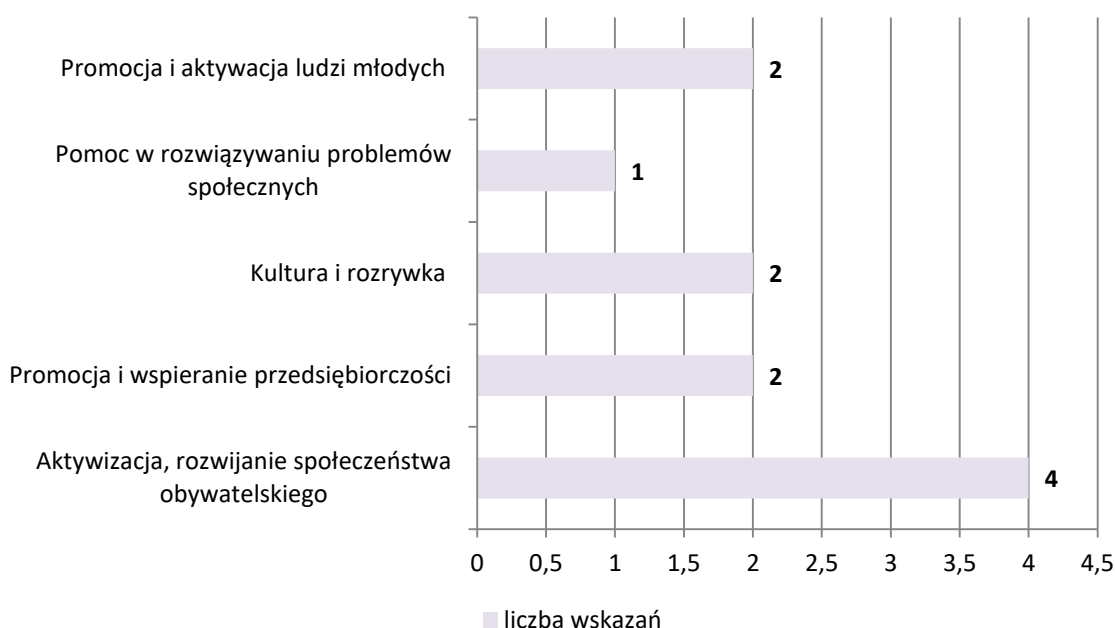
Wyszczególnienie	1	2	3	4	5
	Liczba wskazań				
Wsparcie dla MSP (małych i średnich przedsiębiorstw)	1	0	4	0	0
Oferta terenów i budynków dla przedsiębiorców	0	4	0	1	0
Wsparcie dla mikroprzedsiębiorstw	1	2	2	0	0
Bezpieczeństwo publiczne	0	0	0	0	5
Komunikacja w obrębie gminy (połączenia drogowe, stan dróg)	0	0	0	1	4
Dostępność infrastruktury technicznej i komunalnej	0	0	1	2	2
Utrzymanie ulic, chodników i zieleni	0	0	1	1	3
Promocja przedsiębiorczości	0	2	2	0	0
Promocja Gminy Żłota	0	1	4	0	0

Wyszczególnienie	1	2	3	4	5
	Liczba wskazań				
Edukacja, szkolenia, konferencje, kursy, doradztwo	0	1	1	2	1
Całokształt współpracy gminy z przedsiębiorcami	1	1	2	1	0
Akcje promujące lokalne firmy	1	2	0	2	0
Wysokość podatków i opłat lokalnych	0	1	4	0	0
Dostęp do ważnych dla przedsiębiorców informacji poprzez stronę internetowa Urzędu Gminy	0	1	3	0	1
Pomoc w ubieganiu się o środki zewnętrzne	0	3	2	0	0

5. Jak zapatruje się Pani/Pan na możliwość współpracy przedsiębiorstw ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami pozarządowymi w celu udziału/organizacji wspólnych przedsięwzięć?

6. W jakich obszarach widzi Pani/Pan możliwość ewentualnej współpracy? (Możliwość wskazania dowolnej liczby odpowiedzi)

1.4. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY

Celem opracowania diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Złota było określenie stanu rozwoju i struktury gminy oraz wskazanie istniejących tendencji przemian, które będą miały wpływ na kształtowanie strategicznych kierunków dalszego rozwoju lokalnego gminy. Diagnoza podzielona została na rozdziały prezentujące poszczególne strefy funkcjonowania gminy: uwarunkowania przestrzenne i środowisko, uwarunkowania społeczne oraz uwarunkowania gospodarcze.

Sfera przestrzenna obejmowała analizę zagadnień dotyczących położenia administracyjnego gminy i dostępności komunikacyjnej, wyposażenia gminy w infrastrukturę zapewniającą dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków, dostarczania energii elektrycznej i gazu, sposób zaopatrzenia w energię ciepłą, gospodarki odpadami komunalnymi, zagospodarowania terenu gminy i środowiska przyrodniczego.

Sfera społeczna uwzględniała analizę takich obszarów jak: sytuacja demograficzna, oświata, pomoc społeczna i ochrona zdrowia, dziedzictwo kulturowe, sport, rekreację i turystykę, bezpieczeństwo publiczne oraz działalność organizacji pozarządowych.

W sferze gospodarczej przedstawiono kwestie lokalnej gospodarki, w tym także rolnictwa oraz rynku pracy oraz omówiono budżet i politykę inwestycyjną gminy.

Analiza oparta była na danych statystycznych pozyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), danych źródłowych i informacji Urzędu Gminy Złota oraz jednostek podległych, dlatego jest kompetentnym i systematycznym podsumowaniem potencjału rozwojowego gminy.

POŁOŻENIE, DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Gmina Złota położona jest w południowej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie pińczowskim. Południowa, południowo-zachodnia oraz wschodnia granica gminy jest równocześnie granicą powiatu pińczowskiego. Północno-wschodnią granicę gminy wyznacza rzeka Nida oraz jej dolina. Granica północno-zachodnia przebiega przez kompleks leśny na zachód od Woli Chroborskiej. Siedzibą władz samorządowych jest miejscowość Złota.

Gmina Złota graniczy z 3 gminami: od wschodu z gminą Wiślica (powiat buski), od południa i zachodu z gminą Czarnocin (powiat kazimierski), od północy z Gminą Pińczów. Powierzchnia gminy wynosi 82 km² i pod względem zajmowanej powierzchni jest najmniejszą gminą powiatu pińczowskiego. Administracyjnie gmina składa się z 14 sołectw.

Pod względem dostępności transportowej Gmina Złota posiada relatywnie dobrze rozwiniętą sieć dróg. Przez południowo – wschodni fragment terenu gminy w rejonie miejscowości Stawiszycy przebiega droga wojewódzka nr 776 (DW776), łącząca południową obwodnicę Krakowa (węzeł łagiewnicki) A4 w Krakowie z drogą krajową nr 73 (DK73) w Busku – Zdroju. Na terenie Gminy Złota znajduje się około 2 kilometrowy odcinek tej drogi. Jest to jedyna droga wojewódzka, jaka przebiega przez teren Gminy Złota. Drogi wyższych kategorii tu nie

występują. Gmina położona jest poza głównymi szlakami komunikacyjnymi kraju. Występująca na terenie gminy sieć dróg zapewnia połączenia wewnętrzne i zewnętrzne w wystarczającym stopniu.

Gmina Żłota realizuje obowiązek wynikający z art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. jedn. Dz. U. 2023 poz. 40 ze zm.), w zakresie lokalnego transportu zbiorowego. Przy współudziale zewnętrznych środków finansowych na przestrzeni lat 2022- 2023, gmina uruchomiła linie komunikacyjne, ograniczając tym samym tzw. „białe plamy”, czyli obszary pozbawione lub z mocno ograniczonym dostępem do komunikacji zbiorowej.

Rozmieszczenie zabudowy osadniczej jest na obszarze gminy nierównomierne. Tereny poszczególnych miejscowości różnią się m. in.: potencjałem zabudowy, tj. liczbą siedlisk zamieszkania, które składają się na zabudowę całej wsi, strukturą przestrzenną zabudowy (układ zabudowy) oraz charakter zainwestowania towarzyszącego siedliskom zamieszkania. Podstawowym typem zabudowy zainwestowanych terenów wsi jest zabudowa zagrodowa, rzadziej jednorodzinna (skoncentrowana we wsiach Niegosławice, Żłota, Chroberz), tworząc zespoły mieszkaniowe o podwyższonym standardzie zamieszkania i zagospodarowania terenu. Aktualnie zauważalna jest tendencja odchodzenia od zabudowy zagrodowej na rzecz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Obecnie największy ruch budowlany jest w dwóch jednostkach osiedleńczych: Żłota i Chroberz. Za lokalizowaniem siedlisk w Żłotej przemawia funkcja i ranga miejscowości gminnej (stosunkowo dużo usług podstawowych), za lokalizacją siedlisk w Chrobrzu – atrakcyjność krajobrazowa i funkcje rekreacyjne terenu.

Wewnętrzne powiązania funkcjonalne dotyczą przede wszystkim obsługi na poziomie podstawowym i elementarnym, począwszy od administracji (Urząd Gminy) poprzez usługi publiczne (oświata i wychowanie, służba zdrowia i opieka społeczna, kultura), usługi komercyjne (handel, gastronomia, usługi bytowe, obsługa rolnictwa). Ośrodkiem usługowym dominującym jest miejscowość Żłota. Ośrodkami pomocniczymi w zakresie usług infrastruktury społecznej są: Chroberz (wieś równoważna ze Żłotą pod względem potencjału demograficznego), Pełczyska, Miernów, Kostrzeszyn.

W zagospodarowaniu przestrzennym gminy nie przewiduje się zasadniczych zmian w stosunku do obecnie funkcjonującej struktury.

Dokumentem regulującym ład przestrzenny w gminie jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żłota, przyjęte uchwałą nr III/20/2000 Rady Gminy Żłota z dnia 31 sierpnia 2000 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żłota.

Gmina Żłota nie posiada opracowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Według podziału fizycznogeograficznego Polski wg J. Kondrackiego (2002), Gmina Żłota położona jest w obrębie mezoregionów: Garb Wodzisławski i w mniejszym stopniu (na północnym wschodzie) w Dolinie Nidy.

Garb Wodzisławski jest pasem wzgórz ograniczonym od północy i wschodu przez doliny rzek: Mierzawy i Nidy a od zachodu doliną Nidzicy. Południowo – zachodni część gminy leży na południowym skłonie Garbu Wodzisławskiego. Jest to płaskie wzniesienie zbudowane z opoki kredowej w południowej części pokryte osadami lessowymi. Powierzchnia terenu w tej części gminy jest urozmaicona wzgórzami a najwyższe wzniesienie – Góra Zawinnica (317 m n.p.m.) znajduje się między wsiami Pełczyska oraz Kostrzeszyn. W okolicy Woli Chroberskiej oraz wsi Kostrzeszyn znajdują się kompleksy leśne, natomiast pozostała część gminy jest niezalesiona, wykorzystywana rolniczo. Północno - wschodnia część gminy jest położona w obrębie Doliny Nidy. W obszarze tym znajdują się liczne zakola rzeki Nidy oraz jej starorzecza. Nida jest główną rzeką przepływającą przez Gminę Żłota i stanowi lewostronny dopływ Wisły. Jej długość granicach gminy wynosi 11 km. Rzeka Nida stanowi naturalną granicę między gminami Żłota i Wiślica. Uzupełnieniem systemu rzecznoego są liczne źródła niewielkich cieków uchodzących do Nidy.

Użytki leśne oraz grunty zadrzewione, zajmują łącznie około 13% całkowitej powierzchni gminy. Gmina Żłota należy do obszarów słabo zalesionych. Według danych GUS (Bank Danych Regionalnych, stan na 31.12.2022 r.) powierzchnia lasów na terenie Gminy Żłota wynosi 1043,94 ha, co daje wskaźnik lesistości na poziomie 12,7%. Pod względem własności ponad 95% (995,94 ha) stanowią lasy publiczne. Gospodarka w obrębie terenów leśnych nie należy do zadań samorządu gminnego, lecz pozostaje w gestii jednostek leśnych i prowadzona jest w oparciu o stosowne plany i programy.

Bardzo ważną kwestią warunkującą rozwój Gminy Żłota jest położenie w systemie obszarów ochrony przyrody. W gminie występuje znaczna koncentracja obszarów objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. jedn. Dz. U. 2023 poz. 1336 ze zm.).

Obszary podlegające ochronie na terenie Gminy Żłota to:

- Nadnidziański Park Krajobrazowy,
- Kozubowski Park Krajobrazowy,
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Nidy PLB260001,
- Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Ostoja Nidziańska PLH260003,
- Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Ostoja Kozubowska PLH260029,
- Kozubowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- pomniki przyrody,
- użytek ekologiczny.

Realizacja wszelkich planów inwestycyjnych, w szczególności z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej i budownictwa, winna uwzględniać uwarunkowania środowiskowe i wszelkie reżimy ustanowione dla ochrony przyrody.

MIESZKALNICTWO

Tereny poszczególnych miejscowości różni między innymi: potencjał zabudowy, tj. liczba siedlisk zamieszkania, które składają się na zabudowę całej wsi, struktura przestrzenna zabudowy (układ zabudowy) oraz charakter zainwestowania towarzyszącego siedliskom zamieszkania.

Dominującą formą zabudowy jest charakterystyczna dla gmin wiejskich zabudowa zagrodowa i jednorodzinna, która ukształtowana została w oparciu o tradycyjne rolnicze wykorzystanie ziemi, rzeźbę terenu oraz zasobność przyrody. Dominuje tu budownictwo niskie, charakterystyczne dla osadnictwa wiejskiego zarówno pod względem formy jak i funkcji, tj. budynek mieszkalny jednorodzinny wraz z towarzyszącą zabudową związaną z działalnością gospodarczą mieszkańców.

W strukturze przestrzennej gmina charakteryzuje się zwartą siecią osadniczą w części północno – wschodniej (Chroberz, Nieprowice, Żłota), zabudową zwartą z tendencją do rozpraszania w sołectwach południowych (Pełczyska, Probołowice, Miernów) oraz zabudową przysiółkową (skupioną) na obszarach o urozmaiconej konfiguracji terenu, w części południowo – zachodniej gminy (Odrzywół, Lubowiec, Korce, Graby, Górki Kostrzyńskie). Zabudowa przysiółkowa, malowniczo położona w krajobrazie, stanowi enklawy zabudowy zagrodowej o słabo rozwiniętej funkcji usługowej.

Zagospodarowanie przestrzenne gminy związane jest głównie z dostępnością komunikacyjną- zabudowa mieszkaniowa ukształtowała się głównie w postaci zwykłych siedlisk przydrożnych. Są to układy liniowe, o zabudowie mniej lub bardziej skupionej, wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych.

Stan techniczny budynków mieszkaniowych jest bardzo różny, przeważają budynki w dobrym stanie, często po termomodernizacji lub remoncie. Na całym obszarze występuje przemieszanie zabudowy nowej ze starą. Zwiększające się zasoby mieszkaniowe gminy, świadczą o nieustannym dążeniu do poprawy warunków mieszkaniowych (także młode pokolenia szukają swoich własnych siedlisk).

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Zaopatrzenie ludności w wodę odbywa się poprzez wodociągi bazujące na ujęciach wód podziemnych: Chroberz, Żłota „Lubowiec”, Żłota „Graby” oraz Stawiszycy.

Według danych Urzędu Gminy Żłota (stan na koniec 2023 r.), łączna długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Żłota wynosi 88,4 km, natomiast liczba gospodarstw przyłączonych do sieci wodociągowej wynosi 1506. Uzupełnieniem sieci wodociągowej są studnie kopane. Zgodnie z danymi GUS (stan na koniec 2022 r.) z sieci wodociągowej korzysta ok. 91,9% mieszkańców gminy tj. 3902 osoby. W 2022 r. na teren Gminy Żłota dostarczono łącznie 162,4 dam³ wody, w tym do gospodarstw domowych 158,8 dam³.

Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca w 2022 r. było na poziomie około 37,3 m³.

Z powyższego wynika, że teren Gminy Żłota jest dobrze wyposażony w sieć wodociągową. Potrzeby inwestycyjne w tym obszarze dotyczyć mogą modernizacji najstarszych odcinków sieci, które mogą powodować awarie i w konsekwencji straty wody. Ponadto należy zainwestować w modernizację niektórych ujęć oraz ich czyszczenie. Działania w zakresie rozbudowy sieci są prowadzone tam, gdzie powstają nowe zabudowania.

Według danych Urzędu Gminy Żłota (stan na koniec 2023 r.), łączna długość sieci kanalizacyjnej wynosi ogółem 34,2 km, natomiast liczba gospodarstw przyłączonych do sieci kanalizacyjnej wynosi 608. Zgodnie z danymi GUS (stan na koniec 2022 r.) z sieci kanalizacyjnej korzysta ok. 34,4% mieszkańców gminy tj. około 1459 osób. W 2022 r. ilość ścieków oczyszczonych wyniosła 75 dm³.

Na terenie Gminy Żłota funkcjonują dwie biologiczne oczyszczalnie ścieków komunalnych zlokalizowane w miejscowościach: Żłota oraz Chroberz. Oczyszczalni w Chrobrzu przeznaczona jest do likwidacji. Ścieki (zgodnie z projektem) przepompowane będą do oczyszczalni ścieków w Żłotej. Zakończenie zadania planowane jest na grudzień 2024 r.

Gospodarstwa domowe oraz inne podmioty, które nie mają dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej wyposażone są w przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz zbiorniki bezodpływowe tzw. szamba, które opróżniane są okresowo przez podmioty prowadzące usługi asenizacyjne. Należy podjąć działania, mające na celu uzupełnianie braków w infrastrukturze kanalizacyjnej poprzez rozbudowę sieci o kolejne miejscowości. Zgodnie z danymi Urzędu Gminy Żłota, liczba przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie wynosi 341 szt.

Brak w pełni rozwiniętego systemu kanalizacyjnego gminy może ograniczać jej konkurencyjność osiedleńczą.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żłota (Uchwała Nr XX/153/2020 Rady Gminy Żłota z dnia 2 grudnia 2020 r.), odpady komunalne powstałe na terenie nieruchomości zbierane są selektywnie. Systemem zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy objęte są wszystkie gospodarstwa. Na terenie gminy w miejscowości Żłota przy ul. Sienkiewicza 89, funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) umożliwiający mieszkańcom oraz właścicielom nieruchomości uiszczającym opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy możliwość oddania segregowanych odpadów.

Zaopatrzenie terenu Gminy Żłota w energię elektryczną odbywa się z krajowego systemu elektroenergetycznego. Istniejący system zasilnia Gminy Żłota zaspokaja obecne oraz perspektywiczne potrzeby elektroenergetyczne odbiorców. Przez teren Gminy Żłota przebiegają 3 magistrale linii napowietrznych SN. Wszystkie miejscowości na terenie gminy są zelektryfikowane. Gmina zaopatrywana jest w energię elektryczną liniami elektroenergetycznymi średniego napięcia 15kV wyprowadzonymi z głównych stacji zasilających 110/15kV. Sieć linii średniego napięcia w swej przeważającej mierze jest siecią

napowietrzną doprowadzającą energię do stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4kV w poszczególnych miejscowościach. Do indywidualnych odbiorców energia doprowadzana jest za pomocą linii niskiego napięcia 0,4/0,231kV. Stan techniczny sieci na terenie gminy jest ogólnie dobry. W niektórych miejscowościach konieczna jest modernizacja sieci polegająca na dobudowie stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4kV dla skrócenia obwodów niskiego napięcia i poprawy napięciowych standardów dostawy energii. Właściciel sieci, w miarę możliwości finansowych, prowadzi prace polegające na sukcesywnej wymianie wyeksploatowanych urządzeń na nowe, doposażeniu sieci terenowej w nowe stacje transformatorowe, nowe linie elektroenergetyczne.

Obecnie coraz powszechniejsze staje się wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do zaspokajania potrzeb energetycznych, w tym do pozyskiwania energii elektrycznej.

Na terenie Gminy Żłota funkcjonuje wiele mikroinstalacji OZE, w tym instalacji prosumenckich, wykorzystujących energię Słońca. Są to zarówno instalacje fotowoltaiczne jak i solarne do podgrzewania wody. Urząd Gminy Żłota nie ma pełnej wiedzy na temat liczby tego typu instalacji, ponieważ mieszkańcy gminy częściowo we własnym zakresie wykonują tego typu inwestycje i wówczas nie są one ujęte w ewidencjach prowadzonych przez gminę. Na ten cel mieszkańcy korzystają z rządowych programów: „Twój prąd” i „Czyste Powietrze”.

W latach 2018 – 2019 Gmina Żłota wraz z gminami Działoszyce oraz Michałów zrealizowała projekt pn. „Budowa mikroinstalacji fotowoltaicznych dla obiektów użyteczności publicznej na terenie Gmin Działoszyce, Michałów i Żłota”. Całkowity koszt projektu wyniósł 2 880 977,07 zł, w tym wartość dofinansowania: 1 159 769,80 zł. W ramach wymienionego projektu, na obiektach użyteczności publicznej na terenie Gminy Żłota zamontowano 26 szt. instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 290,64 kW. Projekt realizowany był przez gminy w ramach zawartego partnerstwa w oparciu o formułę zaprojektuj i wybuduj. Celem projektu było zwiększenie ilości energii pozyskiwanej ze źródeł OZE, poprawa jakości i ochrony środowiska oraz redukcja emisji CO₂. Energia z instalacji wykorzystywana jest na własne potrzeby.

Poza w/w projektem, w latach 2017 – 2018 Gmina Żłota zrealizowała projekt pn. „Budowa mikroinstalacji fotowoltaicznych w Gminie Żłota”, w ramach którego montowane były urządzenia fotowoltaiczne zarówno na prywatnych budynkach jak i na budynkach użyteczności publicznej:

- I etap: 168 szt. mikroinstalacji - autonomicznych zestawów fotowoltaicznych z możliwością oddawania nadwyżki wyprodukowanej energii elektrycznej do sieci o łącznej mocy 762,72 kW. Koszt inwestycji: 3 337 806,81 zł;
- II etap: 88 szt. mikroinstalacji - autonomicznych zestawów fotowoltaicznych z możliwością oddawania nadwyżki wyprodukowanej energii elektrycznej do sieci o łącznej mocy 365,40 kW. Koszt inwestycji: 668 437,13 zł.

Gmina Żłota jest na początkowym etapie gazyfikacji swojego terenu. Obecnie sieć gazowa doprowadzona jest tylko do miejscowości Chroberz. Na obszarach nieobjętych siecią gazową zaopatrzenie w gaz realizowane jest w oparciu o butle napełniane gazem płynnym.

Według informacji Urzędu Gminy Żłota, długość sieci gazowej wynosi 2,461 km. Według stanu na koniec 2023 r. do sieci gazowej przyłączone są 4 gospodarstwa domowe oraz 2 budynki użyteczności publicznej: Ośrodek Zdrowia i Dom Ludowy. Dla całej miejscowości Chroberz wydane jest pozwolenie na budowę sieci gazowej, w tym zgody na przejście pod drogami.

Gazyfikacja gminy przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców a także będzie mieć istotne znaczenie dla jej rozwoju gospodarczego. Korzystanie z gazu ziemnego do celów grzewczych może przyczynić się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Niemniej jednak rozbudowa sieci dla potrzeb przyłączenia nowych odbiorców ma charakter komercyjny i uwarunkowana jest wynikiem rachunku ekonomicznej opłacalności przeprowadzenia inwestycji przez w/w przedsiębiorstwo gazownicze.

Zakład gazowniczy we własnym zakresie rozpoznawał zapotrzebowanie na budowę sieci gazowej w gminie i prowadził w tym zakresie akcję promocyjną.

Na terenie Gminy Żłota nie funkcjonuje scentralizowany system ogrzewania. Wszystkie obiekty i mieszkania na terenie gminy zasilane są w ciepło na potrzeby grzewcze oraz na przygotowanie ciepłej wody użytkowej z własnych indywidualnych źródeł. Najczęściej są to różnego typu urządzenia grzewcze (kotły c.o., piece wolnostojące, piecokuchnie, piece kaflowe, kominki), w których spala się paliwa stałe (węgiel, drewno), rzadziej olej opałowy, gaz. W niewielkim stopniu dla potrzeb grzewczych wykorzystuje się energię elektryczną.

Przy budynkach użyteczności publicznej funkcjonują lokalne kotłownie. W większości tych budynków przeprowadzono modernizację ogrzewania wraz ze zmianą stosowanego paliwa. Do ogrzewania stosuje się przeważnie pompy ciepła, w mniejszym stopniu gaz, energię elektryczną. W Zespole Placówek Oświatowych w Żłotej, Świetlicy wiejskiej w Żłotej oraz w remizie w Pełczyskach nadal funkcjonują systemy grzewcze w których spalany jest ekogroszek. Należy zatem podejmować starania w kierunku wymiany tych źródeł na ekologiczne.

DEMOGRAFIA

Gmina Żłota liczy ogółem 4247 mieszkańców, w tym 50,5% stanowią kobiety, a 49,5% mężczyźni. Na przestrzeni lat 2018 – 2022 liczba mieszkańców Gminy Żłota zmniejszyła się o 214 osób. Ubytek ludności jest następstwem ujemnego przyrostu naturalnego.

Wskaźniki demograficzne gminy wskazują na postępujący proces starzenia się ludności gminy. Poziom zaawansowania procesu starzenia się ludności odzwierciedla wskaźnik określający obciążenie najmłodszej grupy ludności grupą najstarszą, który (wg danych GUS) w 2022 r. kształtował się na poziomie 182,3 (ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym). Wysoka wartość wskaźnika obciążenia demograficznego ma niekorzystny wpływ na lokalny rynek pracy i powoduje sytuację, w której zbyt duży odsetek ludności utrzymuje się z socjalnych źródeł dochodów.

Ze społeczno-ekonomicznego, a także demograficznego punktu widzenia istotna jest relacja ludności w wieku nieprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten informuje o stopniu ekonomicznego obciążenia ludności stanowiącej potencjalne zasoby

pracy ludnością pozostałą. Przyczyną deformacji struktury wieku mieszkańców gminy są głównie wzmożone migracje, przy utrzymującym się ujemnym wskaźniku przyrostu naturalnego. Nieduży udział ludności w wieku przedprodukcyjnym występujący łącznie z wysokimi wskaźnikami obciążenia demograficznego niesie ze sobą negatywne skutki w postaci spadku siły roboczej, co w dłuższej perspektywie nie pozwoli na podwyższenie poziomu życia starzejącego się społeczeństwa.

Do niekorzystnych zjawisk demograficznych zachodzących w gminie należą sukcesywny spadek liczby ludności gminy, zmniejszająca się liczba ludności w wieku produkcyjnym, starzenie się społeczeństwa – zbyt mała różnica pomiędzy wskaźnikami osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym oraz prognozy demograficzne zakładające dalszy spadek liczby mieszkańców.

POMOC SPOŁECZNA I OCHRONA ZDROWIA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Świadczenia z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Żłota realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żłotej (GOPS). W gminie od kilku lat wśród dominujących powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej znajdują ubóstwo, długotrwała choroba niepełnosprawność oraz bezrobocie.

Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w formie pieniężnej i niepieniężnej w 2023 r. wynosiła 189. Na przestrzeni lat 2019 – 2023 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 5.

W ramach struktur organizacyjnych GOPS w Żłotej, zostały powołane do funkcjonowania Kluby Seniora w miejscowości Żłota, Chroberz i Pełczyska które w swoim gronie zrzeszają osoby w wieku 65+. W/w kluby mają za zadanie aktywizowanie ludzi starszych oraz przeciwdziałać ich marginalizacji.

Przy powszechnym zjawisku starzenia się społeczeństwa, problem opieki nad osobami starszymi staje się coraz poważniejszy. Niekorzystnym zjawiskiem jest również liczba osób całkowicie samotnych. Ludzie starsi i samotni potrzebują szczególnego rodzaju wsparcia, które zapewni im jak najdłuższe utrzymanie we własnym środowisku. Osobom takim należy zagwarantować dostępność do usług bytowych, urzędowych, mieszkaniowych oraz intelektualnych i zdrowotnych. Problem ludzi starszych jest trudny do rozwiązania zwłaszcza na terenach wiejskich, gdzie często brakuje odpowiedniego zaplecza zdrowotnego, ale także klubów i świetlic, gdzie starsi ludzie mogliby się spotykać. Często w miejscowościach wiejskich jedynym miejscem spotkań jest kościół i koła wokół niego zrzeszone (organizowanie wycieczek, pielgrzymek, pomocy itp.). Na terenie Gminy Żłota nie funkcjonują placówki stacjonarnej pomocy społecznej, w tym domy pomocy społecznej.

Zupełnie nowym problemem, rodzącym wielowymiarowe skutki uboczne jest pojawienie się pandemii koronawirusa SARS-COV-2 i wywołanej przez niego choroby COVID-19, co wiąże się z wyższą śmiertelnością oraz reorganizacją funkcjonowania zakładów opieki zdrowotnej. W szerszej perspektywie pandemia niesie ze sobą skutki związane z izolacją społeczną (np. zaburzenia psychiczne, wzrost przemocy domowej) oraz zamrożeniem gospodarki (np. utrata miejsc pracy, zmiana konsumpcji, zadłużanie się społeczeństwa).

W gminie w zakresie infrastruktury ochrony zdrowia funkcjonuje Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej w Żłotej, który świadczy usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Żłota odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Pińczowie. Sprawami bezpieczeństwa przeciwpożarowego i ratownictwa ogólnego zajmują się: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Pińczowie oraz gminne jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowościach: Biskupice, Chroberz, Kostrzeszyn, Miernów, Niegosławice, Nieprowice, Pełczyska, Probołowice, Stawiszycy, Żłota oraz Żurawniki. Dwie z nich (Chroberz i Żłota) włączone są do Krajowego Sytemu Ratowniczo-Gaśniczego. Wszystkie jednostki OSP z terenu gminy są członkami Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Żłotej. Przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Pełczyskach działa zespół OSP Pełczyszczanie.

EDUKACJA, KULTURA, SPORT I REKREACJA

Gmina Żłota zapewnia edukację dzieci i młodzieży na poziomie podstawowym. Do szkół na poziomie średnim i zawodowym młodzież dojeżdża do pobliskich miast.

Na terenie gminy funkcjonuje Zespół Placówek Oświatowych w Żłotej, w skład którego wchodzi:

- Szkoła Podstawowa w Żłotej (klasy I – VIII);
- Przedszkole Samorządowe w Żłotej.

Według danych Urzędu Gminy Żłota w roku szkolnym 2023/2024 do przedszkoli uczęszcza łącznie 62 przedszkolaków. W szkołach podstawowych naukę pobiera 166 uczniów, do klasy „0” uczęszcza 25 uczniów.

W ZPO w Żłotej realizowany jest program profilaktyczny „Spójrz inaczej”, cykliczne spektakle profilaktyczne dla różnych grup wiekowych, zajęcia z native speakerami języka angielskiego, zajęcia taneczno – muzyczne, warsztaty artystyczne, zorganizowanie sali sensorycznej.

Dla przedszkola cyklicznie zakupywane są pomoce dydaktyczne i zabawki.

Potrzeby inwestycyjne ZPO w Żłotej:

- budowa placu zabaw przy przedszkolu,
- ogrodzenie placu szkolnego od strony wschodniej,
- kompleksowy monitoring wizyjny całej placówki,
- ustawienie ławek w alejce parkowej i wokół szkoły,
- modernizacja 3 łazienki na parterze (chłopcy, dziewczynki, personel).

Gmina podpisała umowę z Wykonawcą na budowę żłobka.

Funkcję instytucji kultury na terenie gminy pełni Gminna Biblioteka Publiczna w Żłotej z filią w Chrobrzu, świetlice przy bibliotece, Kluby Senior + w Chrobrzu, Żłotej i Pełczyskach. Biblioteki mają na celu upowszechnianie wiedzy, czytelnictwa i kultury jako czynników mających wpływ na wzrost poziomu życia mieszkańców, poszanowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego, gromadzą, opracowują, przechowują i udostępniają materiały biblioteczne.

Działalność kulturalna wśród dzieci i młodzieży prowadzona jest również w szkole poprzez wszelkiego rodzaju grupy recytatorskie, teatrzyki dla dzieci i młodzieży itp.

Ponadto na terenie gminy działa wiele organizacji pozarządowych, które poprzez swoją działalność chronią dorobek kulturalny poprzednich pokoleń, służą młodzieży, uczą postaw ekologicznych, dbają o rozwój społeczno-kulturalny gminy. Ich działania skierowane są na pogłębienie integracji społecznej, rozwój potencjału kulturowego gminy, rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych oraz budowaniu tożsamości kulturowej regionu. Dzięki aktywności mieszkańców gminy, podejmowanej samodzielnie lub we współpracy z władzami samorządowymi, w istotny sposób zostaje wzbogacony zakres działań na rzecz mieszkańców gminy, przede wszystkim tych najbardziej potrzebujących opieki i wsparcia.

Realizacją zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu zajmują się kluby sportowe:

- Gminny Ludowy Klub Sportowy „Strzelec” Chroberz,
- Uczniowski Klub Sportowy Żłota (działający przy ZPO w Żłotej),
- Uczniowsko-Ludowy Klub Sportowy „Chrobry” Chroberz,
- OSP Żłota.

Obiekty rekreacyjne/sportowe na terenie Gminy Żłota:

- Hala sportowa przy ZPO Żłota – nowe, dostępne po uzgodnieniu z dyrekcją ZPO,
- Boisko wielofunkcyjne w Żłotej – nowe, dostępne po uzgodnieniu z dyrekcją ZPO,
- Stadion sportowy w Chrobrzu - (ogólnodostępne, trawiaste),
- Sala gimnastyczna w ZSCKR w Chrobrzu – dostępne po uzgodnieniu z dyrekcją ZSCKR,
- Boisko wielofunkcyjne w Chrobrzu (przy ZSCKR) – nowe, dostępne po uzgodnieniu z dyrekcją szkoły,
- Boisko przy byłej SP w Chrobrzu (ogólnodostępne, trawiaste),
- Boisko przy byłej SP w Miernowie (ogólnodostępne, trawiaste).

Gmina Żłota posiada dogodne warunki do rozwoju funkcji turystycznej, głównie w oparciu o istniejące walory przyrodnicze. Duże wartości przyrodnicze i krajobrazowe gminy wynikają z malowniczej i urozmaiconej rzeźby terenu. Tereny pól i łąk wyznaczają otwarte przestrzenie ekspozycyjne na charakterystyczne panoramy zabudowy i zieleni w obrębie układów osadniczych. Obszar Gminy Żłota to w dziewięćdziesięciu procentach teren dwóch parków krajobrazowych: Nadnidziańskiego i Kozubowskiego. Ważnym elementem turystyki i wypoczynku są lasy leżące na terenie Kozubowskiego Parku Krajobrazowego. Przez północno-wschodnią część gminy przepływa rzeka Nida, która jednocześnie stanowi naturalną granicę między Gminami Żłota i Wiślica. Rzeka ta ma wysoką rangę zarówno w skali regionalnej, jak i ponadregionalnej. Stanowi ona nie tylko wysokiej atrakcyjności walor krajobrazowy, lecz przede wszystkim jest komponentem środowiska przyrodniczego, stwarzającym korzystne warunki do uprawiania sportów wodnych i kąpeli, a nad niektórymi jej odcinkami również wypoczynku o charakterze pobytowym. W sezonie letnim jest ona wykorzystywana do wypoczynku i rekreacji w charakterze poznawczym przez mieszkańców z różnych stron kraju. W związku z odrodzeniem tradycji kajakowych na Ponidziu popularną

impresą stały się spływy kajakowe szlakiem Pińczów-Chroberz-Jurków-Wiślica, z zatrzymaniem w Chrobrzu na przystani kajakowej. Obecnie w Gminie miejsca noclegowe oferują głównie gospodarstwa agroturystyczne.

Gmina charakteryzuje się w większości dobrą siecią dróg i korzystnymi połączeniami z gminami ościennymi. Drogi prowadzą przez malownicze okolice, na których odnotowuje się niewielkie natężenie ruchu. Stwarza to dogodne warunki do rozwoju turystyki pieszej, rowerowej, konnej.

Ogólnie ujmując, Gmina Żłota to obszar o niepowtarzalnym krajobrazie, o bogatym i stosunkowo mało zdegradowanym środowisku naturalnym, z tradycyjnym, nie zniekształconym układem rozłogu pól i zabudowy wiejskiej.

DZIEDZICTWO KULTUROWE I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Gmina Żłota jest interesującym i atrakcyjnym terenem na Ponidziu, pod względem historycznym, krajobrazowym i kulturowym. Na obszarze gminy - na środowisko kulturowe, oprócz zabytków architektury, urbanistyki- wpływają wszelkie przekształcenia przestrzenne, zmieniające krajobraz i ogólny „klimat kulturowy” gminy. Dlatego niezwykle ważna jest dbałość o charakter nowej zabudowy, unikanie jej rozproszenia i wprowadzania chaosu przestrzennego, co wymaga odpowiednich ustaleń w planach zagospodarowania przestrzennego gminy.

Obszar Gminy Żłota to teren bogaty w obiekty warte obejrzenia. Jest to region, którego historia jest miniaturą dziejów naszego kraju. Ponidzie to kolebka chrześcijaństwa. Niedaleko leży znana każdemu Polakowi Wiślica. W miejscowościach Chroberz, Pełczyska, Probołowice, znajdują się zabytki kultury sakralnej. Oprócz tego w Chrobrzu można podziwiać piękny XIX wieczny pałac Wielopolskich. W Woli Chroberskiej zachowały się wspaniałe drewniane zabudowania wiejskie.

Zabytkowa zabudowa rezydencjonalna, dworsko – folwarczna, tradycyjne murowane i drewniane budownictwo wiejskie oraz różnorodne formy małej architektury (krzyże i kapliczki przydrożne, miejsca pamięci narodowej) tworzą niepowtarzalny „koloryt” kulturowy gminy.

W Gminie Żłota działa wiele organizacji m.in.: koła gospodyń wiejskich, stowarzyszenia, OSP, wspierające tradycje ludowe i realizujące projekty zmierzające do ich zachowania.

AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA I ROLNICTWO

Gmina Żłota ma charakter rolniczy z rozwijającą się turystyką. Wielkość i potencjał lokalnej gospodarki odgrywa kluczową rolę w określaniu celów i strategii rozwojowych. Aspekty gospodarcze związane z liczbą przedsiębiorstw, ich aktywnością oraz wielkością lokalnego rynku pracy uznawane są często za główne czynniki rozwoju lokalnego. Funkcjonujące na terenie gminy podmioty gospodarcze to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne. Funkcje takie jak usługi komercyjne, drobna wytwórczość, rzemiosło to obok rolnictwa elementy prowadzące do zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy, przez tworzenie na jej terenie pozarolniczych miejsc pracy. Skala działalności komercyjnej w gminie jest niska w stosunku do potrzeb i jedynych możliwości.

Niewiele jest podmiotów gospodarczych zajmujących się rekreacją i turystyką, jak również istnieje niewielka ilość usług związanych z rolnictwem takich jak: przetwórstwo, zdrowa żywność – dziedzin, które mogą być potencjałem gospodarczym gminy.

Gmina Żłota jest typową gminą rolniczą. Użytkowanie ziemi w gminie jest typowe dla terenów o charakterze rolniczym, uzasadnia to występowanie gruntów o bardzo wysokich klasach bonitacyjnych (rolnictwo stanowi podstawę ekonomiczną gminy, główne źródło utrzymania mieszkańców). Użytki rolne zajmują blisko 82% jej całkowitej powierzchni. Atutem gminy i podstawą perspektyw rozwoju rolnictwa są wysokiej jakości gleby – ok. 80% powierzchni gruntów ornych to ziemie klasy I-III. Znaczna część gruntów ornych z uwagi na wysoką ich jakość jest wykorzystywana pod uprawę warzyw, pszenicy i jęczmienia a także rzepaku i kukurydzy. Mieszkańcy gminy zajmują się również produkcją sadowniczą. Produkcja sadownicza prowadzona jest w następujących sołectwach: Biskupice, Pełczyska, Probołowice, Miernów, Stawiszycy, Żurawniki, Żłota i Chroberz. W hodowli zwierząt dominuje trzoda chlewna oraz bydło.

Ze względu na brak uciążliwego przemysłu, na terenie Gminy Żłota występują dogodne warunki do powstawania gospodarstw agroturystycznych. Jakość powietrza, duże kompleksy leśne oraz uprawy rolne tworzą dobry mikroklimat terenu gminy.

RYNEK PRACY

Gospodarka rolna pozostaje wiodącą dziedziną gospodarki gminy. Analiza rynku pracy i struktury zatrudnienia jest trudna, ponieważ brak jest danych określających liczbę osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. Szacunkowo można przyjąć, że ponad 80% ogółu ludności gminy jest związana z gospodarstwami rolnymi (jest to odsetek ludności pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym z użytkownikami indywidualnych gospodarstw rolnych i działek rolnych).

Analiza statystyczna dotycząca rynku pracy pokazuje na przestrzeni ostatnich kilku lat, że liczba osób pracujących zawodowo (poza rolnictwem) pozostaje na zbliżonym poziomie. Analizując strukturę pracujących pod względem płci, zauważyć można, że we wszystkich badanych latach w gminie jest więcej pracujących kobiet niż mężczyzn. Sytuacja taka może być spowodowana faktem, że to mężczyźni częściej migrują za granicę w poszukiwaniu lepiej płatnej pracy.

Poziom bezrobocia w gminie na przestrzeni analizowanych lat 2018 – 2022 zwiększył się z 4,10% w 2018 r. do 4,3% w 2022 r. Biorąc pod uwagę wiek bezrobotnych, dominują osoby młode, co jest zjawiskiem bardzo niekorzystnym. W 2022 r. osoby długotrwale bezrobotne, tj. takie, których okres pozostawania bez pracy w ciągu ostatnich dwóch lat wyniósł co najmniej 12 miesięcy, stanowiły ok. 68% ogólnej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych.

Sytuacja na rynku pracy może ulec drastycznym zmianom, wynikającym z możliwego wygaszenia lub załamania gospodarki w efekcie pandemii koronawirusa czy też z powodu trwającej wojny w Ukrainie.

BUDŻET I POLITYKA INWESTYCYJNA GMINY

Czynnikami decydującymi o możliwościach rozwoju każdej jednostki terytorialnej są jej możliwości finansowe, które w znacznym stopniu warunkują to, jakie można na danym etapie stawiać cele oraz w jaki sposób te cele osiągać. Podstawowym elementem analizy sytuacji finansowej jest bilans dochodów i wydatków budżetowych. Gmina samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej gminy. Budżet gminy jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki.

Podstawowym rodzajem dochodów budżetowych, które warunkują możliwości rozwojowe gminy, tak jak każdej innej jednostki terytorialnej są dochody własne, czyli środki uwarunkowane poziomem lokalnej aktywności. Wysokość dochodów własnych zależy przede wszystkim od poziomu zamożności społeczności lokalnej, która odprowadza podatek dochodowy od osób fizycznych oraz poziomu zainwestowania gminy, który wpływa na skalę dochodów z tytułu podatku CIT i podatku od nieruchomości.

Na przestrzeni lat 2018 – 2022 wydatki budżetowe Gminy Złota wykazują tendencję wzrostową. Najwięcej środków finansowych gmina przeznaczona na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska oraz oświatę. Biorąc pod uwagę wydatki inwestycyjne gminy we wskazanym okresie, najwięcej środków finansowych na inwestycje przeznaczono w 2022 r., kiedy to wydatki inwestycyjne przekroczyły 5 mln zł i były o ponad 2 mln wyższe w porównaniu do wydatków inwestycyjnych z 2018 r. Wpływ na tę sytuację miało szereg projektów infrastrukturalnych. Tak duża skala inwestycji istotnie wpłynęła na wzrost poziomu życia lokalnej społeczności.

Działania inwestycyjne gminy na przestrzeni ostatnich kilku lat obejmowały przede wszystkim przedsięwzięcia infrastrukturalne w gospodarce wodno-kanalizacyjnej oraz projekty związane montażem instalacji fotowoltaicznych, termomodernizacją budynków i wymianą źródeł ciepła (poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej). To również działania skierowane na rozbudowę i poprawę stanu infrastruktury społecznej (przygotowanie pomieszczeń na Kluby Senior+, budowa boiska wielofunkcyjnego, itp.), rozbudowa oświetlenia ulicznego oraz jego modernizacja w kierunku zmniejszenia energochłonności. Nowe inwestycje publiczne to element sprzyjający nie tylko podnoszeniu jakości życia mieszkańców, ale także poprawiający uwarunkowania dla rozwoju gospodarczego gminy czy budujący przyjazny wizerunek obszaru dla każdego z jego użytkowników. Na te działania składa się zwykle budowa lub modernizacja istniejącej infrastruktury. Poczynione inwestycje to zwykle główny czynnik przyciągający zewnętrznych inwestorów, koło zamachowe dla miejscowego rynku budowlanego, ale także element polityki społecznej i środowiskowej: pozwala niwelować bezrobocie, zwiększać komfort życia (parkingi, chodniki), a także wpływać na poprawę stanu środowiska.

Opracowana strategia obejmuje nową perspektywę unijną 2021-2027. Ze względu na wymagany udział własny beneficjentów ważna jest dbałość o zapewnienie dobrego planowania finansowego. Utrzymanie równowagi pomiędzy dochodami a wydatkami

w perspektywie wieloletniej to zadania realizowane wspólnie przez Radę Gminy oraz Wójta Gminy.

1.5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest to jedną z najpopularniejszych i najskuteczniejszych metod analitycznych wykorzystywanych we wszystkich obszarach planowania strategicznego, pozwala porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza:

S – *Strengths* (silne strony), W – *Weaknesses* (słabości, słabe strony), O – *Opportunities* (możliwości, szanse), T – *Threats* (zagrożenia).

Analiza SWOT:

- ⇒ **MOCNE STRONY** to cechy, które wyróżniają gminę od innych jednostek i stanowią jej przewagę konkurencyjną,
- ⇒ **SŁABE STRONY** to negatywne cechy gminy, generalnie będące konsekwencją ograniczeń szeroko rozumianych zasobów lub zaniedbań w kontekście rozwoju,
- ⇒ **SZANSE** to korzystne tendencje w otoczeniu zewnętrznym gminy, które właściwie wykorzystane mogą stanowić dla niej istotny impuls rozwojowy,
- ⇒ **ZAGROŻENIA** to niekorzystne zjawiska zewnętrzne o różnym charakterze, które mogą być poważną barierą rozwoju dla gminy.

Analizę SWOT dla Gminy Złota wykonano w oparciu o następujące dane:

- wnioski z opisu stanu aktualnego gminy (opis sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Złota),

- informacje pozyskane z Urzędu Gminy Złota,
- dane GUS (Bank Danych Lokalnych),
- wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Złota.

Zdiagnozowane potencjały jak również możliwe zagrożenia i ograniczenia traktowane są jako punkt wyjścia do sformułowania celów i kierunków rozwoju.

ANALIZA SWOT DLA GMINY ZŁOTA

- Atrakcyjne położenie geograficzne gminy - położenie nad rzeką Nidą, znaczące walory krajobrazowe oraz obecność zabytków architektonicznych jako baza rozwoju turystyki, agroturystyki i rekreacji,
- Brak uciążliwego przemysłu (brak negatywnego oddziaływania na jakość powietrza),
- Dominacja gleb wysokiej jakości i korzystne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- Możliwość kierunkowego kształcenia rolników (funkcjonowanie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Bolesława Chrobrego w Chrobrzu),
- Obecność placów zabaw i świetlic w każdej miejscowości,
- Podpisana umowa na budowę żłobka,
- Działalność OSP,
- Zagwarantowana podstawowa opieka medyczna oraz pomoc i opieka społeczna,
- Wysoki stopień wyposażenie terenu gminy w sieć wodociągową (dostępność do sieci wodociągowej w całej gminie),
- Funkcjonujące przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenach pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej,
- Rozpoczęty proces gazyfikacji gminy,
- Odpowiadająca potrzebom sieć dróg wewnątrzgminnych,
- Poczucie własnej tożsamości kulturowej mieszkańców gminy (działalność klubów sportowych, Kół Gospodyń Wiejskich, zespołów ludowych, śpiewaczych, folklorystycznych itp.),
- Bogate zasoby kulturowe gminy (obiekty i zespoły zabytkowe reprezentujące budownictwo rezydencjonalne, tradycyjne budownictwo wiejskie, sakralne oraz przemysłowe i gospodarcze z różnych okresów historycznych),
- Działające stowarzyszenia rozwojowe i pomocowe w gminie.

- Brak gminnych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Słaby rozwój przestrzenny poszczególnych miejscowości (np. brak centrów, wyznaczonych obszarów funkcjonalnych),
- Oddalenie od głównych szlaków komunikacyjnych,
- Zły stan techniczny niektórych dróg oraz braki w infrastrukturze okołodrogowej (chodniki, parkingi, drogi dla rowerów itp.),
- Brak terenów inwestycyjnych,
- Brak pełnego skanalizowania gminy,
- Zbyt małą liczbą oczyszczalni przydomowych,
- Spadek liczby mieszkańców w wyniku ujemnego przyrostu naturalnego,
- Postępujący proces starzenia się społeczeństwa gminy oraz migracja osób młodych i wykształconych w poszukiwaniu pracy i lepszych warunków życia,
- Bezrobocie,
- Brak zakładów, które zapewniałyby dużą liczbę miejsc pracy,
- Brak aktywizacji społecznej,
- Dziedziczenie ubóstwa i patologii,
- Braki w infrastrukturze społecznej zwłaszcza z przeznaczeniem dla osób starszych, niepełnosprawnych,
- Niewystarczająca baza i oferta sportowa i rekreacyjna,
- Brak zaplecza turystycznego – bazy gastronomicznej i noclegowej w oczekiwanych standardach,
- Niedostateczne zainteresowanie miejscowej ludności rozwojem agroturystyki,
- Niewystarczająca ilość urządzonych i oznakowanych szlaków spacerowych, pieszych i rowerowych,
- Niewystarczająca promocja gminy,
- Rozdrobnienie gospodarstw rolnych prowadzących nieoptyczną produkcję rolną,
- Brak wielkoobszarowych specjalistycznych i nowoczesnych gospodarstw, prowadzących intensywną produkcję rolną,
- Występujące lokalnie duże spadki terenu utrudniające uprawę gleb oraz nasilające erozję wodną poprzez spływ warstwy próchnicznej w czasie deszczów nawalnych,
- Mała liczba gospodarstw agroturystycznych i zaplecza turystycznego,
- Brak promocji lokalnych produktów,
- Brak lokalnego i dobrze zorganizowanego zbytu płodów rolnych (brak przetwórstwa i punktów skupu płodów rolnych),

	<ul style="list-style-type: none"> - Brak lokalnych grup producenckich, które w znacznym stopniu ograniczałyby problem dystrybucji płodów rolnych poprzez wyeliminowanie najwięcej zarabiających pośredników, - Przywiązanie do tradycyjnych form gospodarowania na wsi.
	<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość pozyskania środków z funduszy z perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 oraz środków krajowych na realizację projektów infrastrukturalnych oraz społecznych, - Współpraca z samorządami (gminnymi, powiatowymi, wojewódzkimi), - Rozwój turystyki weekendowej, - Wzrost popytu na usługi agroturystyczne, - Realizacja działań promujących gminę, - Inwestowanie w odnawialne źródła energii, - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, - Rozbudowa sieci gazowej, - Budowa tożsamości i integracji mieszkańców, - Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej, turystycznej, - Wykorzystanie potencjału ludzkiego, aktywizacja mieszkańców, kreowanie liderów lokalnych, - Aktywniejsza działalność stowarzyszeń i fundacji dla rozwoju gminy.
	<ul style="list-style-type: none"> - Nieprzewidziane zagrożenia powodujące kryzys gospodarczy (pandemia, wojna), - Zagrożenia wynikające ze zmian klimatu (przymrozki, susza, nawałnice, gradobicia itp.), - Niestabilne przepisy prawne, różna interpretacja przepisów, - Skomplikowane procedury pozyskiwania środków zewnętrznych na dofinansowanie zadań inwestycyjnych, - Duża konkurencja w aplikowaniu o środki zewnętrzne, - Niekorzystne zmiany demograficzne (starzejące się społeczeństwo, spadek liczby ludności - niski wskaźnik urodzeń, masowa migracja), - Niska świadomość ekologiczna będąca zagrożeniem dla środowiska naturalnego (zanieczyszczenie powietrza, lasów i wód gruntowych, dzikie wysypiska, zanieczyszczenie pestycydami i nawozami), - Niepewna sytuacja gospodarcza kraju i państw Unii Europejskiej, - Brak stabilności cen płodów rolnych, - Spadająca opłacalność produkcji rolnej,

	<ul style="list-style-type: none">- Niestabilna polityka państwa wobec obszarów rolnictwa i obszarów wiejskich,- Wysokie koszty produkcji oraz tworzenia i utrzymania miejsc pracy,- Stagnacja gospodarcza regionu,- Brak skutecznej polityki
--	--

WNIOSKI

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Złota oraz przeprowadzona analiza SWOT pozwoliły na określenie założeń rozwojowych i identyfikację największych barier rozwojowych gminy.

W oparciu o ustalenia analizy SWOT należy stwierdzić, że Gmina Złota powinna w dalszym ciągu rozwijać się wykorzystując atrakcyjne położenie - nad rzeką Nidą, znaczące walory krajobrazowe oraz obecność zabytków architektonicznych. Należy intensyfikować działania w kierunku rozwijania turystyki, agroturystyki i rekreacji. Nieodzownym warunkiem powodzenia tego zamierzenia jest skuteczna promocja gminy, jako miejsca atrakcyjnego dla turystów. Warto nadmienić, że o atrakcyjności danego obszaru świadczą nie tylko uwarunkowania przyrodnicze ale również stopień i jakość wyposażenia w infrastrukturę, dostępność obiektów kultury, sportu, rekreacji. Dobry stan infrastruktury drogowej i okołodrogowej (chodniki, parkingi, drogi dla pieszych i rowerów itp.), wyposażenie w infrastrukturę techniczną (sieci wodociągowe, kanalizacyjne, gazownicze), dostępność infrastruktury społecznej, czy wysoka jakość i dostępność usług społecznych pomogą w poszukiwaniach zarówno turystów, inwestorów jak i osób zainteresowanych osadnictwem w czystej i pięknej okolicy. Promocja i rozwój ekologicznych form rolnictwa oraz tworzenia gospodarstw agroturystycznych doskonale wpisuje się w obraz gminy zachęcającej do osiedlenia się na jej terenie.

Realizacja inwestycji we wspomnianych obszarach spowoduje wzrost atrakcyjności gminy. Zaniechanie inwestycji będzie miało wpływ zarówno na ograniczenia w wykorzystaniu istniejących szans, jak i na wzmocnienie negatywnego oddziaływania zagrożeń.

Dla powodzenia w realizacji zakładanych celów ważna jest kompleksowość działań. Należy zatem dążyć także do zwiększania stopnia integracji i aktywności lokalnej społeczności. Warto wspierać aktywność mieszkańców i ich organizacji w tworzeniu infrastruktury i różnorodnych form życia społecznego gminy, gdyż ma to wpływ na wykorzystanie pojawiających się szans i ograniczenie zagrożeń. Należy zwiększać atrakcyjność obszaru gminy, w szczególności dla osób młodych i wykształconych, by zachęcić je do pozostania i zmniejszyć zagrożenie migracją zarobkową. Ważne jest również poszerzenie oferty kulturalnej oraz rozbudowa bazy sportowej, które będą sprzyjać napływowi potencjalnych mieszkańców (np. agroturystyka, drogi dla pieszych i rowerów), turystów i inwestorów. A w sytuacji starzejącego się społeczeństwa (niekorzystne prognozy demograficzne) należy przygotować się na poszerzenie usług dla seniorów.

Nie ulega wątpliwości, że tak duża skala potrzeb wymagać będzie znaczących nakładów finansowych, przekraczających możliwości budżetowe gminy. Dlatego też w celu wzmocnienia możliwości finansowych, należy poszukiwać wsparcia budżetu ze środków zewnętrznych (fundusze krajowe, unijne).

Wśród zewnętrznych możliwości finansowych najważniejszą jest maksymalne wykorzystanie środków bezzwrotnych, głównie z UE (warto zwrócić uwagę także na tzw. Fundusze Norweskie oraz środki krajowe, zwłaszcza w obszarze infrastruktury technicznej).

II. PLAN STRATEGICZNEGO ROZWOJU GMINY ZŁOTA

Strategia Rozwoju Gminy Złota na lata 2025-2031 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie tworzenia Strategii istotne jest również określenie misji i wizji. Są to dwa elementy strategii ukazujące najważniejsze kierunki rozwoju. Strategia ustanawia jednocześnie podstawy dla podejmowania kluczowych decyzji w przyszłości, tworzenia planów szczegółowych i kreowania projektów o zasadniczym wpływie na rozwój lokalny. Posiadając Strategię gmina będzie dążyć do identyfikacji i wykorzystywania nieodkrytych dotychczas potencjałów i szans rozwojowych. Determinacja i konsekwencja działań strategicznych podejmowanych przez władze lokalne wraz z wyzwaniem i utrwalaniem aktywności społeczności lokalnej prowadzić będzie do intensyfikowania rozwoju lokalnego.

Strategia jest dokumentem stanowiącym fundament systemu zarządzania sukcesywnym rozwojem gminy. Rozpoznanie potrzeb i oczekiwań mieszkańców stworzyło podstawy do określenia wizji i misji Gminy Złota a następnie pozwoliło na stworzenie podstaw do uruchomienia pożądanych procesów rozwojowych. Niwelowanie istniejących barier rozwoju gminy wymaga równocześnie od różnych środowisk i grup społecznych a także liderów życia społeczno-gospodarczego nowych inicjatyw i niekonwencjonalnych działań. Niniejsza Strategia powinna przyczynić się do tworzenia sprzyjających warunków i promowania rozwoju rolnictwa ekologicznego, tworzenia gospodarstw agroturystycznych, do podejmowania inicjatyw samozatrudnienia, skutecznego wspierania przedsiębiorczości społecznej w formie organizacji pozarządowych. Powinna również pozwolić na wzrost jakości ochrony zdrowia, przyczynić się ożywiania życia kulturalnego w gminie, powstawania nowych inicjatyw służących spędzaniu wolnego czasu przez mieszkańców, zwłaszcza młodzieży i dzieci oraz osób starszych. Zakłada się, że wdrażanie Strategii będzie wynikiem aktywności możliwie dużej liczby podmiotów lokalnych.

2.1. WIZJA ROZWOJU GMINY ZŁOTA

Wizja gminy to obraz przyszłości, którą jednostki samorządu terytorialnego chcą wykreować. To koncepcja przyszłości gminy i jej najbardziej fundamentalna aspiracja, która powinna być wspólna zarówno dla organów gminy, jak i dla wszystkich podmiotów ją tworzących. Biorąc pod uwagę wyniki analizy SWOT oraz aspiracje wyrażane przez mieszkańców i władze gminy zdefiniowano kluczowe elementy, które znalazły swoje odzwierciedlenie w wizji gminy.

Gmina Złota to obszar bezpiecznej i harmonijnej przestrzeni z efektywną gospodarką, rozwiniętą infrastrukturą techniczną i społeczną, czystym środowiskiem naturalnym, zapewniający wysoki standard życia mieszkańcom, przyjazny dla turystów i inwestorów.

2.2. MISJA ROZWOJU GMINY ZŁOTA

Misja gminy określa ideę i ogólny kierunek jej rozwoju. Koncentruje się na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom gminy i jego mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje na wiodące dziedziny w gospodarce gminy, które stanowią jej bazę ekonomiczną i podstawę egzystencji. Misja gminy to uzasadnienie sensu jej istnienia. Wyznaczenie misji to istotny element Strategii.

Ma ona nie tylko wskazywać generalny kierunek, w którym podąża gmina, ale także w sposób ogólny określać, co gmina zamierza osiągnąć w określonym horyzoncie czasowym. Inaczej mówiąc misja rozwoju to deklaracja intencji władz samorządowych co do kierunków przyszłego rozwoju gminy. Określa ona przyszłościowy obraz gminy oraz informuje o wspólnych wartościach i przekonaniach leżących u podstaw podejmowania określonych działań. Ma istotną wartość informacyjną zarówno dla mieszkańców gminy, podmiotów gospodarczych, jak i dla jej otoczenia. Wreszcie misja spełnia funkcję promującą gminę, w szczególności wobec potencjalnych inwestorów.

Misją Gminy Złota jest zwiększenie atrakcyjności gminy w oparciu o posiadane zasoby i walory jako miejsca, w którym warto mieszkać, pracować i wypoczywać.

2.3. PLAN STRATEGICZNY

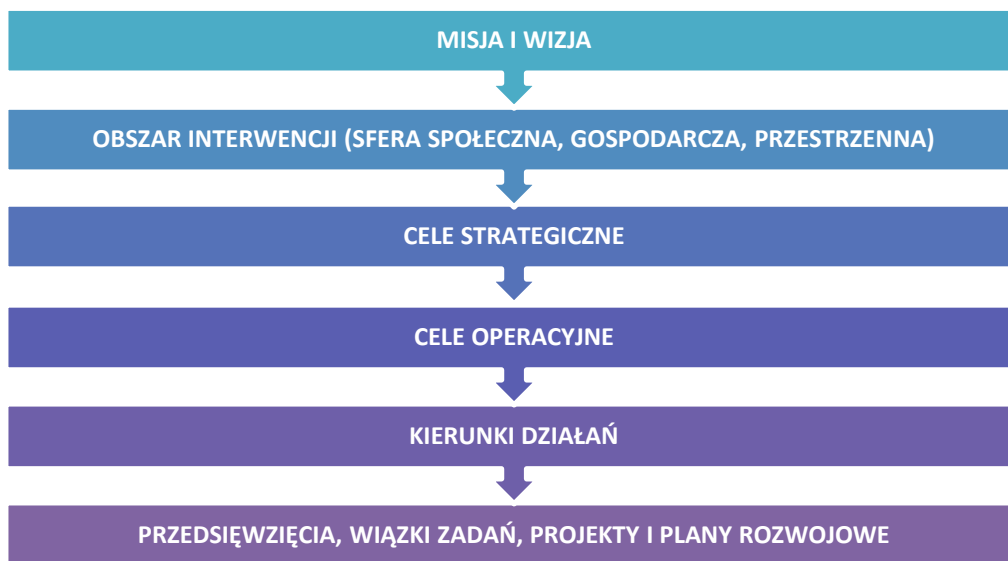
Strategia rozwoju gminy zbudowana została w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności: cele strategiczne, cele operacyjne i wynikające z nich kierunki działań. Osiąganiu przyjętej wizji i misji służą wyznaczone cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań, które mają charakter ogólny i określają pożądane stany i procesy rozwojowe. Cele zdefiniowane zostały na podstawie diagnozy stanu obecnego Gminy Złota a także przeprowadzonych konsultacji (w formie ankietyzacji) z mieszkańcami i w sposób bezpośredni nawiązują do wizji i misji rozwoju gminy. Realizacja kierunków działań prowadzi do osiągnięcia celów.

Zgodnie z art. 10 e ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. jedn. Dz. U. 2024 poz. 609 ze zm.), Strategia „określa w szczególności cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym”. Dla każdego z obszarów priorytetowych sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie do 2031 r.), z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki działań (interwencji), które są uszczegółowieniem celów operacyjnych. Należy je traktować

jako pewną propozycję, otwartą listę działań w danym zakresie, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty gminy w perspektywie długofalowej.

Poniższy schemat obrazuje poszczególne elementy budujące trzon interwencji w ramach „Strategii ...”.

Sformułowane cele strategiczne rozwoju gminy przypisane zostały do określonych sfer rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego, które są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej jest racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Z kolei zadania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej będą podstawą do realizacji zadań w sferze gospodarczej, rozwoju usług społecznych, a także pozytywnie wpłyną na poprawę jakości środowiska przyrodniczego. Cele osiągnięte w ramach sfery społecznej i gospodarczej wpłyną również na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

Plan strategiczny rozwoju Gminy Żłota w układzie sfer rozwoju oraz przypisanych im celów strategicznych i operacyjnych w perspektywie do 2031 r.

SFERA SPOŁECZNA	
Cel strategiczny 1.	Cele operacyjne
KONKURENCYJNY KAPITAŁ LUDZKI JAKO CZYNNIK DECYDUJĄCY O POTENCJALE, MOŻLIWOŚCIACH OPRAZ POZIOMIE ROZWOJU GMINY ŻŁOTA	1.1. Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych
	1.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej
	1.3. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego oraz wzrost efektywności w rozwiązywaniu problemów społecznych
	1.4. Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego
	1.5. Zapewnienie warunków do rozwoju społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu

SFERA GOSPODARCZA	
Cel strategiczny 2.	Cele operacyjne
INTENSYFIKACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY W OPARCIU O POSIADANE ZASOBY ORAZ WALORY	2.1. Zapewnienie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości opartej na wykorzystaniu lokalnych zasobów i produktów
	2.2. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności gospodarstw rolnych
	2.3. Poprawa warunków do inwestowania na terenie gminy
	2.4. Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego ¹ w gospodarce lokalnej
	2.5. Zwiększenie efektywności działań promujących gminę

SFERA PRZESTRZENNA	
Cel strategiczny 3.	Cele operacyjne
FUNKCJONALNA I ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ DO ŻYCIA I INWESTOWANIA	3.1. Poprawa dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej oraz komunikacji zbiorowej
	3.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury służącej ochronie środowiska naturalnego i zabezpieczenia przed powodzią
	3.3. Troska o wysoką jakość środowiska naturalnego i przeciwdziałanie zmianom klimatu
	3.4. Poprawa estetyki przestrzeni gminnej
	3.5. Racjonalna polityka przestrzenna kluczowym narzędziem zrównoważonego rozwoju gminy

¹ Wielodyscyplinarna gałąź gospodarki związana z odpoczynkiem i spędzaniem czasu wolnego

CEL STRATEGICZNY I:

KONKURENCYJNY KAPITAŁ LUDZKI JAKO CZYNNIK DECYDUJĄCY O POTENCJALE, MOŻLIWOŚCIACH ORAZ POZIOMIE ROZWOJU GMINY ŻŁOTA

Głównym celem działań podejmowanych w ramach celu strategicznego I, jest poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego. Kierunki działań przyjęte dla realizacji celu strategicznego I, związane są z realizacją polityki zrównoważonego rozwoju w obszarze społecznym, który zakłada poprawę jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych, umiejętność tworzenia lepszych warunków życia, aktywizacji społeczności lokalnej a także zwiększeniu efektywności w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Konkurencyjność gminy będzie przejawiać się w zapewnianiu lepszych warunków życia mieszkańców, dbaniu o rozwój potencjału ludzkiego, zapobieganie i przeciwdziałanie występowaniu zjawisk patologicznych.

Jakość życia wzrasta, jeśli wzrasta poziom, m. in.: oferowanej edukacji, lokalnej przedsiębiorczości oraz bezpieczeństwa, a także poprawia się dostęp do usług medycznych i innych usług społecznych. Ważna dla rozwoju społecznego gminy jest tak rozbudowana, zróżnicowana, oferta dla mieszkańców, która będzie odpowiadać na potrzeby każdej grupy zawodowej, wiekowej czy zróżnicowanej ze względu na płeć, sytuację rodzinną lub materialną, a także osób narażonych na wykluczenie społeczne. Dla ukształtowania silnego i konkurencyjnego kapitału ludzkiego konieczne jest efektywne rozwiązywanie problemów społecznych w gminie. Monitorowanie i skuteczne ograniczanie negatywnych zjawisk społecznych zapobiega rozwarstwieniu lokalnego społeczeństwa.

Za poprawą jakości usług społecznych idzie rozbudowanie infrastruktury społecznej i technicznej, uwzględniające potrzeby osób młodych (atrakcyjność osiedleńcza). Należy dążyć do zapewnienia warunków rozwoju społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu. Powszechny dostęp do Internetu oraz umiejętność korzystania z jego zasobów wpływa na wzrost atrakcyjności kapitału ludzkiego m.in. na rynku pracy. Im bardziej wykształcone społeczeństwo, tym lepiej i szybciej potrafi dostosować się do zmieniających się warunków. Dostępność Internetu ma pozytywny wpływ również na usprawnienie komunikacji społecznej. Zauważyć należy że rozbudowa infrastruktury informatycznej, umożliwiającej różnorodne aktywności „na odległość” poza bezpośrednimi korzyściami w postaci dostępu do informacji może też przynieść korzyści polegające na zwiększeniu atrakcyjności gminy dla osiedlania się na jej obszarze.

Ze względu na niekorzystne trendy demograficzne Gminy Żłota, związane ze starzeniem się lokalnej społeczności należy dążyć do rozbudowy infrastruktury oraz stworzenia oferty społecznej, która będzie odpowiadać potrzebom osób niesamodzielnym, starszych, samotnych, narażonych na wykluczenie społeczne.

CEL STRATEGICZNY II:

INTENSYFIKACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY W OPARCIU O POSIADANE ZASOBY ORAZ WALORY

Cel strategiczny II zakłada poprawę sytuacji gospodarczej Gminy Żłota. Rozwój gospodarczy oparty będzie na zasadzie zrównoważonego rozwoju - dążenie do równowagi pomiędzy potrzebami gospodarczymi i wymaganiami ochrony środowiska oraz uwarunkowaniami przestrzennymi. Gmina Żłota jest gminą wiejską o charakterze rolniczym z rozwijającą się turystyką. Na terenie gminy brakuje jednak wielkoobszarowych, wyspecjalizowanych gospodarstw rolnych czy grup producenckich. Niska opłacalność rolnej produkcji pierwotnej i rozdrobnienie gospodarstw rolnych stanowią istotne bariery dla rozwoju rolnictwa w gminie. Konieczne jest podjęcie działań prowadzących do przemiany lokalnego rolnictwa i co za tym idzie polepszenia sytuacji materialnej ludności prowadzącej gospodarstwa rolne. Alternatywą dla niskodochodowego tradycyjnego rolnictwa może być rozwój rolnictwa o dualnym charakterze tj. takiego, które dostarcza nie tylko żywności ale świadczy także inne usługi. Rozszerzenie dotychczasowych funkcji lokalnego rolnictwa można uzyskać poprzez m.in. łączenie produkcji rolnej w gospodarstwach z inną działalnością np. agroturystyką, turystyką i wypoczynkiem, sprzedażą bezpośrednią produktów pochodzących z własnych gospodarstw rolnych. Ze względu na brak uciążliwego przemysłu, na terenie gminy występują dogodne warunki do powstawania gospodarstw agroturystycznych. Jakość powietrza, duże kompleksy leśne oraz uprawy rolne tworzą dobry mikroklimat terenu gminy. Istotną kwestią jest również produkcja zdrowej żywności, która w ostatnim czasie zyskuje na znaczeniu. Atutem i podstawą perspektyw rozwoju rolnictwa, w tym ekologicznego będzie obecność wysokiej jakości gleb.

Działalność inna niż rolnictwo reprezentowana jest głównie przez małe i średnie zakłady rodzinne. Należy podejmować działania dla zwiększenia aktywności mieszkańców gminy do zakładania i prowadzenia własnych biznesów. Samorząd gminy dysponuje narzędziami, których zastosowanie może przyczynić się do poprawy sytuacji w tym obszarze. Do narzędzi tych zaliczyć należy np. przygotowanie i realizowanie przyjaznej polityki podatkowej dla podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy, wyznaczenie i zbrojenie terenów inwestycyjnych w celu uatrakcyjnienia terenu gminy jako miejsca do inwestowania a w konsekwencji tworzenia miejsc pracy dla mieszkańców. Należy dążyć do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wyznaczenie w nich terenów inwestycyjnych tak aby lokowanie inwestycji i ich rozmieszczenie na terenie gminy odbywało się z poszanowaniem środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych.

Ponadto w gminie powinny być wspierane wszelkiego rodzaju inicjatywy gospodarcze, w tym wspieranie mikro i małych przedsiębiorców, promowanie gminy w celu pozyskania zainteresowania inwestorów zewnętrznych. Ważnym kierunkiem rozwoju gminy jest również turystyka i związana z nią rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej, turystycznej. Dla

wzmocnienia efektów działań podejmowanych dla zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Złota należy zadbać o promocję gminy jako miejsca atrakcyjnego do inwestowania.

CEL STRATEGICZNY III:

FUNKcjONALNA I ATRAKcyjNA PRZESTRZEŃ DO ŻYCIA I INWESTOWANIA

Realizacja wszystkich zamierzeń inwestycyjnych musi odbywać się w zgodzie z ładem przestrzennym, aby zapobiec nie zrównoważonemu rozwojowi urbanistycznemu gminy. Zadania w obszarze zagospodarowania przestrzeni mają na celu polepszenie jakości życia mieszkańców, a także

stworzenie jak najlepszych warunków dla przedsiębiorców zarówno obecnych jak i potencjalnych przy jednoczesnej dbałości o środowisko naturalne. Cel strategiczny III zakłada wzrost stopnia wyposażenia obszaru gminy w infrastrukturę techniczną, która jest podstawowym czynnikiem aktywizującym postęp społeczno-gospodarczy. Stanowi podstawę wszelkiej działalności gospodarczej, wpływa na jakość życia mieszkańców oraz zabezpiecza środowisko naturalne.

Zmodernizowane, bezpieczne drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, gwarantują bezpieczeństwo komunikacyjne; nowoczesna i pełna infrastruktura komunalna pozwala na optymalną ochronę środowiska naturalnego. Ważne jest tu także wdrażanie rozwiązań, których celem będzie ograniczenie zjawiska tzw. „niskiej emisji”. Działania służące poprawie jakości powietrza (m.in. termomodernizacja budynków, wymiana przestarzałych, niskosprawnych źródeł ciepła, promocja wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych itd.), realizowane na poziomie lokalnym- gminnym, przyczynią się do redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie poziomu efektywności energetycznej. Wskazuje się także na potrzebę rozbudowy sieci gazowniczej na terenie gminy. Poza działaniami na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego, polityka zrównoważonego rozwoju kładzie silny nacisk na kwestie związane z ochroną środowiska naturalnego. Korzystny stan środowiska zamierza się osiągnąć poprzez działania w sferze gospodarki ściekami i odpadami, prowadzenie gospodarki rolnej i przestrzennej nie powodującej degradacji środowiska, rozbudowę infrastruktury technicznej chroniącej środowisko oraz szeroką edukację ekologiczną. Poprzez oferowanie terenów odpowiednio przygotowanych pod inwestycje wraz z odpowiednią infrastrukturą techniczną (sieć wodociągowa, kanalizacyjna, drogowa, system gospodarki odpadami, itp.) samorząd stwarza warunki dla rozwoju gospodarczego. Działania służące rozwojowi przedsiębiorczości i infrastruktury technicznej nie mogą ograniczać się do granic administracyjnych jednej gminy, czy nawet jednego powiatu. Wskazana jest współpraca międzygminna, której efektem może być kompleksowy rozwój sieci infrastrukturalnej, zmniejszenie kosztów inwestycji, a także możliwość pozyskania większego wsparcia finansowego ze środków strukturalnych Unii Europejskiej. Wymienione działania wpłyną nie tylko na komfort życia mieszkańców i lokalne środowisko, ale będą miały m.in. pozytywny

wpływ na stan rzek i wód podziemnych oraz pośrednio na zmniejszenie się ilości zanieczyszczeń trafiających do środowiska. Infrastruktura drogowa, sieć oraz jej stan techniczny, stanowi element ponadregionalnego systemu komunikacji, dlatego tak ważne jest, aby spełniała wymagania, jakimi charakteryzują się poszczególne kategorie dróg. Działania służące poprawie jakości powietrza (m.in. termomodernizacja budynków, modernizacja źródeł ciepła, promocja wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych itd.), realizowane na poziomie lokalnym- gminnym, będą służyć osiągnięciu celów strategicznych określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym dla Polski do roku 2030, tj.: redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie poziomu efektywności energetycznej. Racjonalne rozplanowanie przestrzenne gwarantuje funkcjonalność oraz przekłada się na odczuwany przez mieszkańców komfort życia w gminie. Właściwe działania to dbanie o funkcjonalne lokowanie inwestycji, rozplanowanie przestrzeni poszczególnych miejscowości (szlaków komunikacyjnych, zabudowy mieszkaniowej, terenów zielonych) oraz poprawa ich estetyki.

2.4. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Rozdział zawiera zestawienie kierunków działań, które gmina planuje podjąć w ramach każdego z założonych celów operacyjnych. Lista zestawionych kierunków działań nie jest zamknięta, można ją w każdej chwili uzupełniać o nowe elementy w zależności od potrzeb gminy, rodzajów zewnętrznych konkursów oraz możliwości finansowych gminy. Poszczególnym celom operacyjnym przyporządkowano wykaz wstępnie zidentyfikowanych działań inwestycyjnych i organizacyjnych. Ewentualne nowe projekty inwestycyjne wpisujące się w poszczególne cele operacyjne i przypisane im kierunki działań nie wymagają aktualizacji Strategii, jeśli zostaną zaakceptowane przez Radę Gminy w uchwałach budżetowych oraz wieloletnich prognozach inwestycyjnych na poszczególne lata, na które została opracowana Strategia. W planie działań zostały wpisane nie tylko zadania leżące w kompetencji gminy oraz jej jednostek organizacyjnych i podległych, ale także innych podmiotów, w tym osób fizycznych, które przyczynią się do zrównoważonego rozwoju gminy. Poprzez wpisanie takich zadań do strategii różnorodni beneficjenci będą mogli ubiegać się o zewnętrzne źródła finansowania. Realizacja zadań, przede wszystkim zadań inwestycyjnych, wymaga znacznych środków finansowych. Budżet gminy samodzielnie nie będzie w stanie sfinansować większości inwestycji, a zatem konieczne będzie podjęcie starań o pozyskanie środków zewnętrznych, pochodzących z funduszy UE, funduszy ochrony środowiska, budżetu państwa i innych. W przypadku podejmowania inicjatywy przekraczających swym zasięgiem granice administracyjne gminy, bądź jej możliwości kompetencyjne i finansowe, gmina może działać w partnerstwie z innymi podmiotami, w tym samorządami, w obrębie ustanowionego obszaru tematycznego wyczerpującego zakres podjętego wspólnie projektu.

Tabela 1. Cel strategiczny, cele operacyjne i kierunki działań w sferze społecznej Gminy Żłota

CEL STRATEGICZNY I: KONKURENCYJNY KAPITAŁ LUDZKI JAKO CZYNNIK DECYDUJĄCY O POTENCJALE, MOŻLIWOŚCIACH ORAZ POZIOMIE ROZWOJU GMINY ŻŁOTA	
Cel operacyjny	Kierunki działań
<p>1.1. Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poprawa jakości edukacji poprzez poszerzenie dostępnej oferty edukacyjnej o nowe formy i umożliwienie dzieciom i młodzieży rozwijania zainteresowań (np. poprzez organizację dodatkowych zajęć edukacyjnych wspierających pasje, zajęcia sportowe itp.), ▪ Dążenie do zmniejszania nierówności w dostępie do edukacji, wyrównywanie szans edukacyjnych, wspieranie edukacji pozaszkolnej, ▪ Wzrost jakości wczesnego nauczania (wprowadzanie dodatkowych zajęć aktywizujących i rozwijających wielokierunkowo małe dzieci), ▪ Poprawa dostępu do instytucji opieki nad dziećmi do lat 3, ▪ Wzrost jakości i dostępności opieki zdrowotnej, ▪ Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej i promocji aktywnego stylu życia w instytucjach społecznych w gminie (ośrodki zdrowia, szkoła, GOPS, itp.) dla zwiększenia świadomości zdrowotnej społeczeństwa, ▪ Umożliwienie dostępu do specjalistycznych badań lekarskich poprzez uczestnictwo w akcjach ogólnopolskich i z własnych inicjatyw, ▪ Poprawa dostępu do lekarzy specjalistów, ▪ Kształtowanie nawyków uczestnictwa w kulturze fizycznej dzieci i młodzieży m.in. poprzez organizację olimpiad i zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży, propagowanie sportu i rekreacji ruchowej wśród osób starszych i z niepełnosprawnościami np. poprzez organizacje festynów sportowo – rekreacyjnych; ▪ Kontynuacja działań instytucji pomocy społecznej w gminie, ▪ Wsparcie opieki nad osobami starszymi, chorymi, niepełnosprawnymi.
<p>1.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dopuszaenie w pomoce dydaktyczne szkoły i przedszkola (w miarę pojawiających się potrzeb), ▪ Adaptacja niewykorzystywanych budynków użyteczności publicznej i przystosowanie ich do pełnienia funkcji DPS-ów, domu dziecka, domów pobytu dziennego lub bazy turystycznej, ▪ Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, ▪ Modernizacja i doposażenie placów zabaw, ▪ Rozbudowa ogólnodostępnej infrastruktury sportowej, rekreacyjnej.

<p>1.3.</p> <p>Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego oraz wzrost efektywności w rozwiązywaniu problemów społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podejmowanie działań w kierunku zapewnienia skutecznego systemu wsparcia dla wszystkich grup społecznych –realizacja przedsięwzięć aktywizujących i integrujących społeczność, ▪ Rozszerzenie oferty kulturalnej, sportowo – rekreacyjnej i społecznej na terenie gminy oraz włączanie mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym, ▪ Współpraca gminy z instytucjami rynku pracy w celu podejmowania inicjatyw, które mogą mieć wpływ na ograniczenie bezrobocia (szkolenia, kursy, przekwalifikowania, dotacje na rozpoczęcie własnej działalności, itp.), ▪ Monitoring zjawisk patologicznych i likwidacja przyczyn dysfunkcji, przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym w rodzinach, ▪ Realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w celu przeciwdziałania zjawiskom patologicznym , ▪ Promowanie aktywności i wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych podejmujących inicjatywy na rzecz integracji lokalnej społeczności, ▪ Promowanie form współdziałania w zakresie opieki nad osobami starszymi oraz niepełnosprawnymi, ▪ Wspieranie lokalnych tradycji i kultury (propagowanie działalności kół gospodyń wiejskich, zespołów ludowych, itp.), ▪ Wsparcie dla inicjatyw oddolnych organizacji wydarzeń kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych
<p>1.4.</p> <p>Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja przedsięwzięć w zakresie poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży na drodze, w szkole, w środowisku domowym poprzez prowadzenie programów edukacyjnych w placówkach oświatowych, ▪ Wykonanie monitoringu miejsc publicznych, ▪ Kształtowanie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii środowiskowych, w tym transportu materiałów niebezpiecznych, zagrożenia powodziowego, pożaru i innych.
<p>1.5.</p> <p>Zapewnienie warunków do rozwoju społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój sieci światłowodowej na terenie gminy, umożliwiającej rozszerzenie usług telekomunikacyjnych i informatycznych, ▪ Inwestycje w zasięg sieci komórkowej (poprawa zasięgu telefonii komórkowej), ▪ Poprawa umiejętności korzystania z zasobów Internetu, ▪ Promocja uczenia się przez całe życie, również przy pomocy technologii informatycznych, ▪ Promowanie wykorzystania nowoczesnych technologii we wszystkich sferach życia w gminie, ▪ Wsparcie dla inicjatyw mających na celu przygotowanie społeczeństwa do efektywnego korzystania z funkcjonalności w obszarze technologii informacyjno – telekomunikacyjnych, ▪ Uświadamianie lokalnemu społeczeństwu korzyści, jakie można osiągnąć w wyniku optymalnego zarządzania informacją, ▪ Promocja uczenia się przez całe życie, również przy pomocy technologii informatycznych.

Tabela 2. Cel strategiczny, cele operacyjne i kierunki działań w sferze gospodarczej Gminy Żłota

CEL STRATEGICZNY II: INTENSYFIKACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY W OPARCIU O POSIADANE ZASOBY ORAZ WALORY	
Cel operacyjny	Kierunki działań
<p>2.1. Zapewnienie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości opartej na wykorzystaniu lokalnych zasobów i produktów</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktywne wspieranie doradztwa w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, ▪ Kreowanie postaw przedsiębiorczych, aktywizacja zawodowa i podnoszenie kwalifikacji mieszkańców gminy, ▪ Wspieranie rozwoju i konkurencyjności lokalnych przedsiębiorców, ▪ Różnicowanie działalności rolniczej w celu zapewnienia różnorodności działań oraz alternatywnych źródeł dochodów, ▪ Wspieranie kampanii informacyjnych skierowanych do rolników na temat możliwości pozyskania środków finansowych na rozwój gospodarstw agroturystycznych oraz na różnicowanie działalności rolniczej, ▪ Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego pozwalający na wykorzystanie lokalnego potencjału surowcowego, ▪ Rozwój okołorolniczych działalności gospodarczych, związanych np. z agroturystyką, turystyką i wypoczynkiem, sprzedażą bezpośrednią produktów pochodzących z własnych gospodarstw rolnych, produkcja i sprzedaż zdrowej żywności.
<p>2.2. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności gospodarstw rolnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności, towarowości i specjalizacji gospodarstw rolnych, ▪ Promowanie specjalizacji w produkcji rolnej, zwiększenie efektywności i innowacyjności produkcji rolnej, ▪ Pomoc w zakresie pozyskiwania środków na modernizację gospodarstw rolnych, ▪ Wspieranie rozwoju i promocja ekologicznego rolnictwa, ▪ Wzmacnianie systemu doradztwa rolniczego oraz promowanie i wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców (grupy producenckie), ▪ Promocja lokalnej produkcji rolnej na stronie internetowej gminy, ▪ Podnoszenie kwalifikacji rolniczych – rynkowe podejście do prowadzenia gospodarstw rolnych, ▪ Organizacja wydarzeń gminnych promujących lokalne produkty rolne.
<p>2.3. Poprawa warunków do inwestowania na terenie gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przyjazne dla inwestorów planowanie przestrzenne, ▪ Przygotowanie terenów pod rozwój działalności gospodarczej.

<p>2.4. Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego² w gospodarce lokalnej</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Wykorzystanie zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju funkcji turystycznych i wzrostu dochodów mieszkańców poprzez efektywną promocję walorów gminy,▪ Włączenie obiektów i terenów zabytkowych w możliwości wykorzystania ich walorów na cele społeczne, rekreacyjne i turystyczne,▪ Wykorzystanie potencjału zbiorników retencyjnych – zagospodarowanie otoczenia zbiorników na rzecz turystyki i rekreacji,▪ Budowa/rozbudowa/modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjno-sportowej na terenie gminy,▪ Rozwój obszarów zielonych z infrastrukturą rekreacyjną, sportową i turystyczną (ścieżki dydaktyczne, tężnie solankowe itp.),▪ Promocja walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy z wykorzystaniem nowoczesnych instrumentów promocji (np. Facebook), gadżety,▪ Nawiązanie współpracy z podmiotami branży turystycznej – sąsiednimi i wojewódzkimi punktami informacji turystycznej w celu efektywnej dystrybucji oferty,▪ Współpraca z gminami sąsiednimi w zakresie tworzenia nowych szlaków dla potrzeb turystyki pieszej, rowerowej i przyrodniczo – edukacyjnej,▪ Zapewnienie dostępu do informacji na temat wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym, itp.,▪ Rozwój i poprawa jakości infrastruktury turystycznej i wypoczynkowej w oparciu o walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy.
<p>2.5. Zwiększenie efektywności działań promujących gminę</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych,▪ Promowanie walorów gminy we współpracy z gminami sąsiednimi, stowarzyszeniami, powiatem, LGD Ponidzie itp.▪ Wspieranie lokalnych tradycji i kultury (KGW, zespoły ludowe, śpiewacze itp.)

² Wielodyscyplinarna gałąź gospodarki związana z odpoczynkiem i spędzaniem czasu wolnego

Tabela 3. Cel strategiczny, cele operacyjne i kierunki działań w sferze przestrzennej Gminy Żłota

CEL STRATEGICZNY III: FUNKCJONALNA I ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ DO ŻYCIA I INWESTOWANIA	
Cel operacyjny	Kierunki działań
<p>3.1. Poprawa dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej oraz komunikacji zbiorowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa i przebudowa dróg gminnych i dojazdowych, wykonanie przejść dla pieszych, ▪ Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonalności dróg poprzez zapewnienie odpowiedniego oświetlenia ulicznego, ▪ Poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego poprzez budowę chodników oraz tras rowerowych (dróg dla rowerów), ▪ Budowa, rozbudowa i modernizacja pozostałej infrastruktury okołodrogowej (m.in. parkingi, przystanki), ▪ Współpraca z zarządcami dróg powiatowych i wojewódzkich, przebiegających przez terytorium Gminy Żłota, w zakresie inwestycji i remontów, w tym realizacji inwestycji mających wpływ na wzrost komfortu życia mieszkańców gminy (m.in. drogi, chodniki), ▪ Wyznaczanie, budowa/rozbudowa i oznakowanie szlaków rowerowych i turystycznych wraz z tworzeniem miejsc odpoczynku, stref aktywności i rekreacji, ▪ Zwiększenie liczby połączeń komunikacji zbiorowej.
<p>3.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury służącej ochronie środowiska naturalnego i zabezpieczenia przed powodzią</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja sieci wodociągowej (zgodnie z potrzebami), ▪ Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, ▪ Kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, ▪ Rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków, ▪ Współpraca Samorządu z Polską Spółką Gazownictwa sp. z o.o. w zakresie możliwości rozbudowy sieci gazowniczej na terenie gminy oraz budowa sieci gazowniczej, ▪ Budowa i przebudowa zbiorników retencyjnych, ▪ Zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych poprzez prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb, prowadzenie prac przeciwoerozyjnych, zalesianie, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych i mokradeł, retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych, ▪ Modernizacja systemów melioracyjnych.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promocja i wdrażanie rozwiązań mających na celu zmniejszenie zużycia energii i ograniczenie tzw. „niskiej emisji” we wszystkich

<p>3.3. Troska o wysoką jakość środowiska naturalnego i przeciwdziałanie zmianom klimatu</p>	<p>sektorach użytkowników energii (działalność gospodarcza, mieszkalnictwo, użyteczność publiczna, oświetlenie uliczne, transport),</p> <ul style="list-style-type: none"> * Termomodernizację budynków (w tym głęboka termomodernizacja), * Modernizację przestarzałych wysokoemisyjnych systemów grzewczych tzw. „kopciuchów”, * Modernizację oświetlenia ulicznego na energooszczędne, * Działania informacyjno – promocyjne dotyczące np. oszczędności energii, * Rozwój ekologicznych form mobilności (np. infrastruktury rowerowej), * Wymianę oświetlenia w budynkach na energooszczędne. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym bilansie energetycznym Gminy Żłota – promocja i wspieranie działań zmierzających do zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (rozwój indywidualnych źródeł energii, pracujących na potrzeby własne budynków), ▪ Kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców gminy – edukacja środowiskowa (wszystkie grupy wiekowe), ▪ Właściwa gospodarka odpadami, ▪ Usuwanie wyrobów zawierających azbest, ▪ Racjonalne gospodarowanie odpadami, likwidacja dzikich wysypisk, ▪ Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona wód i gleb przed zanieczyszczeniem, ▪ Kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych, ▪ Coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia, ▪ Wdrażanie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej – ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych poprzez właściwe nawożenie oraz składowanie nawozów i kiszonek w pobliżu cieków,
<p>3.4. Poprawa estetyki przestrzeni gminnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rewitalizację przestrzeni w miejscowościach na terenie gminy dla podniesienia ich walorów estetycznych, tworzenia wspólnych przestrzeni dla mieszkańców, wzrost estetyki m.in. poprzez modernizację (termomodernizację) budynków użyteczności publicznej, zastosowanie jednolitego systemu informacyjnego (oznaczenie ulic, szlaków, zabytków itp.) czy zastosowanie elementów małej architektury użytkowej (ławki, oświetlenie, kwietniki, kosze itp.), ▪ Zagospodarowanie zdegradowanych/niewykorzystanych przestrzeni publicznych.
<p>3.5. Racjonalna polityka przestrzenna</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opracowanie planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy, ▪ Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wyznaczenie terenów inwestycyjnych, ▪ Unikanie zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,

**kluczowym
narzędziem
zrównoważonego
rozwoju gminy**

- Wspomaganie urządzania i utrzymywania terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień w poszczególnych miejscowościach,
 - Ochrona przed zabudowywaniem obszarów cennych przyrodniczo.
-

Gmina w ramach kilkuletniej perspektywy finansowej realizuje działania obejmujące przede wszystkim inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej i okołodrogowej, wodno-kanalizacyjnej, modernizacji i termomodernizacji budynków, montażu instalacji OZE wraz z wymianą źródeł ciepła. Przedsięwzięcia te sprzyjają nie tylko podnoszeniu jakości życia mieszkańców, ale także poprawiają uwarunkowania rozwoju rolnictwa oraz przedsiębiorczości, jak również budują pozytywny wizerunek gminy. Powyższe cele oraz kierunki działań są podstawą do zrealizowania konkretnych zaplanowanych zamierzeń i inwestycji. Lista zadań do realizacji w bezpośredniej bądź dalszej przyszłości powstała na podstawie analizy celów rozwoju gminy, jej mocnych i słabych stron a także szans i zagrożeń.

Tabela 4. Zadania wspierające realizację celu strategicznego I: KONKURENCYJNY KAPITAŁ LUDZKI JAKO CZYNNIK DECYDUJĄCY O POTENCJALE, MOŻLIWOŚCIACH ORAZ POZIOMIE ROZWOJU GMINY ZŁOTA

Cel strategiczny I: KONKURENCYJNY KAPITAŁ LUDZKI JAKO CZYNNIK DECYDUJĄCY O POTENCJALE, MOŻLIWOŚCIACH ORAZ POZIOMIE ROZWOJU GMINY ZŁOTA
<p>CELE OPERACYJNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych, • Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej, • Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego oraz wzrost efektywności w rozwiązywaniu problemów społecznych, • Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego, • Zapewnienie warunków do rozwoju społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu.
<p>Planowany projekt/zadanie</p>
Wykonanie monitoringu miejsc publicznych w sołectwach: Pełczyska, Złota, Chroberz, Biskupice, Stawiszycy, Niegosławice, Wojsławice, Kostrzeszyn, Miernów, Probołowice, Nieprowice, Wola Chrobberska, Rudawa, Żurawniki.
Modernizacja placów zabaw w sołectwach: Pełczyska, Złota, Chroberz, Biskupice, Stawiszycy, Niegosławice, Wojsławice, Kostrzeszyn, Miernów, Probołowice, Nieprowice, Wola Chrobberska, Rudawa, Żurawniki.
Rozszerzenie oferty działalności Klubu Seniora o usługi rehabilitacyjne w sołectwach: Pełczyska, Złota.
Doposażenie świetlic wiejskich w sołectwach: Pełczyska, Złota, Chroberz, Biskupice, Stawiszycy, Niegosławice, Wojsławice, Kostrzeszyn, Miernów, Probołowice, Nieprowice, Wola Chrobberska, Rudawa, Żurawniki.
Rozszerzenie oferty usług medycznych Ośrodka Zdrowia w sołectwach: Złota i Chroberz.
Rozmieszczenie na terenie Gminy Złota inteligentnych tężni solankowych (mini tężnie) w sołectwach: Pełczyska (przy zbiorniku), Złota, Chroberz (w parku), Probołowice, Nieprowice (przy zbiorniku).
Budowa żłobka.
Zagospodarowanie budynku po szkole w Chrobrzu.
Budowa sieci światłowodowej w sołectwach Kostrzeszyn i Wola Chrobberska.
Termomodernizacja i zagospodarowanie budynku po szkole w Kostrzeszynie.
Zagospodarowanie budynku po szkole w Miernowie.
Poprawa zasięgu telefonii komórkowej w Woli Chrobberskiej.

Tabela 5. Zadania wspierające realizację celu strategicznego II: INTENSYFIKACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY W OPARCIU O POSIADANE ZASOBY ORAZ WALORY

Cel strategiczny II: INTENSYFIKACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY W OPARCIU O POSIADANE ZASOBY ORAZ WALORY
<p>CELE OPERACYJNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości opartej na wykorzystaniu lokalnych zasobów i produktów • Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności gospodarstw rolnych • Poprawa warunków do inwestowania na terenie gminy • Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego³ w gospodarce lokalnej • Zwiększenie efektywności działań promujących gminę
<p>Planowany projekt/zadanie</p>
Wykonanie zadania oraz parkingu – Oppidium celtyckie (wykopaliska) w Pełczyskach.
Utworzenie punktu widokowego na górze Zawinnica oraz wykonanie parkingu na potrzeby tego miejsca.
Utworzenie punktu widokowego przy ścieżce rowerowej na Dolinę Nidy.
Utworzenie punktu widokowego (w lesie) w Woli Chroberskiej.
Budowa przystani kajakowej na Nidzie w Nieprowicach.
Prace konserwatorskie przy obiektach sakralnych: <ul style="list-style-type: none"> - kościoły i kapliczki w Pełczyskach, Probołowicach, Chrobrzu, - kapliczki przydrożne w Złotej, Biskupicach, Stawiszycach, Niegosławicach, Wojstawicach, Kostrzeszynie, Miernowie, Nieprowicach, Woli Chroberskiej, Rudawie, Żurawnikach.
Wykonanie prac konserwatorskich: pałac Wielopolskich oraz park (sołectwo Chroberz)
Rozbudowa przystani kajakowej w Chrobrzu
Tablice informacyjne, przewodniki multimedialne (miejscowość Pełczyska)
Promocja produktów lokalnych
Organizacja wydarzeń gminnych promujących lokalne produkty rolne
Promowanie walorów gminy we współpracy z gminami sąsiednimi, stowarzyszeniami, powiatem, LGD Ponidzie itp.

³ Wielodyscyplinarna gałąź gospodarki związana z odpoczynkiem i spędzaniem czasu wolnego

Tabela 6. Zadania wspierające realizację celu strategicznego III: FUNKCJONALNA I ATRAKCYJNA PRZESTRZEN DO ŻYCIA I INWESTOWANIA

Cel strategiczny III: FUNKCJONALNA I ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ DO ŻYCIA I INWESTOWANIA
<p>CELE OPERACYJNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej oraz komunikacji zbiorowej • Rozwój i modernizacja infrastruktury służącej ochronie środowiska naturalnego i zabezpieczenia przed powodzią • Troska o wysoką jakość środowiska naturalnego i przeciwdziałanie zmianom klimatu • Poprawa estetyki przestrzeni gminnej • Racjonalna polityka przestrzenna kluczowym narzędziem zrównoważonego rozwoju gminy
<p>Planowany projekt/zadanie</p>
Budowa zbiornika retencyjnego (miejscowości: Żłota – pow. 5,3 ha oraz Pełczyska).
Przebudowa zbiornika retencyjnego w miejscowościach: Kostrzeszyn, Probołowice, Nieprowice.
Odtworzenie rowów melioracyjnych (sołectwa: Pełczyska, Żłota, Chroberz Biskupice, Stawiszycy Niegosławice, Wojsławice, Kostrzeszyn, Miernów, Probołowice, Nieprowice, Wola Chroberska, Rudawa, Żurawniki.
Budowa i przebudowa dróg gminnych i dojazdowych (sołectwa: Pełczyska, Żłota, Chroberz, Biskupice, Stawiszycy, Niegosławice, Wojsławice, Kostrzeszyn Miernów, Probołowice, Nieprowice, Wola Chroberska, Rudawa, Żurawniki.
Budowa oświetlenia ulicznego w Nieprowicach.
<p>Budowa tras (dróg) rowerowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa trasy (drogi) rowerowej z MOR (miejsce odpoczynku rowerzystów) w sołectwie Żłota, - budowa trasy (drogi) rowerowej w sołectwie Chroberz, - budowa trasy (drogi) rowerowej w sołectwie Biskupice, - budowa trasy (drogi) rowerowej w sołectwie Niegosławice, - budowa trasy (drogi) rowerowej w sołectwie Wojsławice, - budowa trasy (drogi) rowerowej w sołectwie Rudawa.
Wykonanie przejść dla pieszych (sołectwa: Pełczyska, Żłota, Chroberz, Stawiszycy, Niegosławice, Kostrzeszyn, Miernów, Probołowice, Nieprowice.
Budowa chodników (sołectwa: Pełczyska, Żłota, Chroberz Biskupice, Stawiszycy, Niegosławice – Nieprowice, Kostrzeszyn, Miernów, Probołowice, Nieprowice, Wola Chroberska, Rudawa, Żurawniki.
Wymiana przystanków (sołectwa: Pełczyska, Żłota, Chroberz, Biskupice, Stawiszycy, Niegosławice, Wojsławice, Kostrzeszyn, Miernów, Probołowice, Nieprowice, Wola Chroberska, Rudawa, Żurawniki.
Usuwanie azbestu.
Rozbudowa oczyszczalni ścieków (drugi reaktor w oczyszczalni) w miejscowości Żłota.
Likwidacja przestarzałych wysokoemisyjnych źródeł ciepła tzw. „kopciuchów”.
Termomodernizacja OSP i świetlicy w Biskupicach.
Termomodernizacja świetlicy w Probołowicach.
Termomodernizacja świetlicy w Nieprowicach.

Cel strategiczny III: FUNKCYJNALNA I ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ DO ŻYCIA I INWESTOWANIA

Termomodernizacja świetlicy w miejscowości Rudawa.

Termomodernizacja świetlicy i OSP w miejscowości Żurawniki.

Podłączenie do sieci kanalizacyjnej (sołectwa: Żłota, Chroberz).

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości ach: Niegostawice, Wojstawice).

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i podłączenia do tej sieci w miejscowości Rudawa.

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Żurawniki.

Planowane zadania inwestycyjne na terenie gminy finansowane będą ze środków własnych oraz zewnętrznych. Dodatkowe źródła finansowania inwestycji gminnych stanowić będą głównie: dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Polski Ład, ze środków unijnych Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rolnego, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, dofinansowania i dotacje ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach, dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ministerstwa Sportu, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Edukacji Narodowej, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i innych oraz preferencyjne kredyty i pożyczki z banków komercyjnych.

III. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ ROZWOJU GMINY

Niniejszy rozdział odnosi się do art. 10e ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. jedn. Dz. U. 2024 poz. 609 ze zm.), który stanowi, że strategia rozwoju gminy określa w szczególności „model struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy”.

Model struktury funkcjonalno – przestrzennej przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju gminy. Wynika on z wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań, zdiagnozowanych potrzeb i potencjału gminy z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania. Model ten wskazuje ogólne kierunki rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy, obszary wymagające zmian oraz obszary z potencjałem rozwojowym o określonych funkcjach.

Obszar Gminy Złota w ok. 90% zajmują parki krajobrazowe: Nadnidziański i Kozubowski oraz ich otuliny, które wraz z Szanieckim Parkiem Krajobrazowym tworzą Zespół Parków Krajobrazowych Ponidzia.

Występujące we wschodniej części gminy kompleksy leśne (rejon wsi: Wola Chroberska, Probołowice, Lubowiec, Odrzywół) uzupełniane są przez zieleń śródpolną, wąwozy, jary, ostre zbocza wzgórz porośnięte roślinnością kserotermiczną oraz zabytkową zieleń parkową. Parki podworskie (Chroberz, Złota, Nieprowice, Probołowice) stanowią tereny występowania pomników przyrody, towarzyszą zabudowie pałacowej (Chroberz) oraz zdegradowanym założeniom folwarczno – dworskim (pozostałości obiektów gospodarczych we wsiach Złota, Nieprowice).

Rzeźba terenu gminy jest urozmaicona, poprzecinana ciekami wodnymi powierzchniowymi z rozległymi obszarami zieleni łąkowej (szeroka dolina rzeki Nidy, doliny cieków bezimiennych oraz najbliższe otoczenie rowów melioracyjnych. Otwarte rozległe przestrzenie tworzą obszary pól i łąk.

Zwarta sieć osadnicza występuje w północno – wschodniej części gminy natomiast zabudowa zwarta z tendencją do rozpraszania – w południowej części gminy. W południowo – zachodniej części gminy na obszarach o urozmaiconej konfiguracji terenu występuje zabudowa przysiółkowa. Rozwój sieci osadniczej odbywa się w oparciu o układy jednostronnej lub obustronnej ulicówki, w różnym stopniu nasyconej zabudową mieszkaniową i usługową.

Na całym obszarze gminy występują, w różnym stopniu usługi podstawowe, komercyjne, produkcyjno – przetwórcze.

Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno – przestrzennej Gminy Żłota z głównymi planowanymi do realizacji inwestycjami (opracowanie własne)

LEGENDA

- Granica Gminy Żłota
- Sieć transportowa
- Droga wojewódzka nr 776

GLÓWNE OBSZARY ROZWOJU GMINY

- Grunty podlegające ochronie (grunty objęte ochroną przed wyłączeniem z produkcji rolnej)
- Obszary potencjalnego rozwoju sieci osadniczej
- Tereny powiązań ekologicznych, konieczność utrzymania dotychczasowego użytkownika (łąki, pastwiska); otwarte tereny zieleni łąkowej o wysokich walorach przyrodniczo - krajobrazowych
- Obszary rozwoju funkcji związanych z turystyką, rekreacją i sportem
- Obszary przekształceń i rozwoju funkcji produkcyjno - usługowych
- Obszary koncentracji i rozwoju usług ponadlokalnych, podstawowych i komercyjnych

INWESTYCJE PLANOWANE DO REALIZACJI

- Prace konserwatorskie przy obiektach sakralnych / zabytkowych
- Rozwój infrastruktury turystycznej
- Wykonanie monitoringu miejsc publicznych, modernizacja placów zabaw, doposażenie świetlic wiejskich
- Tężenie solankowe
- Budowa żłobka
- Budowa sieci światłowodowej
- Zagospodarowanie budynków po szkołach
- Poprawa zasięgu telefonii komórkowej
- Budowa zbiornika retencyjnego
- Przebudowa zbiornika retencyjnego
- Odtworzenie rowów melioracyjnych
- Budowa/przebudowa dróg gminnych i dojazdowych, budowa chodników, wymiana przystanków
- Budowa oświetlenia ulicznego
- Budowa tras (dróg) rowerowych
- Wykonanie przejść dla pieszych
- Rozbudowa oczyszczalni ścieków
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
- Budowa/podłączenie do sieci kanalizacji sanitarnej
- Usuwanie azbestu, likwidacja starych, wysokoemisyjnych źródeł ciepła (tzw. "kopciuchy")

Kształtowanie polityki przestrzennej Gminy Żłota powinno odbywać się w oparciu o następujące zasady:

- kreowania warunków zmierzających do poprawy jakości życia lokalnej społeczności (wszystkich mieszkańców Gminy Żłota),
- harmonijnego i skoordynowanego rozwoju struktur osadniczych przy uwzględnieniu cech i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu,
- stałego i konsekwentnego dążenia do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego stanowiącego wartość ogólnospołeczną,
- ochrony takich obszarów jak tradycja i kultura,
- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego przy założeniu racjonalnego ich wykorzystania dla potrzeb lokalnych i ponadlokalnych skorelowanego z procesem rozwoju społeczno – gospodarczego,
- bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony mienia,
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej gminy oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu.

IV. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

Przedmiotem polityki przestrzennej jest przestrzeń, jej jakość z punktu widzenia ładu przestrzennego oraz zasoby wykorzystywane w procesie kształtowania zagospodarowania przestrzennego gminy. Podmiotem polityki przestrzennej jest samorząd gminny oraz jednostki gospodarcze i mieszkańcy. Polityka przestrzenna to świadoma i celowa działalność władz polegająca na racjonalnym kształtowaniu zagospodarowania przez właściwe użytkowanie przestrzeni zapewniające utrzymanie ładu przestrzennego i umożliwienie prawidłowego, efektywnego funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego gminy.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym w obszarze gospodarowania przestrzenią w Gminie Żłota jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żłota zostało przyjęte uchwałą nr III/20/2000 Rady Gminy Żłota z dnia 31 sierpnia 2000 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żłota.

W Gminie Żłota nie ma miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Działanie inwestycyjne w gminie realizowane są w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy.

Sytuacja taka może utrudniać władzom samorządowym racjonalną politykę przestrzenną, ponieważ stwarza ona możliwość przypadkowych lokalizacji inwestycji, które stoją w sprzeczności z ładem przestrzennym, ale również z planami i możliwościami gminy w zakresie zapewnienia dostępu do podstawowej infrastruktury (np. drogi, oświetlenie uliczne, sieć wodociągowa i kanalizacyjna, sieć gazownicza itp.). Wobec powyższego rekomenduje się podjęcie działań zmierzających do opracowania miejscowych planów

zagospodarowania przestrzennego. Są to dokumenty, które odpowiadają za racjonalne i właściwe dla mieszkańców i środowiska zagospodarowanie i wykorzystanie przestrzeni.

W zagospodarowaniu przestrzennym gminy nie przewiduje się zasadniczych zmian w stosunku do obecnie funkcjonującej struktury.

Głównymi funkcjami gospodarczymi pozostaną nadal:

- rolnictwo i jego obsługa z ważnymi elementami gospodarki leśnej np. zalesienia nieużytków,
- podstawowa obsługa mieszkańców w ośrodku gminnym Złota,
- drobne rzemiosło i usługi produkcyjne związane z aktywizacją gospodarczą gminy i tworzeniem nowych miejsc pracy poza rolnictwem. Szczególnie korzystne warunki przestrzenne do rozwoju tej funkcji istnieją w Chrobrzu, Złotej, Nieprowicach, Pełczyskach,
- turystyka i rekreacja w oparciu o walory przyrodniczo – krajobrazowe i wolne przestrzenie rolne.

Obszarem i bazą aktywności gospodarczej mieszkańców mogą być tradycje lokalne z wykorzystaniem surowców lokalnych tj. przetwórstwa płodów rolnych czy produkcji zdrowej żywności.

Turystyka i rekreacja powinny być „siłą napędową” rozwoju gospodarczego gminy, przede wszystkim z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze, tradycje i świadomość w społeczeństwie regionu o potencjalnym turystycznym znaczeniu obszaru gminy. Rozwój turystyki powinien wiązać się z aktywizacją obszarów poza centrum wsi Złota i Chroberz.

Tworzenie warunków dla aktywizacji gospodarczej oraz uatrakcyjniania lokalnego rynku pracy wymagać będzie tworzenia w trybie planów miejscowych warunków dla lokalizacji zakładów usługowych i produkcyjnych „wyprowadzanych” z terenów zainwestowanych, modernizacji rolnictwa, intensyfikacji rynku usług, w szczególności w obszarze turystyki i rekreacji.

W celu stworzenia przestrzennych warunków dla rozwoju dla rozwoju istniejących oraz powstawania nowych podmiotów gospodarczych konieczne jest m.in.:

- ograniczenie wzajemnego wykluczania się rozwoju poszczególnych funkcji przez odpowiednie ustalenia w planach miejscowych,
- wyznaczenie (i utrzymanie istniejących) rezerw terenu pod rozwój usług, które powinny być eliminowane z centrów poszczególnych wsi,
- podejmowanie działań promujących wśród mieszkańców gminy aktywność gospodarczą,
- prowadzenie polityki preferencji dla podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą.

Polityka samorządu w dziedzinie gospodarki rolnej jest mocno ograniczona. Niemniej jednak gmina w miarę możliwości będzie wspierać działania zmierzające do zwiększenia

efektywności rolnictwa poprzez m.in. zmniejszenie rozdrobnienia gospodarstw rolnych, rozwój przetwórstwa produktów rolnych na terenie gminy.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Złota, dla utrzymania potencjału produkcyjnego użytków rolnych największe kompleksy niezabudowanych użytków rolnych uznaje się za obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej bez prawa zabudowy. W odniesieniu do pozostałych terenów rolnych polityka samorządu gminy zmierza do ich dodatkowego wykorzystania dla celów rekreacyjnych bez lokalizacji nowych obiektów kubaturowych i pod warunkiem niekolidowania z rolniczym wykorzystaniem gruntów.

Rozwój turystyki i rekreacji w Gminie Złota jest próbą stworzenia szansy dla społeczności lokalnej na znalezienie dodatkowych źródeł dochodów z inwestycji turystycznych. Rozwój funkcji turystycznej powinien przyczynić się do uniezależnienia się mieszkańców od dochodów z rolnictwa. Turystyka w Gminie Złota powinna być rozwijana poprzez:

- integrację działalności turystycznej i rekreacyjnej z celami ochrony przyrody oraz życiem społeczno – gospodarczym,
- elastyczność w dostosowaniu oferty do potrzeb turystów,
- bazowanie na potencjale społecznym i gospodarczym gminy.

Przewiduje się aktywny udział gminy w promocji turystyki poprzez efektywną dystrybucję oferty turystycznej.

Rozwój turystyki na terenie Gminy Złota wymaga m.in. zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy, kształtowania oryginalnego wizerunku gminy, udział w regionalnych targach turystycznych itp. W tym celu konieczne jest:

- tworzenie ładu w zagospodarowaniu przestrzennym i estetyzacja przestrzeni,
- zwiększanie stopnia wyposażenia w infrastrukturę techniczną (w tym m. in. uporządkowanie gospodarki ściekowej, rozbudowa sieci gazowniczej, zapewnienie czystości i porządku),
- uzupełnianie urządzeń, punktów handlowych i usługowych, służących zarówno turystom jak i stałym mieszkańcom (dotyczy to przede wszystkim ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, telekomunikacji, urządzeń rekreacyjno – sportowych, małej gastronomii itp.),
- usprawnienie komunikacji poprzez poprawę stanu technicznego dróg, budowę parkingów, chodników, dróg rowerowych,
- ochrona walorów turystycznych i krajoznawczych gminy,
- wyposażenie obszaru w urządzenia turystyczne związane ze spędzaniem czasu wolnego, takie jak np. ścieżki spacerowe, urządzone punkty widokowe,
- rozwój usług turystycznych, takich jak np. organizacja różnego rodzaju imprez folklorystycznych,

- wprowadzenie ujednoczonego systemu znaków informacyjnych (tablic, gablot, drogowskazów),
- reklama oferty turystycznej.

Ogólne zasady polityki przestrzennej gminy regulowane są obiektywnymi uwarunkowaniami oraz przepisami prawa rzeczowego. Na terenie gminy wyodrębnić można obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków, obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody, obszary chronione na podstawie przepisów o lasach, obszary chronione na podstawie przepisu o ochronie gruntów rolnych i leśnych, obszary sieci drogowych, obszary związane z wymogami ochrony cywilnej oraz obszary kierunkowych przekształceń struktury przestrzennej. Jak wynika z powyższego o kierunku zmian w strukturze przestrzennej gminy decydują przede wszystkim: środowisko przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe oraz infrastruktura techniczna i komunikacja. Są to elementy, które warunkują dalszy rozwój przestrzenny gminy, który w znacznej mierze opiera się także na uwarunkowaniach społecznych i ekonomicznych przedmiotowego obszaru. Głównym celem określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz docelowego przeznaczenia terenu jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, rozwój społeczny (np. zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych) oraz rozwój gospodarczy (np. wprowadzanie nowych funkcji, rozwój przedsiębiorczości i wzrost efektywności rolnictwa), przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju gminy. Podstawą osiągnięcia celów polityki przestrzennej i określenia kierunków rozwoju przestrzennego jest wykorzystanie uwarunkowań oraz położenia i powiązań zewnętrznych gminy, dotychczasowego zainwestowania i zagospodarowania gminy.

Szczegółowe rekomendacje dla prowadzenia polityki przestrzennej na terenie Gminy Złota określone zostały na podstawie stworzonego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z przeprowadzoną analizą potencjałów obszaru oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Złota.

V. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI WYZNACZONE DLA GMINY ZŁOTA

Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (art. 5 pkt. 6b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. (t. jedn. Dz. U. 2024 poz. 324 ze zm.) **obszar strategicznej interwencji** to określony w Strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne.

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (Załącznik do uchwały nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r.), wskazuje Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania

celów interwencji. Zgodnie z zapisami w/w Strategii, OSI „to terytoria, do których adresowana ma być polityka rozwoju, ukierunkowana na wywołanie określonych zmian. Wyróżnić można dwa rodzaje OSI:

- obszary charakteryzujące się niekorzystnymi zjawiskami w sferze społecznej, ekonomicznej lub/i przyrodniczej, wymagające interwencji nakierowanej na przełamanie barier rozwojowych,
- obszary wzrostu, wyróżniające się szczególnymi potencjałami (tj. bieguny wzrostu, obszary tematyczne lub klastry zaawansowanych technologii), które w wyniku interwencji mogą kształtować przewagi konkurencyjne”.

Ustalenie OSI w województwie świętokrzyskim, jak podkreślono w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, „wymaga połączenia dwóch podejść: krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu RP, wyrażonej w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, oraz regionalnego, wynikającego z dokumentów województwa świętokrzyskiego, warsztatów strategicznych i konsultacji Strategii”.

Przyjęta we wrześniu 2019 r. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030), na terenie województwa świętokrzyskiego wyznacza dwa rodzaje OSI (oba o charakterze obszarów problemowych):

- obszary zagrożone trwałą marginalizacją (...),
- miasta średnie tracące funkcje społeczno – gospodarcze (...).

Strategia krajowa wskazuje, że miasta średnie tracące funkcje społeczno – gospodarcze to obszary o szczególnej koncentracji problemów rozwojowych oraz że „cechuje je regres w rozwoju i utrata funkcji społeczno – gospodarczych i administracyjnych, odpływ ludności, (zwłaszcza wykształconej w wieku produkcyjnym) do dużych ośrodków, upadek tradycyjnych lokalnych przemysłów, starzejącego się społeczeństwa zmieniającego popyt na niektóre usługi, jak również niedopasowania popytu i podaży na rynku pracy. Problemem tej kategorii obszarów jest także niezadowalająca dostępność terytorialna, w tym niedostateczne powiązania transportowe z innymi miastami i z obszarem funkcjonalnym w zakresie odpowiedniej jakości połączeń drogowych, kolejowych czy siatki połączeń w transporcie zbiorowym. Wskazane problemy wskazują znaczącym i postępującym osłabieniem bazy ekonomiczno – finansowej samorządów, grożąc dalszym pogarszaniem się warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej”. Do miast średnich tracących funkcje społeczno – gospodarcze na obszarze województwa świętokrzyskiego należą: Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Jędrzejów, Staszów, Końskie, Skarżysko – Kamienna, Sandomierz oraz Busko – Zdrój.

Poza wymienionymi powyżej OSI wyznaczonymi w KSRR 2030, w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego ustalono regionalne obszary strategicznej interwencji, wykorzystując m.in. zapisy Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (PZPWŚ). W Planie tym, oprócz zadań dotyczących przywrócenia i utrwalenia ładu przestrzennego szczególny nacisk położono na integrację planowania przestrzennego i strategicznego, która będzie realizowana w ramach wyznaczonych w Planie

województwa **obszarów funkcjonalnych**, implementowanych do polityki rozwoju jako **obszary strategicznej interwencji publicznej**.

Do głównych obszarów funkcjonalnych w PZPWŚ należą:

1. Miejskie obszary funkcjonalne

- Miejski obszar Funkcjonalny Ośrodka Wojewódzkiego (MOF OW),
- Ośrodki Subregionalne,
- Ośrodki Lokalne,

2. Wiejskie obszary funkcjonalne uczestniczące w procesach rozwojowych

3. Obszary wymagające wsparcia procesów rozwojowych

- Obszary o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwoju,
- Obszar predysponowany do wsparcia krajowego w zakresie odnowy demograficznej,
- Obszar o niekorzystnych warunkach gospodarowania w rolnictwie predysponowany do wielokierunkowej aktywizacji społeczno – gospodarczej.

W ramach obszaru o niekorzystnych warunkach gospodarowania w rolnictwie predysponowany do wielokierunkowej aktywizacji społeczno – gospodarczej wyodrębniono:

- podobszar recesji przestarzałej bazy przemysłowej, predysponowany do wielokierunkowej aktywizacji społeczno – gospodarczej w oparciu o funkcje nierolnicze. W skład tego podobszaru wchodzi miasta tracące swoje dotychczasowe funkcje,
- podobszary kumulacji działań w zakresie poprawy dostępności do usług

4. Obszary szczególnego zjawiska w skali regionalnej

- Obszary o największym potencjale rolniczym,
- Obszary o największym potencjale przyrodniczo – krajobrazowym: obszar turystyczny Gór Świętokrzyskich i obszar turystyczno – uzdrowiskowy,
- Staszowski obszar aktywności gospodarczej,
- Podobszary o największym potencjale rozwoju wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych,
- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy – w województwie świętokrzyskim wyodrębnia się podobszar Doliny Wisły.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, wskazanie zasięgu OSI zostało poprzedzone dyskusją z przedstawicielami samorządów, która potwierdziła wolę współpracy w ramach obszarów strategicznej interwencji, a także była podstawą do weryfikacji granic OSI wyznaczonych na wcześniejszym etapie. W trakcie warsztatów strategicznych potwierdzono szczególne znaczenie dla rozwoju regionu OSI wskazanych w PZPWŚ, jednak zweryfikowane zostały granice obszarów. Ostateczny kształt zasięgu OSI został określony na podstawie wyników konsultacji społecznych prowadzonych w 2020 r.

OSI Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego (Kielecki Obszar Funkcjonalny) został poszerzony o gminę Pierzchnica, dzięki czemu OF miasta wojewódzkiego uzyskał zwarty zasięg terytorialny. OSI obszar turystyczno – uzdrowiskowy

z Planu (PZPWŚ), w Strategii nazwany został obszarem uzdrowiskowym i posiada nieco odmienne granice niż ten uwzględniony w Planie. W Strategii w skład tego obszaru wchodzi: miasto i gmina Busko – Zdrój, gmina Solec – Zdrój oraz miasto i gmina Kazimierza Wielka, która również w ostatnim czasie, prężnie rozwija funkcję uzdrowiskową, a także miasto i gmina Pińczów (będące w trakcie ubiegania się o status obszaru ochrony uzdrowiskowej). Obszar turystyczny Gór Świętokrzyskich, który w PZPWŚ obejmuje jedynie teren gmin Świętokrzyskiego Parku Narodowego i jego otuliny, poszerzono o kolejne sześć gmin położonych w tym regionie fizycznogeograficznym, rozszerzając go o obszar potencjalnego rozwoju funkcji turystycznych pomiędzy największymi miastami województwa. W trakcie prac nad Strategią zostały zawiązane samorządowe porozumienia gmin na rzecz utworzenia OSI Ponidzie oraz OSI Dolina Wisły.

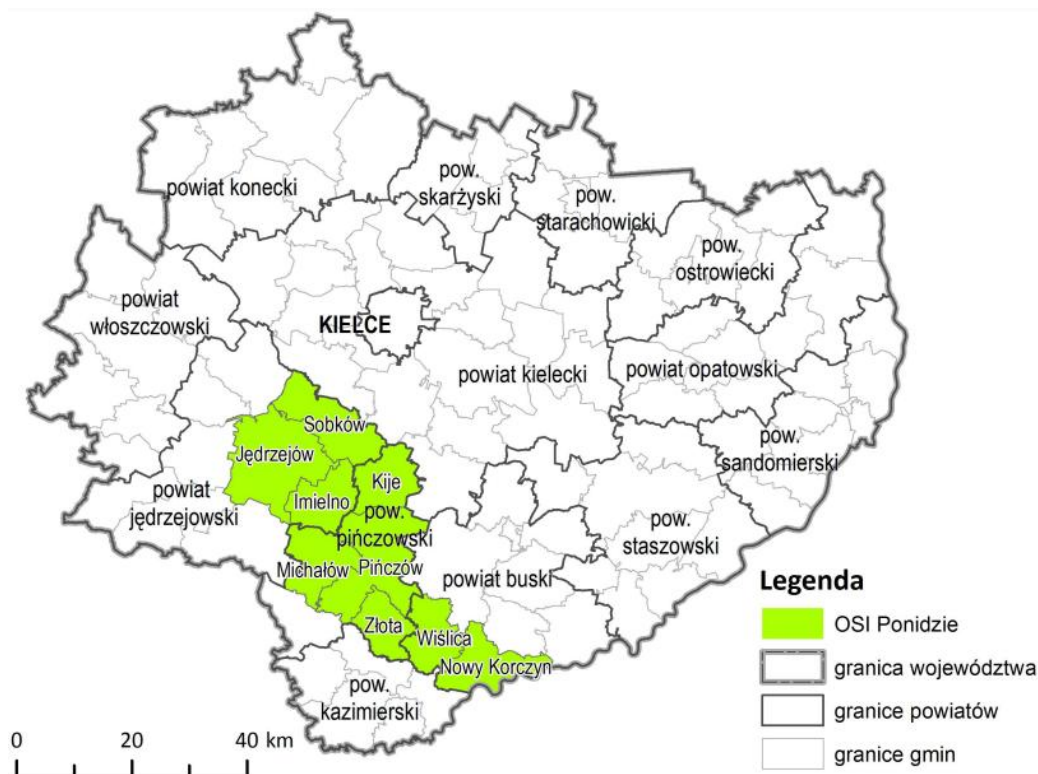
OSI regionalne wg Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ to:

- Kielecki Obszar Funkcjonalny,
- MOF miast średnich tracących funkcje społeczno – gospodarcze, w tym:
 - MOF Miasta Północy,
 - MOF Budko Zdrój,
 - MOF Jędrzejów,
 - MOF Sandomierz,
 - MOF Staszów,
 - Obszar uzdrowiskowy,
 - Góry Świętokrzyskie,
 - Ponidzie,
 - Dolina Wisły.

Gmina Żłota należy do OSI Ponidzie. Zasięg terytorialny tego obszaru obejmuje:

- gminy miejsko-wiejskie: Jędrzejów, Pińczów, Wiślica, Nowy Korczyn;
- gminy wiejskie: Imielno, Kije, Michałów, Sobków, Żłota.

Mapa 1. OSI Ponidzie

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (Załącznik do uchwały nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r.)

Kryterium delimitacji:

- OSI jest wynikiem oddolnej współpracy samorządów położonych w makroregionie Niecki Nidziańskiej, w zlewni rzeki Nidy. Gminy OSI łączą cechy przyrodniczo - krajobrazowe oraz dominująca funkcja rolnicza.

Uzasadnienie wyboru OSI:

Ponidzie jako subregion charakteryzuje się szczególnymi walorami przyrodniczymi, związanymi z eksploatacją surowców naturalnych (gipsy), wysokim potencjałem rolniczym (wyspecjalizowane rolnictwo), a także bogatą bioróżnorodnością – aż 83% OSI to obszary chronione. W PZPWŚ wskazano na rozwój funkcji turystycznej Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych z centrami turystycznymi w Pińczowie i Wiślicy. Obszar cechują też ograniczenia rozwoju, związane z zagrożeniem powodziowym oraz zmianami klimatycznymi, zwłaszcza suszą. Wyzwaniem jest utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego wobec rosnących potrzeb cywilizacyjnych mieszkańców. Na terenie OSI zaledwie 49% mieszkańców korzysta z kanalizacji. Na obszarze obserwuje się znaczną depopulację, a także niski poziom przedsiębiorczości, związany z niewielkim rozwojem funkcji pozarolniczych, w tym turystycznych (bardzo niska liczba miejsc noclegowych), pomimo dobrych warunków do rozwoju ekoturystyki⁴.

⁴ Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (Załącznik do uchwały nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r.)

W Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, dla OSI Ponidzie określono oczekiwane skutki interwencji w odniesieniu do celów Strategii.

Tabela 7. Oczekiwane skutki interwencji w OSI Ponidzie w powiązaniu z celami Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Oczekiwane skutki interwencji
Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie	1.3. Wsparcie procesu transformacji kluczowych branż gospodarki regionu	Rozwój inteligentnej specjalizacji regionu tj. nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa spożywczego, w tym poprawa jakości produktów rolnych poprzez wspieranie innowacyjności i usług sieciowych w zakresie wykorzystania produktów rolniczych
		Rozwój turystyki, opartej o bogate dziedzictwo kulturowe regionu świętokrzyskiego oraz unikatowe zasoby przyrodnicze, w tym jako zaplecza dla obszaru uzdrowiskowego
		Rozwój OSI jako obszaru srebrnej gospodarki (silver economy)
Przyjazny dla środowiska i czysty region	2.1. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego	Rozwój systemów oczyszczania ścieków i odpadów komunalnych
		Utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i zachowanie bioróżnorodności, w tym siedlisk półnaturalnych
	2.2. Adaptacja do zmian klimatu i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych	Zabezpieczenie przed skutkami suszy, w tym dostosowanie rolnictwa do zmian klimatycznych
		Wdrożenie kompleksowego programu ochrony przeciwpowodziowej
Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi	3.1. Silny kapitał społeczny w regionie	Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych (w tym architektury regionalnej)
		Rozwój oferty kulturalnej, rekreacyjnej i przemysłu czasu wolnego
		Wspieranie inicjatyw lokalnych poprawiających jakość życia
	3.2. Powszechnie dostępne wysokiej jakości usługi społeczne i zdrowotne w środowisku lokalnym	Rozwój podstawowych usług publicznych: społecznych, zdrowotnych oraz w zakresie edukacji, kultury, turystyki sportu i rekreacji
	3.3. Wzmocnienie spójności przestrzennej	Poprawa dostępności komunikacyjnej, w tym rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego

	i społecznej regionu	Poprawa dostępności do szerokopasmowego Internetu
		Zapobieganie rozpraszaniu się zabudowy
Sprawne zarządzanie regionem	4.2. Budowa rozpoznawalnej marki regionu świętokrzyskiego	Tworzenie i promocja wspólnych marek lokalnych
	4.3. Wzmocnienie partnerstwa i współpracy na rzecz rozwoju województwa	Koordinacja dokumentów planistycznych, programów ochrony i rozwoju

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (Załącznik do uchwały nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r.)

VI. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITORINGU, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Żłota na lata 2025-2031 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości. Biorąc pod uwagę długookresowy charakter strategii należy podkreślić, że wdrażanie jej założeń jest procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych oraz elastyczności w dostosowaniu się do wytycznych w zakresie pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych. W efekcie realizowanych przedsięwzięć stopniowo będą osiągane cele i w związku z tym będą zmieniały się priorytety.

Rysunek 2. Schemat planowania, wdrażania, ewaluacji i aktualizacji Strategii

6.1. SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII

Wdrażanie Strategii jest złożonym procesem, który wymaga dobrego przygotowania informacyjnego oraz stałej komunikacji z otoczeniem, opierającej się o pozyskiwanie obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze. Monitoring ma na celu gromadzenie oraz analizę danych na temat przebiegu realizacji danego programu, pozwala na zidentyfikowanie ewentualnych nieprawidłowości w jego realizacji i wprowadzanie niezbędnych korekt umożliwiających osiągnięcie wcześniejszych założeń.

Za wdrożenie Strategii odpowiedzialny jest Wójt Gminy Złota, natomiast za prowadzenie procesu monitorowania odpowiedzialny jest Zespół ds. Strategii Rozwoju powołany przez Wójta Gminy. Zespół ds. Strategii Rozwoju będzie się zbierał co najmniej raz na dwa lata, a do jego zadań należeć będzie m.in.:

- przedstawienie wniosków z realizacji poszczególnych celów strategicznych,
- monitorowanie oraz ocena wdrażania poszczególnych działań priorytetowych,
- gromadzenie i analizowanie informacji w układzie przedstawionego zestawu wskaźników,
- sporządzenie, co najmniej dwóch raportów z realizacji dokumentu i przedstawienie ich do zatwierdzenia Radzie Gminy na Sesji,
- opublikowanie wyników sprawozdawczości na stronie internetowej Urzędu Gminy.

Rada Gminy analizować będzie postępy w realizacji strategii poprzez:

- akceptację sprawozdań z realizacji Strategii rozwoju,
- uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Realizacja niektórych planowanych zadań ujętych w Strategii wymaga również współpracy z gminami sąsiednimi, powiatem oraz województwem i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować wymiar merytoryczny i finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację konkretnego projektu.

Informacje na temat stanu wdrożenia Strategii będą przekazywane mieszkańcom, jak również wszystkim zainteresowanym podmiotom za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy Złota, a także podczas spotkań z różnymi grupami społecznymi, w tym mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi itp.

6.2. SYSTEM MONITORINGU REALIZACJI STRATEGII

Określenie systemu monitorowania umożliwi gromadzenie bieżących danych dotyczących postępów we wdrażaniu oraz osiągnięciu celów założonych w strategii rozwoju. Pozwoli również na obserwację rezultatów prowadzonych działań, a w razie potrzeby na wprowadzenie niezbędnych korekt oraz aktualizacji dokumentu. Zakres monitoringu Strategii rozwoju wyznaczają określone w niej cele strategiczne i operacyjne, działania priorytetowe oraz zaplanowane przedsięwzięcia. Monitoring strategii prowadzony będzie w zakresie finansowym i rzeczowym. Zakres finansowy dotyczyć będzie monitorowania

poprawności oraz efektywności wydawanych środków, a zakres rzeczowy związany będzie z efektywnością podejmowanych działań oraz postępem we wdrażaniu dokumentu.

Monitorowanie przebiegu rozwoju społecznego, gospodarczego oraz zmian w przestrzennym zagospodarowaniu gminy będzie procesem ciągłym. Sporządzany raport powinien wskazywać na zachodzące przeobrażenia i tendencje rozwoju oraz umożliwiać dokonywanie oceny stopnia realizacji zapisanych celów, które mierzone będą za pomocą corocznych zmian wskaźników realizacji Strategii.

6.3. EWALUACJA

Strategia Rozwoju Gminy Złota została opracowana na poziomie celów i planowanych działań, a jej wdrażanie będzie się odbywało w dużej mierze poprzez realizację regionalnych programów operacyjnych i programów rządowych, system realizacji strategii będzie prowadzony poprzez system ewaluacji.

Ewaluacja ma na celu poprawę jakości, skuteczności i spójności realizacji strategii rozwoju w odniesieniu do konkretnych problemów gminy, z jednoczesnym uwzględnieniem celów strategicznych podejmowanych działań. Jej zadaniem jest sprawdzenie czy w wyniku podejmowanych działań powstały oczekiwane rezultaty oraz czy wpłynęły one na osiągnięcie wyznaczonych celów.

Ewaluacja Strategii będzie prowadzona w celu określenia rzeczywistych efektów zrealizowanych projektów, a jej ocena opierać się będzie na pięciu zasadniczych kryteriach:

- skuteczność, która pozwala określić czy zostały osiągnięte cele strategii założone na etapie programowania,
- efektywność, która pozwala ocenić poziom ekonomiczności strategii,
- użyteczność, która pozwala ocenić zgodności celów strategii z faktycznymi problemami i potrzebami grupy docelowej,
- trafność, która obrazuje do jakiego stopnia cele strategii odpowiadają potrzebom danego obszaru,
- trwałość, która pozwala określić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem strategii będą trwać po jej zakończeniu.

Ewaluacja zadań zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Złota na lata 2025-2031 zostanie podzielona na następujące części:

- *ewaluacja ex-ante* (przed realizacją Strategii) – stanowiąca instrument ułatwiający podejmowanie spójnych decyzji (ocena ta została przeprowadzona przed opracowaniem Strategii);
- *ewaluacja on-going* (na bieżąco) – instrument obserwacji prowadzonej przez Zespół ds. Strategii Rozwoju, który będzie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii, co najmniej raz na dwa lata;
- *ewaluacja mid-term* (w połowie okresu realizacji) – służąca przede wszystkim, jako instrument, w wyniku którego nastąpi aktualizacja Strategii,

- *ewaluacja ex-post* (na zakończenie realizacji Strategii) – służąca ocenie zgodności i efektywności zrealizowanych działań w ramach strategii z założeniami i celami przyjętymi w niniejszym dokumencie.

6.4. AKTUALIZACJA DOKUMENTU

Przyjęto, że Strategia Rozwoju Gminy Żłota na lata 2025-2031 ma formułę otwartą, co oznacza, że w przypadku zmian zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych uwarunkowań społecznych i gospodarczych oraz wykreowania nowych projektów – możliwa będzie jej aktualizacja. Co najmniej dwukrotnie w trakcie obowiązywania dokumentu analizowane będą postępy w realizacji zapisów, celem podjęcia decyzji dotyczącej potrzeby uaktualnienia jej założeń.

Z wnioskiem o aktualizację Strategii rozwoju może wystąpić Wójt Gminy Żłota, Zespół ds. Strategii Rozwoju, przynajmniej 3 członków Rady Gminy. Rada Gminy, jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści dokumentu, a także jego aktualizację poprzez podjęcie stosownej uchwały w tej sprawie.

6.5. WSKAŹNIKI REALIZACJI STRATEGII

Przy konstruowaniu systemu wskaźników starano się ograniczyć ich liczbę do minimum, a także wykorzystać przede wszystkim te, których wartości można monitorować w oparciu o ogólnodostępne statystyki, np. GUS, BDL, dane sprawozdawcze z wydziałów Urzędu Gminy, odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań, dane sprawozdawcze z jednostek podległych gminie i instytucji, stowarzyszeń, związków itp. działających na terenie gminy oraz dane pochodzące z przeprowadzonych badań ilościowych i jakościowych (badania opinii publicznej, ankietyzacja, spotkania konsultacyjne itp.).

Tabela 8. Wskaźniki monitorowania realizacji celów Strategii

CEL STRATEGICZNY I: KONKURENCYJNY KAPITAŁ LUDZKI JAKO CZYNNIK DECYDUJĄCY O POTENCJALE, MOŻLIWOŚCIACH OPRAZ POZIOMIE ROZWOJU GMINY ŻŁOTA	
CEL OPERACYJNY	NAZWA WSKAŹNIKA
1.1. Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba programów, akcji profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży [szt.], - liczba utworzonych nowych form opieki nad dziećmi do lat 3, - liczba zorganizowanych dodatkowych zajęć edukacyjnych - liczba osób korzystających z form wsparcia dla seniorów [os.] - liczba zajęć pozaszkolnych, imprez sportowych, kulturalnych itp. organizowanych dla dzieci i młodzieży [szt.]
1.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przebudowanych/ rozbudowanych/ zmodernizowanych i dostosowanych do nowych potrzeb budynków użyteczności publicznej [szt.] - liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów sportowych

społecznej	<p>i rekreacyjnych [szt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji [szt.]
<p>1.3. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego oraz wzrost efektywności w rozwiązywaniu problemów społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z pomocy GOPS według rodzaju pomocy, - liczba zrealizowanych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania zjawiskom patologicznym w rodzinach [szt.] - liczba zrealizowanych szkoleń, kursów i innych form pomocy dla osób bezrobotnych oraz zainteresowanych prowadzeniem działalności na własny rachunek [szt.] - liczba imprez/wydarzeń kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych w kalendarzu gminnym [szt.] - liczba form aktywności związanej z tradycjami gminy [szt.] - liczba stowarzyszeń, organizacji pozarządowych działających w gminie/lub realizujących zadania publiczne [szt.]
<p>1.4. Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba miejsc, w których wykonano monitoring [szt.] - liczba zrealizowanych programów edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży [szt.]
<p>1.5. Zapewnienie warunków do rozwoju społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób posiadających dostęp do Internetu, - liczba przeprowadzonych akcji promujących naukę przez całe życie, - liczba uczestników szkoleń organizowanych przez różne instytucje, w tym organizacje pozarządowe - liczba km wybudowanej sieci światłowodowej

CEL STRATEGICZNY II: INTENSYFIKACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY W OPARCIU O POSIADANE ZASOBY ORAZ WALORY

CEL OPERACYJNY	NAZWA WSKAŹNIKA
<p>2.1. Zapewnienie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości opartej na wykorzystaniu lokalnych zasobów i produktów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba nowych przedsiębiorstw [szt.] - liczba działań promocyjnych związanych z przedsiębiorczością oraz przetwórstwem rolno-spożywczym [szt.] - liczba nowych podmiotów gospodarczych związanych z agroturystyką, turystyką i wypoczynkiem [szt.]

<p>2.2. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności gospodarstw rolnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych [szt.] - liczba zorganizowanych spotkań dla rolników oraz liczba uczestników tych spotkań [szt.] - liczba działań promocyjnych lokalnej produkcji rolnej i rolnictwa ekologicznego [szt.] - liczba specjalistycznych gospodarstw rolnych [szt.]
<p>2.3. Poprawa warunków do inwestowania na terenie gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia nowych terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą [ha] - liczba powstałych nowych przedsiębiorstw [szt.] - liczba osób bezrobotnych [os.] - liczba działań promujących atrakcyjność terenów dla potencjalnych inwestorów [szt.]
<p>2.4. Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego⁵ w gospodarce lokalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba nowych produktów/miejsc turystycznych [szt.]
<p>2.5. Zwiększenie efektywności działań promujących gminę</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych akcji promujących gminę [szt.], - liczba zorganizowanych imprez turystycznych promujących walory gminy [szt.]

CEL STRATEGICZNY III: FUNKcjONALNA I ATRAKcyjNA PRZESTRZEŃ DO ŻYCIA I INWESTOWANIA

<p>3.1. Poprawa dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej oraz komunikacji zbiorowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - długość zmodernizowanych i rozbudowanych dróg [km] - liczba powstałej infrastruktury okołodrogowej (parkingi, chodniki, drogi dla rowerów, przystanki itp.) [m², km]
--	--

⁵ Wielodyscyplinarna gałąź gospodarki związana z odpoczynkiem i spędzaniem czasu wolnego

<p>3.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury służącej ochronie środowiska naturalnego i zabezpieczenia przed powodzią</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przepustowość wybudowanej/przebudowanej oczyszczalni ścieków [m³] - długość zmodernizowanej sieci wodociągowej [km] - długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej [km] - długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] - długość powstałej sieci gazowej [km] - liczba powstałych przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.] - liczba wykonanych modernizacji systemów melioracyjnych [szt.] - liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych na terenie gminy [szt.] - liczba przebudowanych zbiorników retencyjnych na terenie gminy [szt.]
<p>3.3. Troska o wysoką jakość środowiska naturalnego i przeciwdziałanie zmianom klimatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wybudowanych instalacji OZE [szt.] - liczba działań promocyjnych w zakresie OZE [szt.] - ilość odpadów zebranych z terenu gminy w sposób selektywny [Mg] - ilość zebranego azbestu [Mg] - ilość odebranej folii rolniczej i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej [Mg] - liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk [szt.] - Liczba zlikwidowanych przestrzałach systemów grzewczych tzw. „kopciuchów”
<p>3.4. Poprawa estetyki przestrzeni gminnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia zrewitalizowanego obszaru gminy [ha]
<p>3.5. Racjonalna polityka przestrzenna kluczym narzędziem zrównoważonego rozwoju gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział powierzchni gminy objętej nowymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego [%] - Opracowanie i przyjęcie przez Radę Gminy planu ogólnego [szt.]

VII. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

W celu skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Gminy Złota na lata 2025-2031, samorząd jako jej operator oraz inicjator będzie poszukiwał wszelkich dostępnych źródeł, narzędzi, metod i możliwości realizacji określonych celów, aby urzeczywistnić zaproponowaną w dokumencie wizję rozwoju gminy. W części planistycznej dokumentu zaproponowane zostały jedynie zadania priorytetowe dla rozwoju gminy wraz z kosztami i źródłami finansowania. Koszty pozostałych planowanych zadań będą analizowane na bieżąco i umieszczane w planach finansowych gminy. Niektóre zadania będą realizowane z własnych środków, inne

z dofinansowaniem z zewnątrz. Potencjalnymi źródłami finansowania działań umieszczonych w Strategii są:

- środki własne gminy,
- środki budżetu państwa,
- rządowe programy inwestycyjne przeznaczone dla samorządów,
- Rządowy Fundusz Inwestycyjny, Polski Ład
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatywy Wspólnotowych oraz Wspólnej Polityki Rolnej,
- inne fundusze ze źródeł europejskich np. fundusze norweskie oraz fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- pożyczki, kredyty bankowe,
- środki prywatne, które mogą zostać wykorzystane do współfinansowania projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych lub formule partnerstwa publiczno-prywatnego,
- inne środki publiczne.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, na bieżąco analizowana jest możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące, jak i majątkowe.

VIII. ŚRODOWISKOWE UWARUNKOWANIA REALIZACJI PLANU STRATEGICZNEGO

W celu eliminacji ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze przeprowadzanych w ramach strategii inwestycji przewiduje się działania zapobiegawcze oraz bezwzględne respektowanie rygorów ochronnych określonych przepisami prawa dla poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo. Ze względu na charakter i skalę planowanych działań ujętych w dokumencie nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia ludzi. Teren, na którym prowadzone będą działania inwestycyjne nie wykracza poza granice administracyjne gminy Złota. Zalecenia ogólnobudowlane łagodzące ewentualne niekorzystne oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko:

- bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP i przepisów przeciwpożarowych, zapewnienie zaplecza socjalnego;
- odpowiednie oznakowanie obszarów prowadzenia prac budowlanych;
- zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót w szczególności poprzez: stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, korzystanie z urządzeń o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń, ograniczanie czasu pracy maszyn, systematyczne sprzątnięcie placów

budowy, odpowiednią gospodarkę odpadami, a także zabezpieczenie przez niekorzystnym wpływem na zwierzęta, rośliny oraz wody gruntowe i powierzchniowe.

ŚRODKI I ZALECENIA ŁAGODZĄCE NIEKORZYSTNE ODDZIAŁYWANIA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH ZAWARTYCH W STRATEGII NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA

Wody powierzchniowe i podziemne:

- zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych;
- zabezpieczenie/uszczelnienie terenów zapleczy budów (magazynowanie substancji, materiałów oraz odpadów w sposób eliminujący kontakt z wodami opadowymi i gruntowymi);
- zapewnienie pracownikom przedsiębiorstw budowlanych dostępu do przenośnych toalet;
- stosowanie w budowanych i modernizowanych budynkach rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie zużycia wody;
- zagwarantowanie odpowiedniego spływu wód opadowych i roztopowych z terenów nieprzepuszczalnych oraz ich oczyszczania ze względu na rodzaj odbiornika.

Powietrze atmosferyczne:

- zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót przez systematyczne sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy, stosowanie osłon na urządzenia, maszyny i pojazdy, ograniczające pylenie;
- promowanie ruchu rowerowego i pieszego poprzez zapewnienie atrakcyjnych i bezpiecznych warunków ruchu dla niezmotoryzowanych, w tym infrastruktury rowerowej, zgodnej z wojewódzkimi standardami infrastruktury rowerowej;
- ograniczenie zmniejszania powierzchni terenów zielonych na terenach zurbanizowanych;
- wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej, ograniczającej uciążliwości wywołane ruchem komunikacyjnym (hałas, zanieczyszczenia pyłowe).

Ludzie:

- ograniczenie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu;
- stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych (przepisy bhp), ograniczające jednocześnie uciążliwości przez nie wywoływane;
- stosowanie roślinności izolacyjnej (głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych).

Świat zwierząt:

- wykonanie inwentaryzacji budynków przed przystąpieniem do prac budowlanych (termomodernizacyjnych) pod kątem występowania ptaków oraz nietoperzy;
- prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków oraz rozrodu lub hibernacji nietoperzy i innych gatunków istotnych pod względem przyrodniczym;
- ograniczenie inwestycji na terenach bytowania, gniazdowania i żerowania dzikich zwierząt;
- prowadzenie prac w możliwie najkrótszym czasie;
- stosowanie zastępczych schronień dla ptaków i nietoperzy (w postaci skrzynek podociepniowych i natynkowych) w czasie prowadzenia prac termomodernizacyjnych budynków.

Świat roślin:

- zachowanie obszarów biologicznie czynnych o powierzchni proporcjonalnej do powierzchni zagospodarowania;
- wprowadzanie nowych obszarów zieleni urządzonej, dostosowanej do warunków siedliskowych oraz współgrającej z otoczeniem;
- prowadzenie ręcznych wykopów w sąsiedztwie systemów korzeniowych oraz zabezpieczenie pni drzew narażonych na otarcia w czasie wykonywania prac budowlanych.

Powierzchnia ziemi:

- przestrzegania prawidłowej gospodarki odpadami;
- przed rozpoczęciem prac ziemnych zebranie warstwy wierzchniej gleby (humus), a po zakończeniu prac - rozplantowanie na powierzchni terenu.

Krajobraz:

- zintegrowanie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych z istniejącą rzeźbą terenu i zagospodarowaniem;
- utrzymanie jak największe powierzchni zieleni.

Klimat:

- utrzymanie zieleni na terenach zurbanizowanych;
- wzrost wykorzystania OZE.

Zabytki i dobra materialne:

- planowanie nowych inwestycji w harmonii z istniejącym krajobrazem i historycznym układem przestrzennym, odpowiednie wyeksponowanie obiektów zabytkowych o wysokich wartościach artystycznych, historycznych i kulturowych;
- prowadzenie prac remontowych obiektów zabytkowych w uzgodnieniu z Konserwatorem Zabytków.

Inwestycje przewidziane w Strategii realizowane będą głównie w obszarach zmienionych antropogenicznie, zurbanizowanych, przekształconych w wyniku działalności człowieka. Nie przewiduje się lokalizacji inwestycji na terenach podlegających rygorom ochronnym. Realizacja planowanych działań przyniesie pozytywne skutki dla środowiska oraz wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców Gminy Żłota.

IX. WYTYCZNE DLA SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Elementem systemu realizacji Strategii są wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych, czyli obowiązkowych lub fakultatywnych planów i programów m.in. gminnego programu opieki nad zabytkami, planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, programu ochrony środowiska. Tego typu dokumenty powinny wpisywać się w zintegrowaną strategię i stanowić niezbędne jej uszczegółowienie. Zgodność tych dokumentów wykonawczych powinna odnosić się do:

- zgodności na poziomie wizji – sprawdzenia czy dokument jest spójny i opowiada na główną koncepcję gminy zawartą w Strategii,
- zgodności na poziomie celów – cele zaplanowane w dokumentach programowych niższego rzędu muszą wpisywać się w realizację celów zaplanowanych w Strategii,
- zgodność na poziomie zaplanowanych efektów – dokumenty wykonawcze powinny przyczynić się do osiągnięcia wskaźników zaplanowanych w Strategii,
- zgodność na poziomie wytycznych i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Tabela 9. Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Obszar tematyczny	Dokumenty na poziomie lokalnym	Aktualność dokumentu, wytyczne i zalecenia
Planowanie przestrzenne	Plan ogólny	Aktualnie w gminie obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żłota (Uchwała nr III/20/2000 Rady Gminy Żłota z dnia 31 sierpnia 2000 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żłota). Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „plan ogólny” zastępuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W momencie opracowywania planu ogólnego należy uwzględnić zaplanowany w Strategii model rozwoju, jak i rekomendacje do poszczególnych terenów.
	Miejscowy plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Żłota	Na terenie gminy nie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Gmina rozważy zasadność opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

	Gminny Program Rewitalizacji	Gmina Żłota w 2024 r. przystąpiła do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Do końca 2023 r. w gminie obowiązywał „Program Rewitalizacji dla Gminy Żłota na lata 2019 – 2023” (przyjęty Uchwałą nr V/32/2019 z dnia 13.02.2019 r.)
Energetyka, ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żłota (Załącznik do Uchwały nr XXIII/168/2017 Rady Gminy Żłota z dnia 30 maja 2017 r.). Zmiany wprowadzono uchwałami: <ul style="list-style-type: none"> - Uchwała nr XIX/150/2020 Rady Gminy Żłota z dnia 05 listopada 2020 r.; - Uchwała nr XXII/171/2021 Rady Gminy Żłota z dnia 12 stycznia 2021 r. Aktualizacja dokumentu wg potrzeb w zakresie dostosowania do zmieniających się uwarunkowań.
	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Gmina Żłota posiada opracowane „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Żłota” (Uchwała nr XIII/65/2008 Rady Gminy Żłota z dnia 10 marca 2008 r.) Rekomenduje się zaktualizowanie dokumentu. Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy <i>Prawo energetyczne</i> : „Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata”.
	Program ochrony środowiska dla gminy	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Żłota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026 (Uchwała nr XIII/99/2019 Rady Gminy Żłota z dnia 02 grudnia 2019 r.) uszczegółowia i realizuje grupę zadań zawartych w Strategii. Dokument jest aktualny i zgodny z treścią zapisów w niniejszej Strategii.
	Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Żłota na lata 2020-2032 (Uchwała nr XVIII/143/2020 Rady Gminy Żłota z dnia 30 września 2020 r.) został opracowany w 2020 roku.
Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem	Program Opieki nad Zabytkami, Gminna ewidencja zabytków	Gmina Żłota posiada Gminną Ewidencję Zabytków oraz Program Opieki nad Zabytkami, który będzie obowiązywał do końca 2024 r. Rekomenduje się zaktualizowanie dokumentu.
Polityka społeczna	Strategia rozwiązywania problemów społecznych	Dokument jest w trakcie opracowania (informacja wg stanu na wrzesień 2024 r.)
	Dokumenty sektorowe	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Żłota (Uchwała nr XXXIV/252/2022 Rady Gminy Żłota z dnia 30 marca 2022 r., zmieniona Uchwałą nr XLV/322/2023 z dnia 27 stycznia 2023 r.). Dokument aktualny, będzie wymagał aktualizacji w okresie obowiązywania Strategii.

		<p>Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Żłota (Uchwała nr XXXIV/252/2022 Rady Gminy Żłota z dnia 30 marca 2022 r.).</p> <p>Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii (Uchwała nr XXXIV/252/2022 Rady Gminy Żłota z dnia 30 marca 2022 r.).</p> <p>Wieloletni Program współpracy Gminy Żłota z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, prowadzącymi działalność pożytku publicznego (Uchwała nr LIV/383/2024 Rady Gminy Żłota z dnia 29 listopada 2023 r.).</p>
Rozwój ponadlokalny	Strategia LGD „Ponidzie”	Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2023-2027 opracowana została w 2023 r. Dokument jest aktualny i zgodny z treścią zapisów w niniejszej Strategii.
Zarządzanie kryzysowe	Gminny plan zarządzania kryzysowego	Dokument, wraz z innymi dotyczącymi wystąpienia zagrożenia (w tym dokumenty zastrzeżone) – aktualne. Określają zadania bezpieczeństwa na poziomie gminnym i nie są zależne od zapisów Strategii, stanowią zapisy prawa ogólnego.
Finanse publiczne	Wieloletnia Prognoza Finansowa	Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Żłota na lata 2020-2031 (Uchwała nr V/34/2024 Rady Gminy Żłota z dnia 13 sierpnia 2024 r.) pokazująca sytuację finansową i zamierzenia budżetowe gminy - dokument może wymagać aktualizacji/zmian w toku realizacji Strategii.

BIBLIOGRAFIA

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żłota z 2000 r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Żłota na lata 2016-2024,
- Raport o stanie gminy Żłota za 2019 rok,
- Raport o stanie gminy Żłota za 2020 rok,
- Raport o stanie gminy Żłota za 2021 rok,
- Raport o stanie gminy Żłota za 2022 rok,
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (wrzesień 2014r.),
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030.

SPIS TABEL, RYSUNKÓW, WYKRESÓW I ZAŁĄCZNIKÓW

Tabela 2. Cel strategiczny, cele operacyjne i kierunki działań w sferze społecznej Gminy Złota.....	54
Tabela 3. Cel strategiczny, cele operacyjne i kierunki działań w sferze gospodarczej Gminy Złota	56
Tabela 4. Cel strategiczny, cele operacyjne i kierunki działań w sferze przestrzennej Gminy Złota.....	58
Tabela 5. Zadania wspierające realizację celu strategicznego I: KONKURENCYJNY KAPITAŁ LUDZKI JAKO CZYNNIK DECYDUJĄCY O POTENCJALE, MOŻLIWOŚCIACH ORAZ POZIOMIE ROZWOJU GMINY ZŁOTA	61
Tabela 6. Zadania wspierające realizację celu strategicznego II: INTENSYFIKACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY W OPARCIU O POSIADANE ZASOBY ORAZ WALORY	62
Tabela 7. Zadania wspierające realizację celu strategicznego III: FUNKCJONALNA I ATRAKCYJNA PRZESTRZEN DO ŻYCIA I INWESTOWANIA	63
Tabela 8. Oczekiwane skutki interwencji w OSI Ponidzie w powiązaniu z celami Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+	76
Tabela 9. Wskaźniki monitorowania realizacji celów Strategii	80
Tabela 10. Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	87

Rysunek 5. Schemat planowania, wdrażania, ewaluacji i aktualizacji Strategii	77
--	----

Załącznik DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY ZŁOTA	
--	--